

Zarządzenie Nr 49/2025
Wójta Gminy Serokomla
z dnia 24.06.2025

o przeprowadzeniu konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Serokomla dotyczących Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Serokomla na lata 2025-2035

Na podstawie art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) w związku z uchwałą nr XXXV/197/2014 Rady Gminy Serokomla z dnia 14 marca 2014r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Serokomla, opublikowaną w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego (poz. 1687 z dnia 22.04.2014 r.) zarządzam, co następuje:

§ 1

W związku z opracowywaniem Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2025 - 2035 zarządzam konsultacje społeczne, zmierzające do wypracowania ostatecznej wersji powyższego dokumentu.

§ 2

Projekt Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi zał. Nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 3

Celem konsultacji społecznych, o których mowa w § 1 jest uzyskanie opinii, stanowisk i propozycji od osób i podmiotów z terenu gminy na temat opracowywanej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

§ 4

Konsultacje społeczne zostaną przeprowadzone w terminie od 25 czerwca 2025 r. do 4 lipca 2025 r.

§ 5

Konsultacje społeczne prowadzone będą w następujących formach:

1. Publikacji powyższego dokumentu na stronie w Biuletynu Informacji Publicznej na stronie internetowej Gminy Serokomla.
2. Składania opinii i uwag dotyczących projektu drogą elektroniczną lub w formie papierowej.
3. Wyłożeniu do publicznego wglądu projektu dokumentu – dokument w formie drukowanej będzie udostępniony wszystkim mieszkańcom w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Serokomli, pokój nr 1.

§ 6

Jednostką odpowiedzialną za przeprowadzenie konsultacji społecznych jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli.

§ 7

Konsultacje społeczne są ważne bez względu na liczbę osób w nich uczestniczących.

§ 8

Wyniki konsultacji zostaną zamieszczone na stronie internetowej: na stronie Biuletynu Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Gminy Serokomla.

§ 9

Wykonanie zarządzenia powierza się Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Serokomli, tel. (25) 755 - 46 - 87, e-mail: gops@gminaserokomla.pl

§ 10

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Z-ca Wójt Gminy

/-/ Aneta Mazur

Projekt

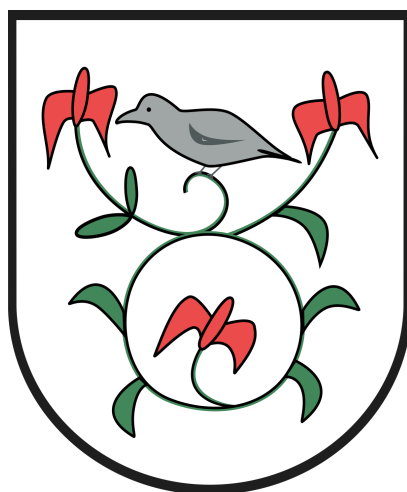
Załącznik nr 1
do Zarządzenia nr 49/2025
Wójta Gminy Serokomla
z dnia 24 czerwca 2025 r.

GMINNA STRATEGIA

ROZWIĄZYWANIA

PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

NA LATA 2025 - 2035

Gmina Serokomla

Spis treści

1. Podstawy merytoryczne opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych	2
1.1 Ramy prawne strategii oraz jej spójność z regulacjami unijnymi i krajowymi dokumentami strategicznymi	3
1.2 Integracja strategii z systemem prawnym Rzeczypospolitej Polskiej i Unii Europejskiej	4
2. Charakterystyka środowiska lokalnego	6
2.1. Informacje ogólne	6
2.2. Demografia	8
2.3. Mieszkalnictwo	11
2.4. Struktura gospodarcza gminy	13
2.5. Rynek pracy i bezrobocie	15
2.6. Służba zdrowia	17
2.7. Edukacja	18
2.8. Kultura	20
2.9. Sektor społeczny i sportowy	23
3. Pomoc społeczna pieniężna i niepieniężna	23
4. Diagnoza zidentyfikowanych problemów społecznych	31
4.1. Ubóstwo	32
4.2. Przewlekła lub ciężka choroba	33
4.3. Brak zaradności w funkcjach opiekuńczo-wychowawczych i zarządzania gospodarstwem domowym	35
4.4. Niepełnosprawność	37
4.5. Bezrobocie	39
4.6. Uzależnienia	42
4.7. Przemoc domowa	42
4.8. Sytuacja seniorów	44
5. Badanie ankietowe	46
5.1. Badanie dorosłych	46
5.2. Badanie młodzieży	67
6. Analiza SWOT	81
7. Projektowanie działań strategicznych	83
8. Realizacja i ewaluacja strategii	90
9. Zakończenie	92

1. Podstawy merytoryczne opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Zadania i obowiązki będące odpowiedzialnością instytucji pomocy społecznej z biegiem czasu ulegają ciągłej ewolucji. Z uwagi na liczne czynniki wywierające wpływ zarówno na charakterystykę potrzeb mieszkańców, jak i potencjał jednostek wsparcia społecznego, obserwuje się zjawisko dodatkowe obciążenia tychże jednostek. Do zmiennych przyczyniających się do tej sytuacji należy zaliczyć starzenie się społeczeństwa, zmiany ekonomiczne, czy specyficzne oczekiwania danych grup odbiorców.

Celem skutecznej realizacji tych zadań, zgodnie z zapisami art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2024 poz. 1283 z późn. zm.), samorządy gminne zobowiązane są do opracowywania i realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Istotą działalności instytucji pomocy społecznej jest wsparcie osób i rodzin w trudnej sytuacji życiowej w dążeniu do jej przezwyciężenia, poradzenie sobie z czym stanowiłoby dla tych osób wyzwanie niemożliwe do osiągnięcia z wykorzystaniem wyłącznie własnych środków, możliwości i uprawnień. W celu podniesienia współczynnika adekwatności usług pomocowych świadczonych przez odpowiednie instytucje na terenie gminy, poniższa Strategia przyjmuje charakter partycypacyjny, tj. odznacza się pewnym stopniem uspołecznienia procesów planowania oraz jej realizacji. Ten model funkcjonowania całości działań usług z obszaru pomocy socjalnej spodziewany jest przyczynić się w znaczący sposób do zwiększenia odpowiedniości, trafności, a co za tym idzie, skuteczności podejmowanych wysiłków.

Ponadto, niniejsza Strategia stanowi komponent realizacji obowiązku państwa członkowskiego Unii Europejskiej zakładającego prowadzenie wspólnych działań z zakresu ochrony ludności i rozwoju kapitału ludzkiego, przy identyfikacji takich specyficznych aktywności jak działania wspierające, uzupełniające i koordynujące. Opracowanie i implementacja Strategii stanowi ponadto bezpośrednie spełnienie jednego z warunków kontynuacji pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych zasilających realizację

projektów z obszaru wsparcia społecznego - zarówno z budżetu państwa, jak i Unii Europejskiej.

1.1 Ramy prawne strategii oraz jej spójność z regulacjami unijnymi i krajowymi dokumentami strategicznymi

Podstawą prawną, w oparciu o którą sporządzono niniejszą Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Serokomla jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2024 poz. 1283 z późn. zm.). W myśl art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy, na samorządy gminne nałożony został obowiązek *“opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”*.

Co więcej, zapisy art. 16b ust. 2 w/w ustawy informują o konkretnych komponentach tworzonej strategii:

- diagnoza sytuacji społecznej,
- prognoza zmian w zakresie objętym strategią,
- cele strategiczne projektowanych zmian,
- kierunki niezbędnych działań,
- sposób realizacji Strategii oraz jej ramy finansowe,
- wskaźniki realizacji działań.

1.2 Integracja strategii z systemem prawnym Rzeczypospolitej Polskiej i Unii Europejskiej

Zgodność z krajowymi aktami prawnymi

Działania będące przedmiotem niniejszej Strategii są zgodne z zapisami prawnymi Rzeczypospolitej Polskiej, włącznie z ustawami kompetencyjnymi. Strategia jest spójna z następującymi polskimi aktami prawnymi:

- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. 2024 poz. 1491 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2024 poz. 1283 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (Dz.U. 2025 poz. 83 z późn. zm.),
- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz.U. 2025 poz. 49 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2023 poz. 2151 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2024 poz. 1673 z późn. zm.),
- Ustawa dnia z 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2023 poz. 1939 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. 2024 poz. 323 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2025 poz. 214 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. 2024 poz. 44 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym (Dz. U. z 2023 r., poz. 1429 z późn. zm.),

- Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U z 2023 r., poz 1335 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U z 2025 r., poz. 438 z późn. zm.).

Zgodność z krajowymi i ponadnarodowymi strategiami rozwoju

Opracowana strategia wykazuje zgodność z lokalnymi, krajowymi i europejskimi programami rozwojowymi, takimi jak m.in.:

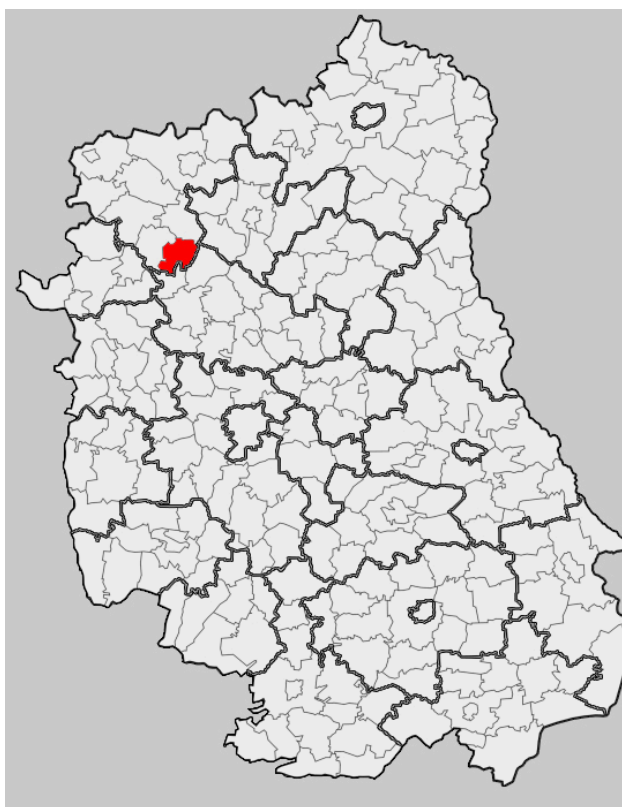
- Strategia Rozwoju Gminy Serokomla na lata 2021-2030,
- Umowa partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce,
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030),
- Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku,
- Narodowa Strategia Integracji Społecznej.

2. Charakterystyka środowiska lokalnego

2.1. Informacje ogólne

Gmina Serokomla to gmina wiejska położona w powiecie łukowskim, w północno zachodniej części województwo lubelskiego. Gmina sąsiaduje z gminą Wojcieszków od północy, z gminą Adamów od północnego zachodu, z gminą Jeziorzany od południa, oraz z gminą Kock od wschodu. Podział administracyjny gminy wyróżnia 16 sołectw: Ernestynów, Leonardów, Wola Bukowska, Nowa Ruda, Krzówka, Poznań, Pieńki, Ruda, Wólka, Charlejów, Czarna, Bielany Duże, Józefów Duży, Hordzież, Bronisławów Duży i Serokomla. Gmina zajmuje obszar 77,36 km².

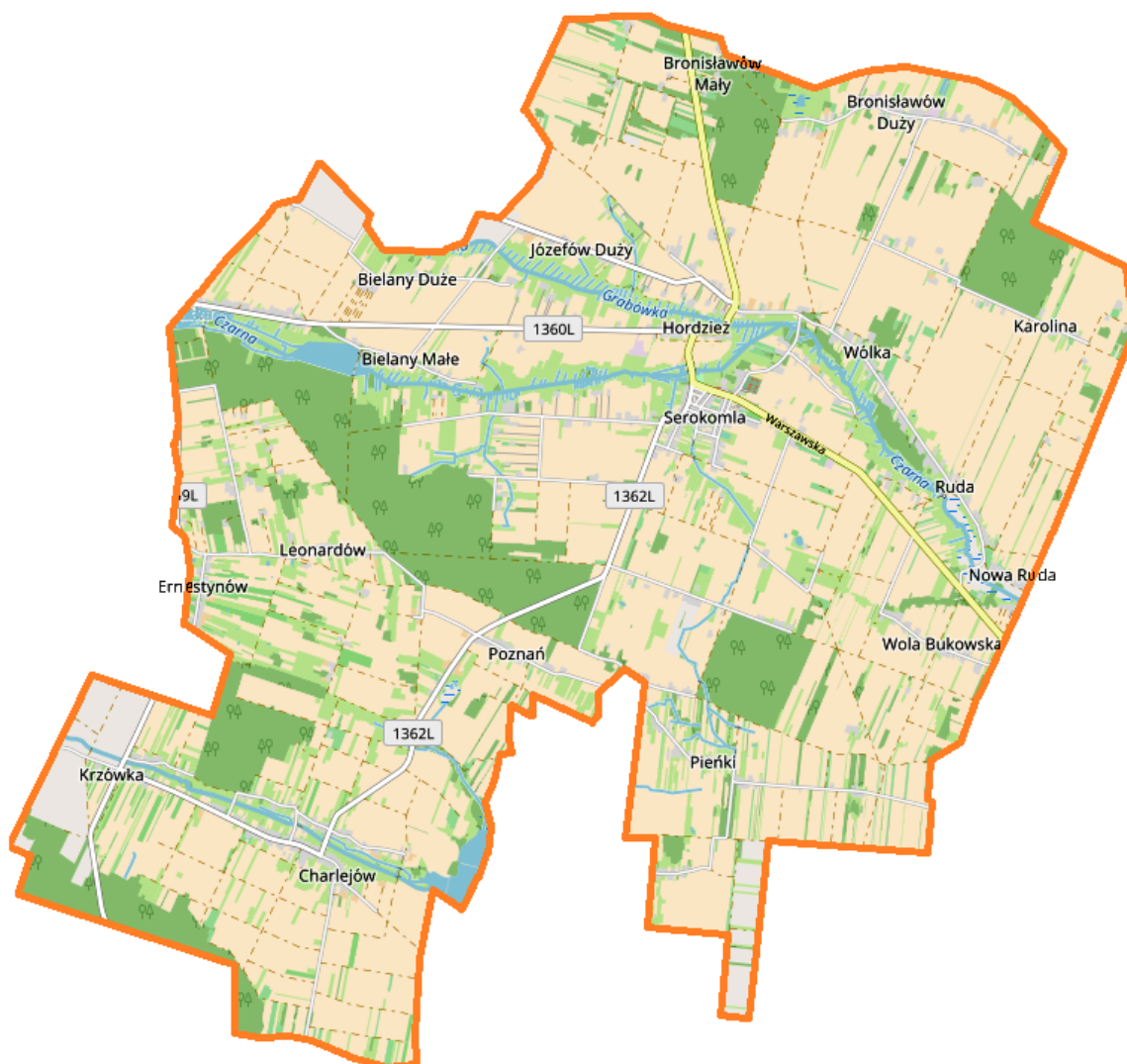
Mapa 1. Położenie administracyjne gminy Serokomla na tle województwa lubelskiego

Źródło:

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/7/78/Lub_Lukowski_Serokomla.png/250px-Lub_Lukowski_Serokomla.png

Mapa 2. Szczegółowy podział administracyjny gminy Serokomla

Źródło: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/9f/Serokomla_%28gmina%29_location_map.png

Gmina Serokomla jest gminą typowo rolniczą - grunty rolne zajmują ok. 80% całości jej powierzchni. Lasy i grunty leśne stanowią ok. 15% jej obszaru, a strefy zurbanizowane i zabudowane to ok. 5%. Grunty rolne na w gminie Serokomla w przeważającej części wyróżniają się niską jakością (klasy IVa, IVb i V). Gleby dobrej jakości odpowiadają za 0,12% użytków rolnych.

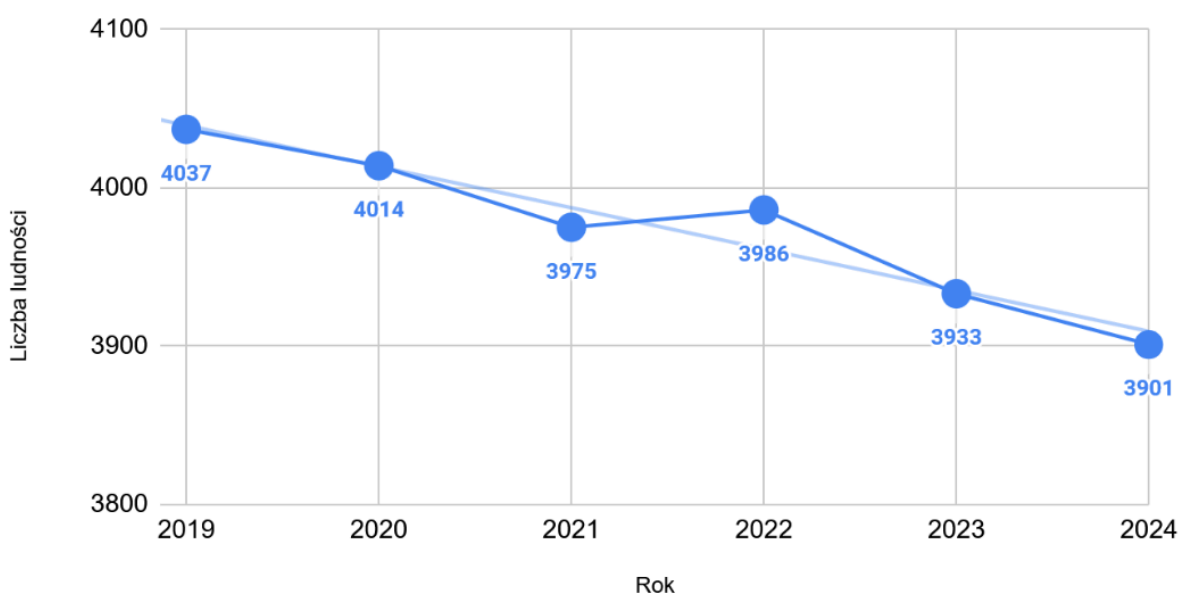
Przez teren gminy przebiega sieć dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych o następującej długości:

- drogi gminne - 19,0 km,
- drogi powiatowe - 22,9 km,
- drogi wojewódzkie - 8,5 km.

2.2. Demografia

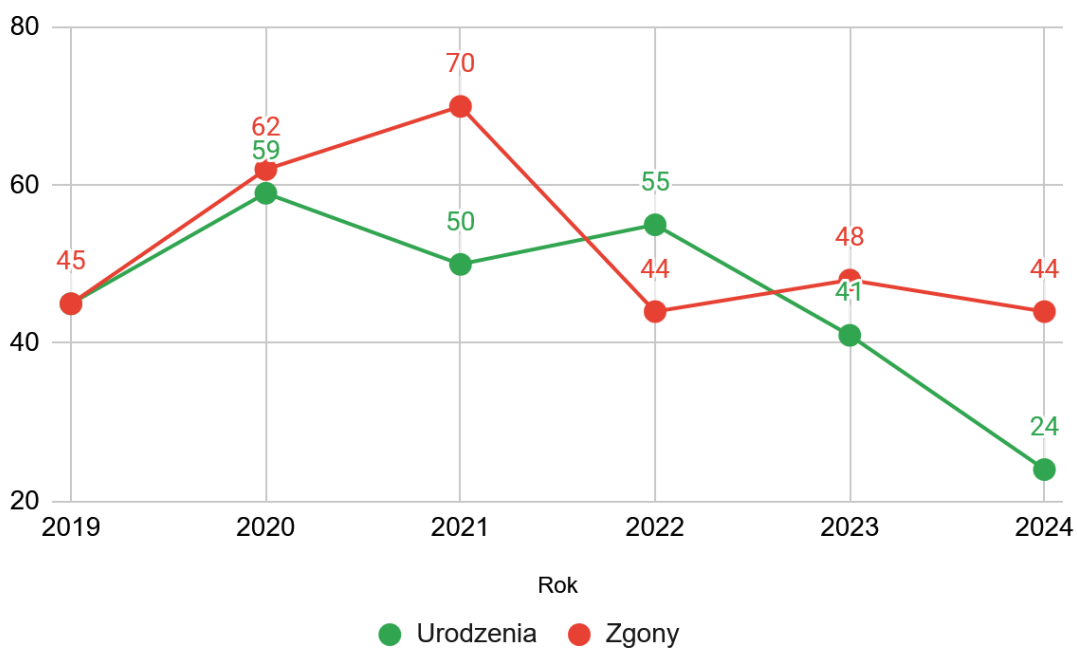
Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku, na terenie gminy Serokomla zameldowane były 3901 osoby (1964 kobiety i 1937 mężczyzn). Ilość mieszkańców gminy w latach poprzedzających, wraz z linią trendu, została zilustrowana na poniższym wykresie:

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Serokomla w latach 2019-2024

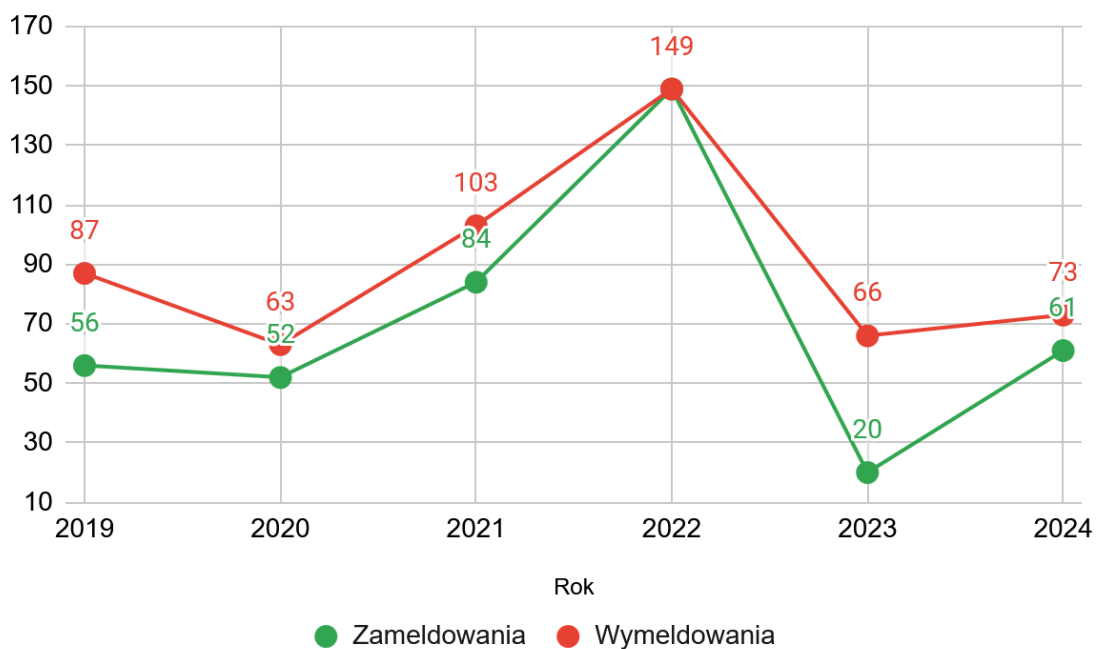
Źródło: Raport o Stanie Gminy Serokomla za 2024 rok

Wykres 2. Ilość urodzeń żywych i zgonów w gminie Serokomla w latach 2019-2023

Źródło: Raport o Stanie Gminy Serokomla za 2024 rok

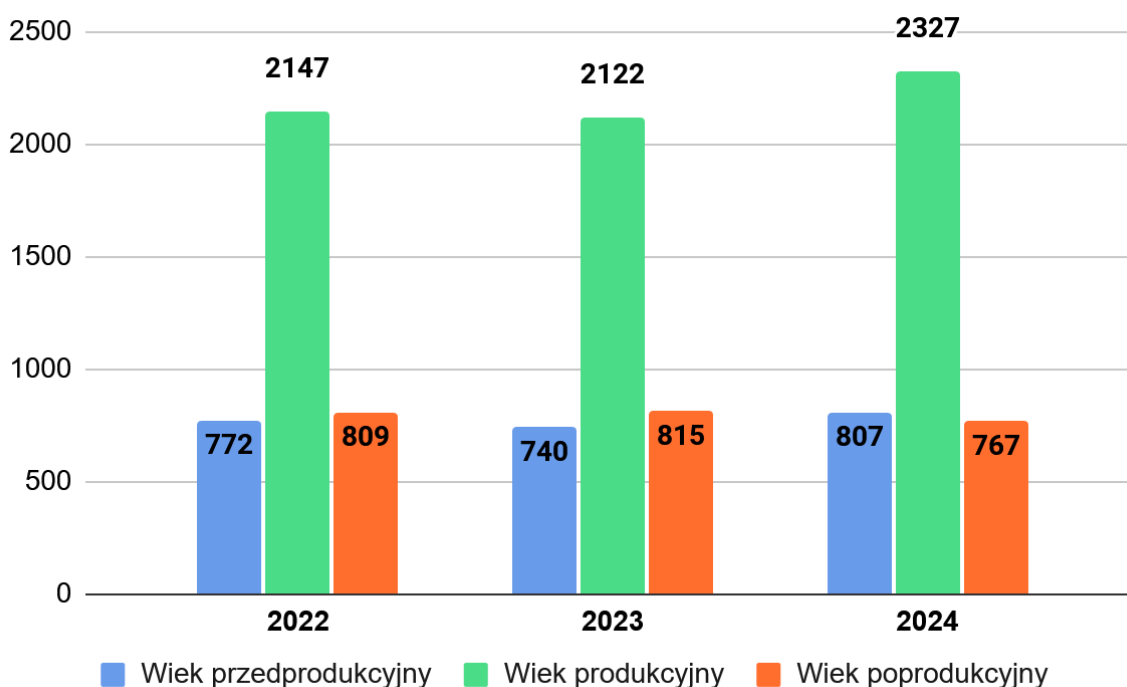
Wykres 3. Liczba zameldowań i wymeldowań w gminie Serokomla w latach 2019-2024

Źródło: Raport o Stanie Gminy Serokomla za 2024 rok

Analiza ukazanych danych wskazuje na tendencję spadkową ilości mieszkańców gminy Serokomla w ostatnich latach, czego przyczyną jest zarówno zjawisko starzenia się społeczeństwa, jak również współczynnik przyrostu naturalnego i migracji. Dane pozwalają stwierdzić, iż trend ten będzie utrzymywał się w kolejnych latach.

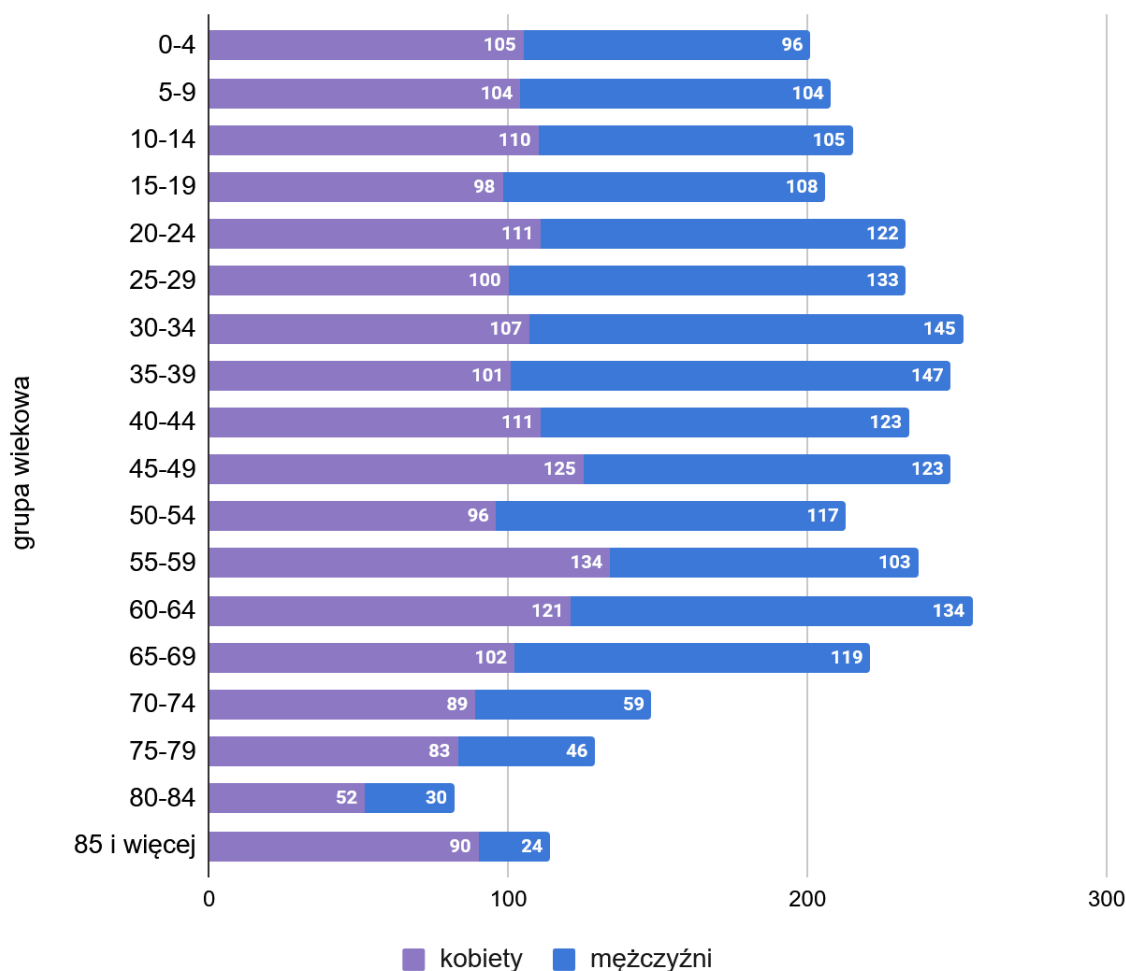
Wykres 4. Struktura wiekowa mieszkańców gminy Serokomla w latach 2022-2024

Źródło: GUS, Baza Danych Lokalnych

Przedstawione dane dla lat 2022-2023 pozwalają zaobserwować, iż liczba osób w wieku produkcyjnym sukcesywnie maleje, rośnie zaś liczba osób w wieku poprodukcyjnym. Dane z roku 2024 informują jednak o zmianie trendu w postaci wzrostu ilości osób w wieku produkcyjnym i spadku liczby osób w wieku poprodukcyjnym.

Wykres 5. Podział mieszkańców gminy Serokomla według grup wiekowych (2023 r.)

Źródło: GUS, Baza Danych Lokalnych

2.3. Mieszkalnictwo

Na terenie gminy Serokomla, według danych za rok 2023, znajduje się 1369 budynków mieszkalnych. 81,1% z nich podłączonych jest do sieci wodociągowej, zaś system kanalizacji obsługuje 23,7% wszystkich budynków mieszkalnych na obszarze gminy. Relacja długości sieci kanalizacyjnej do długości sieci wodociągowej wynosi 19,43%. W gminie Serokomla zlokalizowane są 2 przedsiębiorstwa świadczące usługi dostarczania wody bieżącej. Szczegółowe wskaźniki przedstawione zostały w tabelach poniżej.

Tabela 1. Zasoby mieszkaniowe gminy Serokomla

Wskaźnik	rok 2022	rok 2023
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (m ²)	91,2	91,3
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę (m ²)	33,0	33,6
mieszkania na 1000 mieszkańców	361,9	368,0
przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu	4,02	4,02
przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	2,76	2,72
przeciętna liczba osób na 1 izbę	0,69	0,68

Źródło: GUS, Baza Danych Lokalnych

Tabela 2. Osoby korzystające z instalacji sieciowych według typu w gminie Serokomla

Wskaźnik	rok 2022	rok 2023
wodociąg (%)	83,6	83,6
kanalizacja (%)	27,7	28,1
gaz (%)	0,2	0,0

Źródło: GUS, Baza Danych Lokalnych

Tabela 3. Objętość wody dostarczana na terenie gminy za pośrednictwem sieci wodociągowej w ciągu doby

Wskaźnik	rok 2022	rok 2023
woda dostarczana do wodociągu (dam ³)	0,5	0,5
woda sprzedana z wodociągu ogółem (dam ³)	0,5	0,5
woda sprzedana z wodociągu gospodarstwom domowym (dam ³)	0,5	0,5

Źródło: GUS, Baza Danych Lokalnych

2.4. Struktura gospodarcza gminy

Z uwagi na rolniczy charakter gminy, nadrzędnym źródłem utrzymania jej mieszkańców jest uprawa i sprzedaż produktów rolnych oraz produkcja zwierzęca. Poniższa tabela przedstawia zestawienie głównych źródeł utrzymania gospodarstw domowych w gminie i ich ilość.

Tabela 4. Struktura gospodarstw domowych na terenie gminy Serokomla z podziałem wg źródła dochodu

Źródło dochodu	Ilość gospodarstw domowych
z działalności rolniczej	723
z pozarolniczej działalności gospodarczej	66
z pracy najemnej	326
z emerytury i renty	162
z innych niezarobkowych źródeł poza emeryturą i rentą	137

Źródło: GUS, Baza Danych Lokalnych

Na terenie gminy Serokomla funkcjonują różnorodne podmioty gospodarki narodowej. Poniższe zestawienie prezentuje strukturę tego sektora w gminie Serokomla w latach 2022-2024.

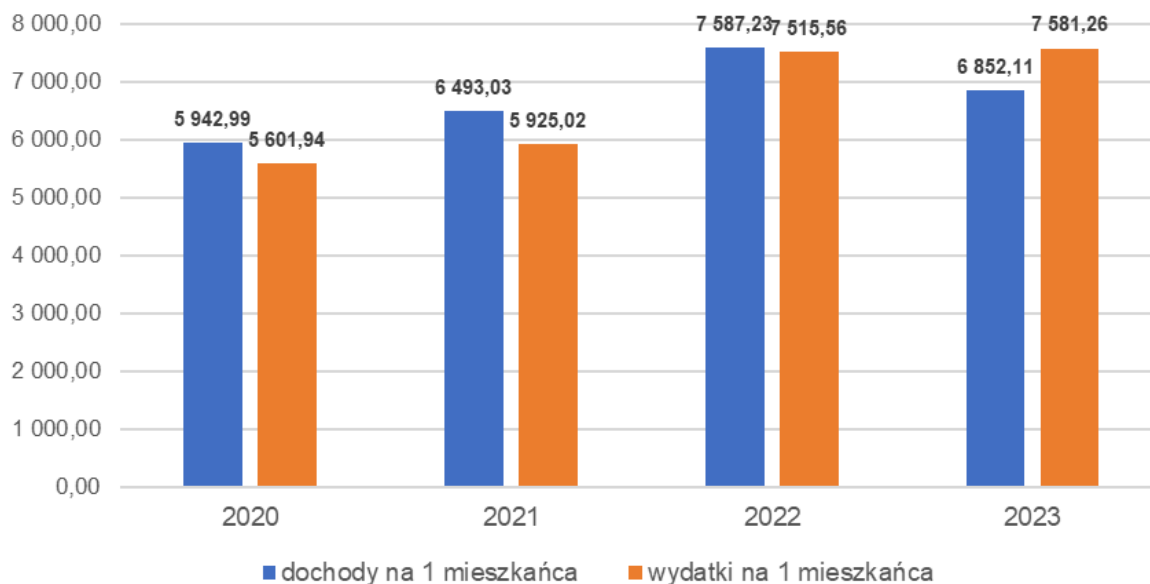
Tabela 5. Podmioty w sektorze prywatnym wg form prawnych (według rejestru REGON)

Rodzaj podmiotu	rok 2022	rok 2023	rok 2024
sektor prywatny ogółem	230	235	246
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	211	215	224
spółki handlowe	3	2	3
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	1	0	0
spółdzielnie	0	0	0
fundacje	0	0	0
stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne	8	8	8

Źródło: GUS, Baza Danych Lokalnych

Powyższe podmioty, w ramach prowadzenia własnej działalności oraz współpracy z jednostkami samorządowymi, odpowiadają za sukcesywną poprawę warunków bytowych mieszkańców gminy. Wskaźnik dochodów i wydatków budżetu gminy na 1 mieszkańca pozwala na ocenę sytuacji ekonomicznej lokalnej społeczności.

Wykres 6. Zestawienie dochodów i wydatków budżetu gminy na 1 mieszkańca w latach 2020-2023

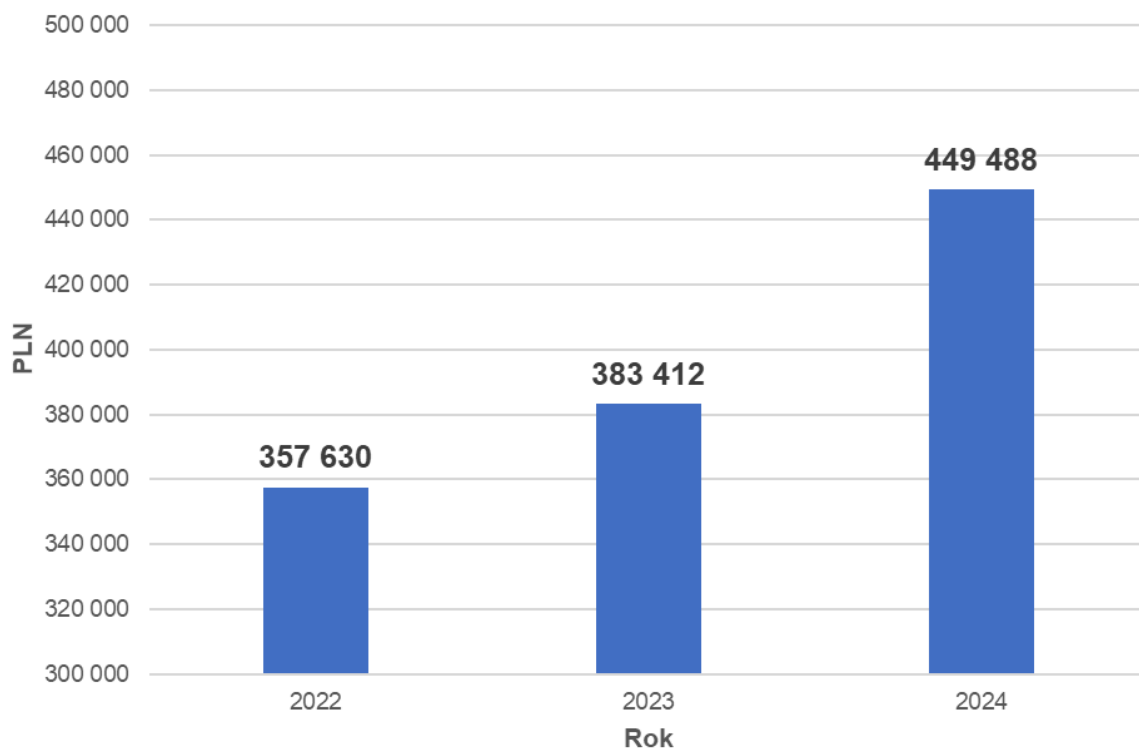

Źródło: GUS, Baza Danych Lokalnych

Prezentowane dane ukazują tendencję wzrostową obserwowaną w latach 2020-2022, która ulega załamaniu w roku 2023. Szczytowe wartości osiągnięte w 2022 roku to 7587,23 zł dochodu oraz 7515,56 zł wydatków, co stanowi odpowiednio 27,66% i 34,16% wzrostu w porównaniu z rokiem 2020.

Istotnym komponentem analizy finansowej gminy jest perspektywa wydatków z zakresu pomocy społecznej, co obrazuje poniższy wykres. Analiza sumy wydatków ponoszonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli w ramach zadań własnych gminy oraz zadań zleconych wskazuje na trend wzrostowy w analizowanym okresie - wydatki w roku 2022 wyniosły 357 630 zł, zaś w roku 2024 - 449 488 zł, co stanowi wzrost o 25,69%.

Wykres 7. Wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Serokomli w latach 2022-2024

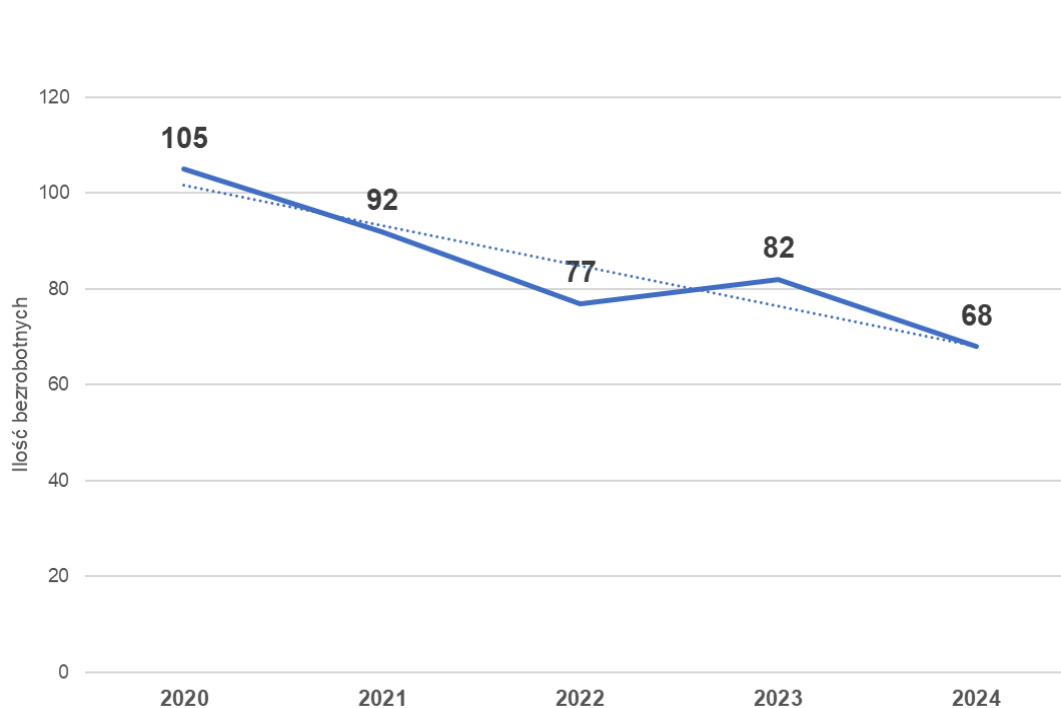

Źródło: Dane własne gminy

2.5. Rynek pracy i bezrobocie

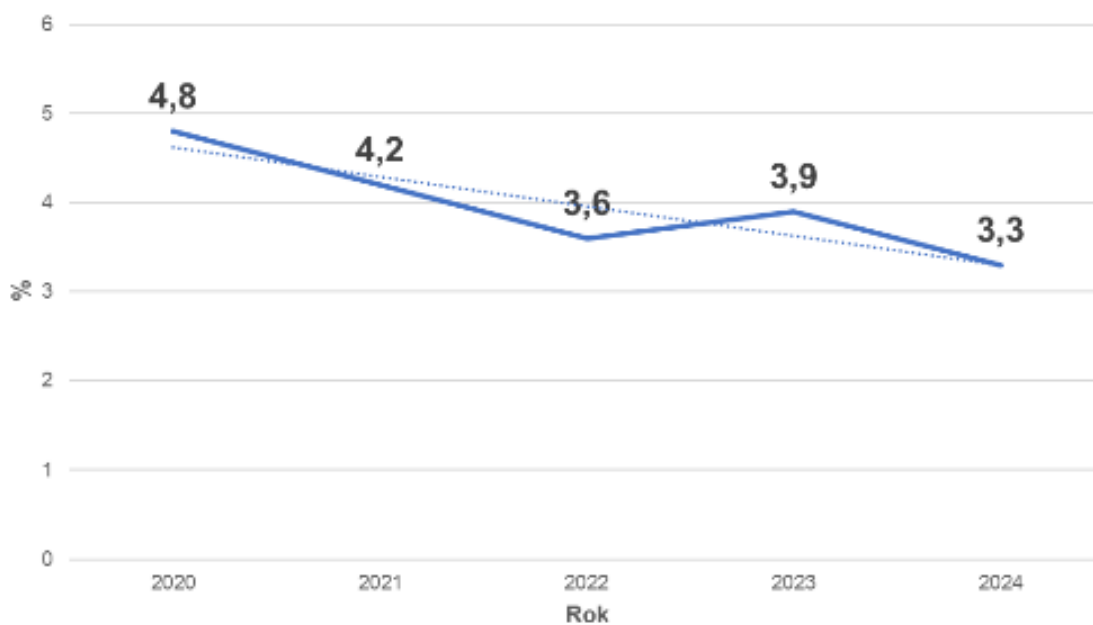
Warunki na rynku pracy determinują intensywność zjawiska bezrobocia występującego na terenie gminy. Analiza dostępnych danych pozwala na obserwację pozytywnych zmian następujących w ostatnich latach, tj. stopniowej redukcji stopy bezrobocia w gminie, co obrazują poniższe dane. Tendencja ta zauważalna jest również w wartości udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym. Rok 2023 stanowi odstępstwo od tej tendencji, gdyż ilość osób bezrobotnych w tym roku wyniosła 82. Bezrobocie jest jednym z najważniejszych powodów przyznawania świadczeń pomocowych mieszkańcom gminy.

Wykres 8. Ilość osób bezrobotnych zarejestrowanych na terenie gminy Serokomla w latach 2020-2024

Źródło: GUS, Baza Danych Lokalnych

Wykres 9. Procentowy udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2020-2024

Źródło: GUS, Baza Danych Lokalnych

2.6. Służba zdrowia

Mieszkańcy gminy Serokomla mają zapewniony dostęp do podstawowych usług opieki zdrowotnej w ramach działalności Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Łukowie. W zakres świadczonych usług wchodzi zarówno porady ambulatoryjne, jak i praktyka lekarska prowadzona przez wykwalifikowany personel. Poniższa tabela zawiera podsumowanie zadań z zakresu opieki medycznej na terenie gminy Serokomla w latach 2021 - 2024.

Tabela 6. Podsumowanie działalności z zakresu usług zdrowotnych w gminie Serokomla (2021 - 2024)

Usługa/zasób	Ilość			
	2021	2022	2023	2024
porady lekarskie ogółem	8 451	8 268	8 678	8 609
teleporady ogółem	b.d.	b.d.	498	423
apteki ogólnodostępne	1	1	1	b.d.
farmaceuci	1	1	1	b.d.

Źródło: GUS, Baza Danych Lokalnych

Analiza dostępnych danych pozwala na identyfikację względnie stabilnej ilości porad lekarskich, zarówno w formie wizyt lekarskich, jak i teleporad, co świadczy o braku poważnych wyzwań dla systemu opieki zdrowotnej.

2.7. Edukacja

Usługi edukacyjne na terenie gminy świadczone są przez dwa główne ośrodki edukacyjne: Zespół Szkół w Serokomli oraz Szkoła Podstawowa w Krzówce. Poniższe dane, takie jak współczynnik skolaryzacji, ilość uczniów czy struktura kadry pracowniczej, pozwolą na obserwację obecnego stanu systemu oświaty w gminie.

Tabela 7. Współczynnik skolaryzacji w szkołach podstawowych w gminie Serokomla

Wskaźnik	Wartość [%]		
	2021	2022	2023
Współczynnik skolaryzacji brutto	90,06	87,22	88,20
Współczynnik skolaryzacji netto	89,50	86,65	87,90

Źródło: GUS, Baza Danych Lokalnych

Tabela 8. Struktura jednostek oświatowych na terenie gminy Serokomla

Jednostka	Ilość uczniów		Ilość oddziałów	
	2023/2024	2024/2025	2023/2024	2024/2025
Zespół Szkół w Serokomli , w tym:	317	327	18	19
przedszkole	98	105	4	5
szkoła podstawowa	209	222	14	14
Szkoła Podstawowa w Krzówce , w tym:	151	147	11	11
oddziały przedszkolne	63	47	3	3
szkoła podstawowa	88	100	8	8
ŁĄCZNIE	468	474	29	30

Źródło: Raport o Stanie Gminy za 2024 r.

Tabela 9. Wykaz etatów kadry pracowniczej w placówkach oświatowych w gminie Serokomla (2024/2025)

Jednostka	Zatrudnieni		w tym:			
			nauczyciele		pozostali	
	Osoby	Etaty	Osoby	Etaty	Osoby	Etaty
Zespół Szkół w Serokomli	73	65,75	45	41	28	24,75
Szkoła Podstawowa w Krzówce	28	26,92	22	21,17	6	5,75

ŁĄCZNIE	101	92,67	67	62,17	34	30,50

Źródło: Raport o Stanie Gminy za 2024 r.

Analiza współczynników skolaryzacji, zarówno netto, jak i brutto, pozwala zauważyć niewielkie fluktuacje na przestrzeni lat 2021 - 2023 w postaci niewielkiego spadku w roku 2022 względem roku 2021 (redukcja z 90,06% do 87,22% w przypadku skolaryzacji brutto i z 89,50% do 86,65% w przypadku skolaryzacji netto), a następnie nieznacznego wzrostu, co świadczy o braku gwałtownych zmian i względnej stabilności.

Przeгляд demografii uczniów w roku szkolnym 2023/2024 i 2024/2025 informuje o nieznaczącej tendencji wzrostowej uczniów Zespołu Szkół w Serokomli i Szkoły Podstawowej w Krzówce w badanym okresie, z wyłączeniem oddziału przedszkolnego Szkoły Podstawowej w Krzówce, który odnotował spadek liczny uczniów. Kadra pracownicza obydwu placówek została zredukowana, zarówno w kontekście zatrudnionych osób, jak i liczby etatów, jednak są to niewielkie zmiany.

2.8. Kultura

Jednym z kluczowych ośrodków kulturowych gminy Serokomla jest Gminna Biblioteka Publiczna w Serokomli, wraz z filią we wsi Charlejew. Biblioteka funkcjonuje w oparciu o odpowiednie artykuły prawne oraz figuruje w Rejestrze instytucji kultury prowadzonym przez Urząd Gminy. Bezpośredni nadzór nad nią sprawuje Wójt Gminy Serokomla, zaś wsparcie merytoryczne zapewnia Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Lublinie oraz Biblioteka Powiatowa w Łukowie.

Do kluczowych zadań biblioteki należą:

- gromadzenie, strukturyzacja i katalogowanie posiadanych zasobów bibliotecznych,
- wypożyczanie zbiorów na zewnątrz oraz udostępnianie ich czytelnikom na miejscu,
- propagowanie kultury czytelnictwa,

- prowadzenie działalności kooperacyjnej z pozostałymi instytucjami o podobnej charakterystyce w celu zaspokajania potrzeb oświatowych i kulturowych społeczności lokalnej oraz jej rozwoju,
- upowszechnianie odpowiednich informacji oraz udoskonalanie metod działalności jednostki.

W ramach swojej działalności Gminna Biblioteka Publiczna w Serokomli nieustannie rozbudowuje posiadane zasoby, w celu maksymalizacji potencjału oraz dostosowaniu swojej oferty do bieżących potrzeb i zainteresowań mieszkańców. Stan księgozbioru biblioteki na rok 2024, wraz z nowo nabytymi pozycjami, prezentuje poniższa tabela.

Tabela 10. Struktura księgozbioru Gminnej Biblioteki Publicznej w Serokomli według stanu na 2024 rok

Gminna Biblioteka Publiczna w Serokomli		
Wskaźnik	Ilość	
Księgozbiór ogółem	15095	
Prenumerata czasopism	5	
Wpływy roczne	Ogółem	923
	Zakupione	865
	Otrzymane w darze	58

Źródło: Raport o Stanie Gminy za 2024 r.

Tabela 11. Struktura księgozbioru Filii w Charlejewie

Filia w Charlejewie		
Wskaźnik	Ilość	
Księgozbiór ogółem	6495	
Prenumerata czasopism	3	
Wpływy roczne	Ogółem	285
	Zakupione	223
	Otrzymane w darze	62

Źródło: Raport o Stanie Gminy za 2024 r.

Ogółem, według stanu na rok 2024, gminne zasoby biblioteczne liczą:

- 21590 pozycji w księgozbiorze,
- 1208 pozycji nabytych w ciągu roku, w tym:
 - 1088 pozycji zakupionych
 - 120 pozycji otrzymanych w darze,
- 8 prenumerowanych czasopism.

Tabela 12. Podsumowanie wypożyczeń zasobów bibliecznych Gminnej Biblioteki Publicznej w Serokomli w roku 2024

Gminna Biblioteka Publiczna w Serokomli		
Wskaźnik	Ilość	
Ilość czytelników	476	
Wypożyczenia na zewnątrz	Ogółem	6962
	w tym książki	6673
	w tym czasopisma	284
Udostępnienia prezencyjne	Ogółem	398
	w tym książki	239
	w tym czasopisma	159

Źródło: Raport o Stanie Gminy za 2024 r.

Tabela 13. Podsumowanie wypożyczeń zasobów bibliecznych Filii w Charlejewie w roku 2024

Filia w Charlejewie		
Wskaźnik	Ilość	
Ilość czytelników	100	
Wypożyczenia na zewnątrz	Ogółem	3200
	w tym książki	3072
	w tym czasopisma	128

Udostępnienia prezencyjne	Ogółem	242
	w tym książki	98
	w tym czasopisma	144

Źródło: Raport o Stanie Gminy za 2024 r.

Podsumowując, w roku 2024 Gminna Biblioteka Publiczna w Serokomli wraz z Filią w Charlejewie obsłużyły 576 czytelników wypożyczając na zewnątrz 10162 pozycje z księgozbioru (9745 książki i 412 czasopism) oraz udostępniając na miejscu 640 pozycje (337 książek i 303 czasopisma).

Gminna Biblioteka Publiczna w Serokomli jest istotnym komponentem lokalnej społeczności w zakresie organizacji różnorodnych wydarzeń kulturalnych. W roku 2024 Gminna Biblioteka Publiczna w Serokomli wraz z Filią w Charlejewie zorganizowała 32 wydarzenia dla dorosłych i młodzieży, w których udział wzięło ok. 2 557 osób.

Ponadto, w 2024 roku w Gminnej Bibliotece Publicznej w Serokomli odbyło się 6 lekcji bibliotecznych dla 126 osób, zaś Filia w Charlejewie przeprowadziła 3 lekcje, udział w których wzięły 43 osoby¹.

2.9. Sektor społeczny i sportowy

Według stanu na dzień 31.12.2024 na terenie gminy Serokomla funkcjonowało sześć organizacji pozarządowych:

- Stowarzyszenie Mieszkańców Gminy Serokomla,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Serokomli,
- Gminny Ludowy Klub Sportowy „Polesie”,
- Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „Polesie”,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Charlejewie,
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Józefów Duży,

¹ Raport o Stanie Gminy za 2024 r., Gmina Serokomla, maj 2025, <https://gmina.gminaserokomla.pl/download/Raport-o-stanie-gminy-za-2024r-1749194188.pdf>

- Stowarzyszenie Kolonia Zachodnia.

3. Pomoc społeczna pieniężna i niepieniężna

Działania z obszaru lokalnej pomocy społecznej wchodzi w skład polityki społecznej państwa, której nadrzędnym celem jest pomoc osobom i rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych. Osoby takie często nie byłyby w stanie samodzielnie pokonać napotykanym trudności, za sprawą wyłącznie dostępnych dla nich środków, możliwości i kompetencji. Dlatego też jednostki pomocy społecznej świadczą usługi i działania pomocowe dla takich osób. Działania te zorientowane są na aktywności maksymalizujące potencjał osób i rodzin w ich dążeniu do zaspokojenia podstawowych potrzeb oraz prowadzenie godnego życia. Na terenie gminy Serokomla jednostką świadcząca usługi z zakresu pomocy społecznej jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli. Zadania prowadzone są w oparciu o art. 7 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. oraz akty wykonawcze do tej ustawy².

Wsparcie świadczone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli przyjmuje dwie formy:

- obligatoryjne (obowiązkowe),
- fakultatywne (opierające się na zasadzie uznania administracyjnego).

Występuje również podział na pomoc:

- pieniężną,
- niepieniężną.

Świadczenia wypłacane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli w roku 2024 przyjęły następującą strukturę:

² Dz. U. 2004 Nr 64 poz. 593, <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20040640593/U/D20040593Lj.pdf>

Tabela 14. Świadczenia pieniężne wypłacane w roku 2023 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli

Typ świadczenia	Liczba osób, którym przyznano świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń [PLN]
Zasilek stały	14	138	90227
Zasilek okresowy	28	121	50883
Usługi opiekuńcze	5	3191	94577
Posilek	109	14294	92515
Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	2	409	32530

Źródło: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2023 r.

Tabela 15. Świadczenia pieniężne wypłacane w roku 2024 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli

Typ świadczenia	Liczba osób, którym przyznano świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń [PLN]
Zasilek stały	14	160	149107
Zasilek okresowy	29	127	51852
Usługi opiekuńcze	6	3008	103823
Posilek	97	12397	77436
Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	2	418	38720

Źródło: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2024 r.

Ponadto, w roku 2023 pomoc w formie świadczeń niepieniężnych otrzymały 63 rodziny, w których żyły 282 osoby, zaś w roku 2024, taką pomoc otrzymało 59 rodzin, w których żyło 266 osób³.

Istotną formą wsparcia jest także **pomoc niepieniężna**, która może przyjmować różnorodne formy, takie jak:

- schronienie - udzielane osobom bezdomnym, np. poprzez przyznanie miejsca w noclegowni lub schronisku,
- posiłek - zapewnienie ciepłego posiłku osobom z różnorodnych przyczyn nie będącym w stanie pozyskać go samodzielnie,
- sprawienie pogrzebu - realizowane przez gminie, zależnie od wyznania zmarłego,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze - usługi przystosowane do specyficznych potrzeb osób wymagających pomocy, np. osoby z zaburzeniami psychicznymi,
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania - świadczone w miejscu zamieszkania osoby wspieranej z uwagi na podeszły wiek, chorobę lub niepełnosprawność uniemożliwiająca przemieszczanie się
- praca socjalna - świadczone niezależnie od uzyskiwanego dochodu. Ten rodzaj wsparcia koncentruje się na pomocy osobom w odpowiednim funkcjonowaniu jako część lokalnej społeczności. Może być świadczone w oparciu o kontrakt socjalny.

Tabela 16. Świadczenia niepieniężne w roku 2022-2023 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli

Forma wsparcia	rok 2022		rok 2023	
	Liczba wspieranych	Kwota świadczeń (PLN)	Liczba wspieranych	Kwota świadczeń (PLN)
Posiłek ogółem	116	73 911	109	92 515
Schronienie ogółem	1	4 730	0	0
Ubranie	0	0	0	0

³ Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, *Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2023 r.*, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, *Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2024 r.*

Sprawienie pogrzebu	0	0	0	0
Odpłatność gminy za pobyt w DPS	0	0	0	0
Wspieranie rodziny i piecza zastępcza	w tym:			
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	11		11	
Liczba rodzin wspierających	0		0	
Liczba asystentów rodziny	1		1	
Koszt pobytu dziecka w pieczy zastępczej (PLN)	180 193		227 091	

Źródło: Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Serokomli za 2023 rok

Przytoczone dane informują o jednej dominującej formie wsparcia niepieniężnego, jaką jest posiłek zapewniany zarówno dzieciom, jak i osobom dorosłym. W roku 2022 taką formą pomocy objętych zostało 116 osób (koszt świadczenia - 73 911 zł). W danym roku odnotowano spadek liczby osób wspieranych o ok. 6% (z 116 do 109), przy czym kwota świadczenia wzrosła do 92 515 zł (wzrost o ok. 20%). Za realizację tego typu usług w gminie Serokomla w głównej mierze odpowiada wdrażanie postanowień programu rządowego "Posiłek w szkole i w domu", w ramach którego osoby wymagające takiej pomocy mogą otrzymać ciepły posiłek wraz z dowozem do miejsca zamieszkania, co jest szczególnie istotne w przypadku osób starszych, chorujących przewlekle lub osób z niepełnosprawnościami.

Ponadto, istotnym zagadnieniem jest pomoc w formie usług świadczonych przez asystenta rodziny. W gminie Serokomla z takich usług korzysta 11 rodzin pozostających pod opieką jednego asystenta rodziny. W niektórych przypadkach pomoc świadczona przez asystenta rodziny jest niewystarczająca, a warunki bytowe w domu dziecka nie spełniają podstawowych wymagań jego bezpieczeństwa i dobrostanu. Wówczas podjęta zostaje decyzja przez Sąd Rodzinny i Opiekuńczy o przyznaniu pieczy zastępczej. W roku 2022 koszt utrzymania dzieci pozostających w pieczy zastępczej wyniósł 180193 zł, zaś w roku odnotowano wzrost do wartości 227091 zł, co stanowi zwiększenie o ok. 26%.

Dodatkowo, w roku 2022 jedna osoba otrzymała pomoc w formie przyznania schronienia. Koszt tego świadczenia wyniósł 4730 zł.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli oferuje także wsparcie w formie świadczeń rodzinnych. Jest to pomoc finansowa wypłacana celem pomocy w utrzymaniu dziecka do 18 lub 24 roku życia, zależnie od decyzji odnośnie kontynuacji nauki oraz orzeczonego stopnia niepełnosprawności. Ponadto, istnieje szereg dodatków do zasiłku przysługujących w specyficznych sytuacjach, takich jak dodatki z tytułu: urodzenia dziecka, samotnego wychowywania dziecka, kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, rozpoczęcia roku szkolnego, wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej. Struktura świadczeń rodzinnych z roku 2023 przedstawiona została w poniższej tabeli.

Tabela 17. Struktura świadczeń rodzinnych i zasiłku rodzinnego wypłacanego przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli w roku 2023

Wskaźnik		Wartość
Średniomiesięczna liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne		181
Średniomiesięczna liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny	ogółem	121
	na jedno dziecko	23
	na dwoje dzieci	47
	na troje dzieci	38
	na czworo i więcej	13

Źródło: Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Serokomli za 2023 rok

Fundusz alimentacyjny to system wsparcia osób uprawnionych do pobierania świadczeń alimentacyjnych na podstawie tytułu wykonawczego, w przypadku bezskuteczności egzekucji. W roku 2023 świadczenie alimentacyjne w gminie Serokomla pobierało **9 osób**.

Tabela 18. Kwoty świadczeń alimentacyjnych wypłacanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli w latach 2019 - 2023.

Kwota (PLN)				
2019	2020	2021	2022	2023

88 000	74 650	63 700	44 649	35 484

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej gminy Serokomla za rok 2023

Dodatek mieszkaniowy jest kolejną formą pomocy świadczonej mieszkańcom gminy. O jego przyznaniu decyduje Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli na podstawie wywiadu środowiskowego i dokumentów dostarczonych przez osoby ubiegające się o wypłacanie dodatku.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje:

- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których posiadają oni spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego,
- najemcom i podnajemcom lokali mieszkalnych,
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego lub oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny,
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych,
- pozostałym osobom posiadającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem.

W roku 2023 zarejestrowano 3 wnioski o przyznanie dodatku mieszkaniowego pochodzące od mieszkańców gminy. Łącznie, w roku 2023 wypłacono 26 świadczeń, których łączna kwota wyniosła 7037,07 zł⁴.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli realizuje swoje zadania w ramach uczestnictwa w dodatkowych, zarówno narodowych, jak i europejskich programach i inicjatywach zorientowanych na wspierania wymagających opieki grup społecznych:

- **Program “Opieka wytchnieniowa - edycja 2025”** - krajowy program finansowany ze środków państwowego funduszu celowego – Fundusz Solidarnościowy, którego głównym celem jest wsparcie osób opiekujących dorosłymi osobami z

⁴ Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Serokomli za 2023 rok

niepełnosprawnościami lub dziećmi z niepełnosprawnościami w wieku od 2 do 16 lat. Wsparcie świadczone w ramach programu polega na przypisaniu do osób niepełnosprawnych tymczasowego opiekuna zastępczego, co pozwala osobom wspieranym na odpoczynek od codziennych zadań, regenerację sił lub zajęcie się prywatnymi sprawami.

- **Program “Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek samorządu terytorialnego - edycja 2025”** - Program zainicjowany przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, który ma za zadanie wsparcie osób niepełnosprawnych (dzieci i osób dorosłych) poprzez dostarczenie usług asystenta osoby niepełnosprawnej. Do świadczonych usług należą: pomoc w komunikacji z otoczeniem zewnętrznym, towarzyszenie podczas prowadzenia aktywności poza domem (załatwianie spraw w urzędzie, u lekarza, itp.), pomoc w zadaniach związanych z obsługą gospodarstwa domowego i wsparcie w utrzymaniu higieny osobistej i czynnościach samoobsługowych.
- **Program “Posilek w szkole i domu”** - wieloletni program rządowy realizowany w latach 2024 - 2028 w celu wsparcia dzieci, uczniów, młodzieży, jak również osób dorosłych, starszych i osób z niepełnosprawnościami poprzez zapewnienie gotowego posiłku lub świadczenia pieniężnego z celem zakupu żywności lub posiłku. Inną formą wsparcia są także produkty żywnościowe dostarczane do miejsca zamieszkania potrzebujących osób.
- **Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej** - specjalistyczny zespół, w skład którego wchodzi pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Serokomli, przedstawiciele oświaty, służby medycznej, i wymiaru sprawiedliwości. Nadrzędnym celem działania zespołu jest niesienie pomocy osobom zagrożonym, bądź dotkniętym zjawiskiem przemocy domowej. Do zadań Zespołu zalicza się przede wszystkim tworzenie optymalnych warunków dla realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, jak również integrowanie i koordynowanie tego typu aktywności na terenie gminy. W ramach tego celu nadrzędnego Zespół podejmuje takie działania, jak diagnozowanie problemu przemocy domowej, podejmowanie działań profilaktycznych i inicjowanie odpowiednich działań w stosunku zarówno do osób doznających przemocy, jak i osób stosujących przemoc domową.

- **Program “Karta Dużej Rodziny”** - program rządowy świadczący wsparcie w formie dodatkowych zniżek i uprawnień dla rodzin z co najmniej trojgiem dzieci. Nadrzędnym celem programu jest promowanie polityki prorodzinnej, również w przypadku rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka.
- **Program „Specjalistyczne i interwencyjne usługi wsparcia mieszkańców województwa lubelskiego”** - projekt zorientowany na wsparcie integracji społecznej osób dotkniętym kryzysem oraz rozwój umiejętności 6 osób świadczących usługi interwencji kryzysowej w obrębie powiatu łukowskiego. Najważniejsze cele szczegółowe, których wykonanie pozwoli na uznanie projektu za pomyślnie zakończony zawierają: działania na rzecz integracji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, wdrażanie usług specjalistycznych i interwencyjnych skierowanych do osób doświadczających przemocy, dyskryminacji oraz w stanie kryzysu, podnoszenie kompetencji kadr świadczących te usługi oraz zapewnienie dostępu do usług min: poradnictwa specjalistycznego, psychologicznego, psychologicznego dla dzieci, prawnego, terapii rodzin i socjalnego.

4. Diagnoza zidentyfikowanych problemów społecznych

Poniższa tabela przedstawia dane na temat nadrzędnych powodów przyznawania świadczeń pomocy społecznej oraz liczbę beneficjentów otrzymujących wsparcie w latach 2023 - 2024.

Tabela 19. Struktura świadczeń socjalnych przyznanych w latach 2023 - 2024 przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli

Przyczyna	rok 2023		rok 2024	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	65	208	50	147
Bezrobocie	39	100	26	58
Niepelnosprawność	32	85	31	82
Przewlekła lub ciężka choroba	52	139	48	128
Brak zaradności w funkcjach opiekuńczo-wychowawczych i zarządzania gospodarstwem domowym	40	173	38	186
Alkoholizm	15	27	11	19
Problemy z przystosowaniem do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	2	1	1
Przemoc domowa	1	5	1	5
Sytuacja kryzysowa	3	15	0	0

Źródło: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2023 r.; Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2024 r.

4.1. Ubóstwo

Nomenklatura Unii Europejskiej identyfikuje trzy główne stopnie ubóstwa:

- **ubóstwo absolutne (skrajne)** - to sytuacja, osoby znajdujące się w której doświadczają trudności z dostępem do podstawowych środków do życia, takich jak żywność, czysta woda, miejsce odpoczynku, schronienie, leki. To najpoważniejszy rodzaj ubóstwa, ludzie dotknięci którym doświadczają ciągłej walki o przetrwanie.
- **ubóstwo względne** - osoby zaliczające się do tej kategorii podejmują aktywne próby pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i ekonomicznym lokalnej i krajowej społeczności, jednak ich poziom życia i dochody znacznie odbiegają od średniej krajowej.
- **zagrożenie ubóstwem lub wykluczeniem społecznym** - to zjawisko, które dotyczy osób charakteryzujących się niską intensywnością pracy, co przekłada się na oraz jest bezpośrednio związane z ich doświadczaniem przez nich poważnych braków materialnych.

Tabela 20. Liczba rodzin i osób żyjących w rodzinach otrzymujących świadczenia z tytułu ubóstwa w latach 2023 - 2024

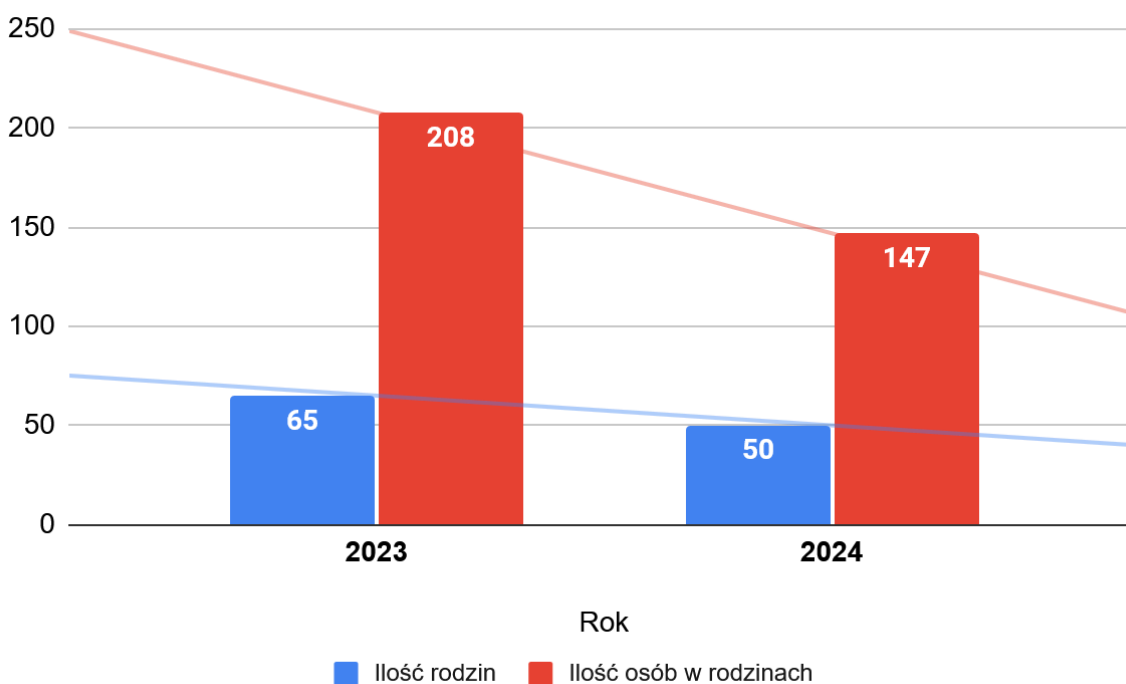
Przyczyna	rok 2023		rok 2024	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	65	208	50	147

Źródło: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2023 r.; Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2024 r.

Niedostateczna ilość środków finansowych jest nadrzędnym problemem, z którym borykają się mieszkańcy gminy Serokomla oraz główną przyczyną przyznawania pomocy finansowej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli. Analiza sytuacji z lat 2023 - 2024 pozwala na zaobserwowanie trendu spadkowego - w roku 2023 wsparcie finansowe z

powodu ubóstwa otrzymywało 65 rodzin, zaś w roku 2024 było to 15 rodzin, co stanowi redukcję o 76,92%.

Wykres 10. Struktura świadczeń finansowych przyznawanych przez GOPS w Serokomli z tytułu ubóstwa w latach 2023 - 2024.

Źródło: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2023 r.; Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2024 r.

4.2. Przewlekła lub ciężka choroba

Świadczenie z tytułu choroby przewlekłej lub ciężkiej może być pobierane przez osoby należące do dwóch grup:

- osoby samotne, bez wsparcia najbliższych, którzy choć potrzebują pomocy (np. z powodu podeszłego wieku lub choroby), z różnych powodów nie otrzymują jej,

- osoby wymagające pomocy osób trzecich, których rodzina z różnorodnych względów nie jest w stanie zapewnić im wsparcia⁵.

Świadczenia przyznawane z tytułu przewlekłej lub ciężkiej choroby były drugą najszerszą kategorią pomocy finansowej udzielanej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli. W roku 2023 wsparcie tego typu otrzymały 52 rodziny, w których łączna liczba osób wyniosła 139. W roku 2024 było to 48 rodzin, w których żyło 128 osób. Dane te świadczą o trendzie spadkowym - odnotowano redukcję o 7,69%.

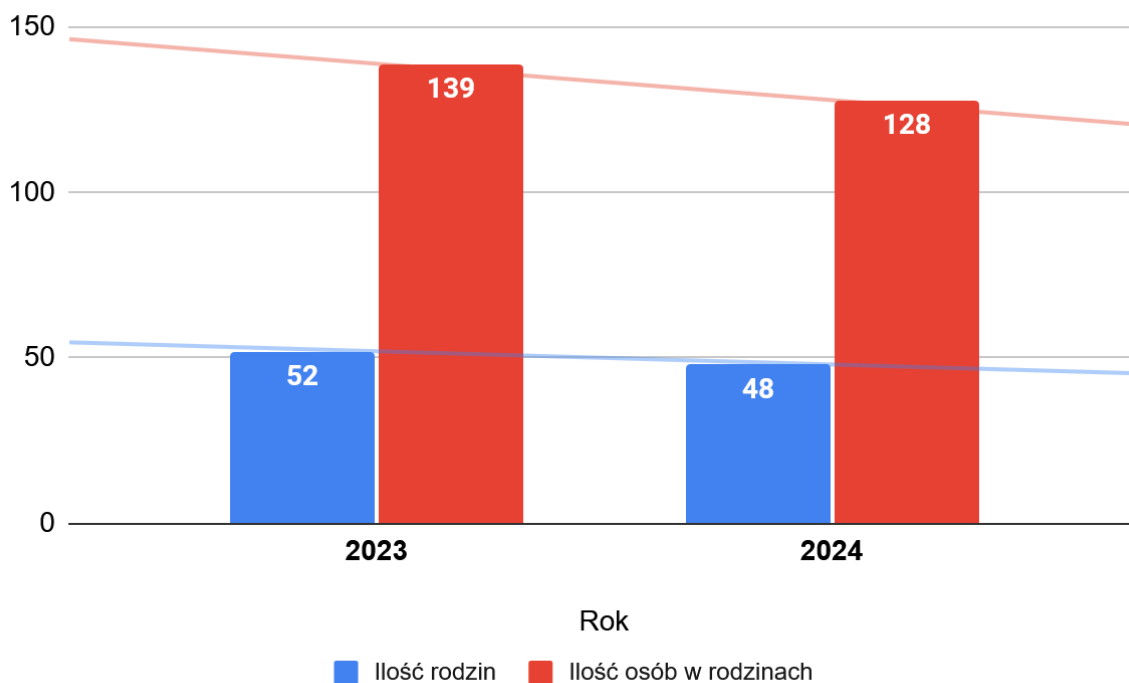
Tabela 21. Liczba rodzin i osób żyjących w rodzinach otrzymujących świadczenia z tytułu ciężkiej lub przewlekłej choroby w latach 2023 - 2024

Przyczyna	rok 2023		rok 2024	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Przewlekła lub ciężka choroba	52	139	48	128

Źródło: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2023 r.; Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2024 r.

⁵ Akademia NFZ, „Formy pomocy dla osób długotrwale lub ciężko chorych (na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej)”, 16 luty 2024 r., Ministerstwo Zdrowia, s. 2

Wykres 11. Ilość rodzin otrzymujących świadczenia finansowe przyznawane przez GOPS w Serokomli z tytułu przewlekłej lub ciężkiej choroby w latach 2023 - 2024

Źródło: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2023 r.; Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2024 r.

4.3. Brak zaradności w funkcjach opiekuńczo-wychowawczych i zarządzania gospodarstwem domowym

Świadczenia z tytułu bezradności w funkcjach opiekuńczo-wychowawczych i zarządzania gospodarstwem domowym skierowane są do osób, których kompetencje dotyczące wychowania dzieci oraz utrzymania odpowiedniego standardu życia w domu są niewystarczające dla stworzenia optymalnych warunków bytowania i rozwoju potomstwa. Najczęstszymi przyczynami takiego stanu rzeczy jest trudna sytuacja finansowa lub problemy natury emocjonalnej rodziców.

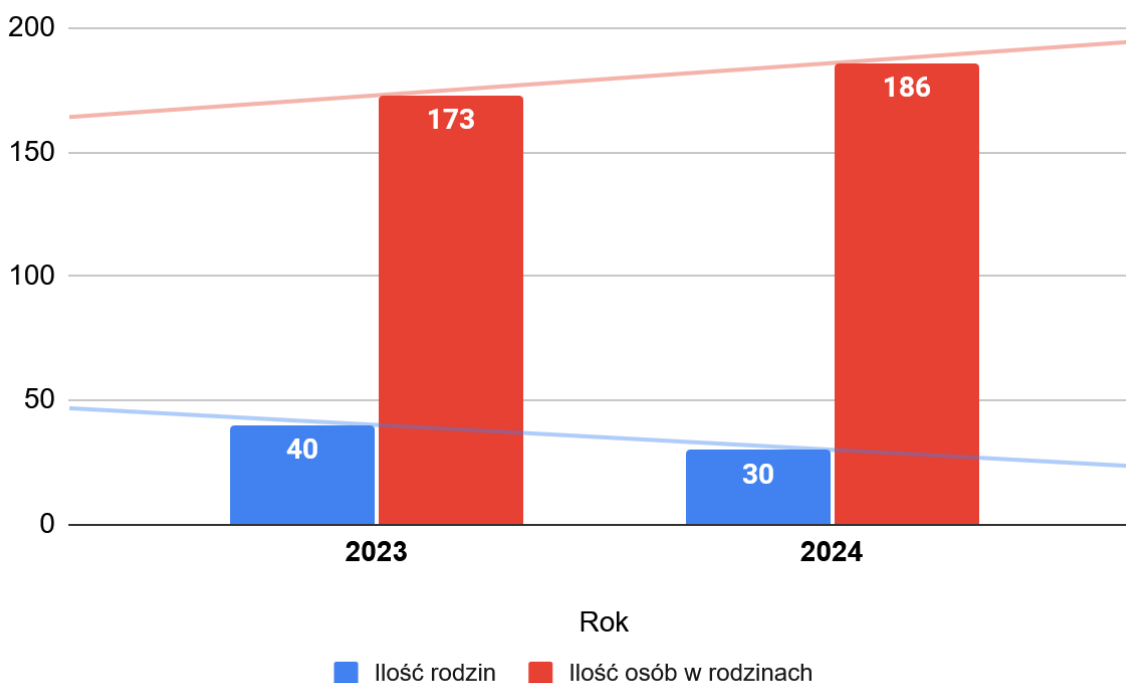
Tabela 22. Liczba rodzin i osób żyjących w rodzinach otrzymujących świadczenia z tytułu ubóstwa w latach 2023 - 2024

Przyczyna	rok 2023		rok 2024	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Brak zaradności w funkcjach opiekuńczo-wychowawczych i zarządzania gospodarstwem domowym	40	173	38	186

Źródło: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2023 r.; Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2024 r.

Brak zaradności w funkcjach opiekuńczo-wychowawczych i zarządzania gospodarstwem domowym to kolejna z najczęstszych przyczyn przyznawania wsparcia finansowego przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli. Analiza dostępnych danych z roku 2023 informuje o 40 rodzinach pobierających świadczenie z tego tytułu, w których żyły 173 osoby. Analogiczne dane z roku 2024 wskazują na 38 rodzin (tendencja spadkowa; spadek o 5%) i 186 osób (tendencja wzrostowa, wzrost o 7,51%).

Wykres 12. Ilość rodzin otrzymujących świadczenia finansowe przyznawane przez GOPS w Serokomli z tytułu braku zaradności w funkcjach opiekuńczo-wychowawczych i zarządzania gospodarstwem domowym w latach 2023 - 2024.

Źródło: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2023 r.; Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2024 r.

4.4. Niepełnosprawność

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych określa osobę niepełnosprawną jako osobę posiadającą stosowne orzeczenie⁶.

Definicja niepełnosprawności opisuje ją jako niemożność wypełniania ról społecznych lub znaczące utrudnienie ich wykonywania spowodowane długotrwałym lub stałym zaburzeniem sprawności fizycznej bądź psychicznej.

Identyfikuje się trzy podstawowe stopnie niepełnosprawności:

⁶ Powiatowy Zespól ds. Orzekania o niepełnosprawności

- lekki,
- umiarkowany,
- znaczny.

Osoby niepełnosprawne doświadczają licznych trudności i wyzwań, takich jak:

- trudności finansowe,
- niemożność znalezienia odpowiedniego miejsca pracy,
- niedostateczna dostępność specjalistycznej opieki lekarskiej,
- trudności w zakupie protez i pozostałego sprzętu ułatwiającego codzienne funkcjonowanie,
- bariery architektoniczne (np. brak podjazdów dla wózków inwalidzkich w okolicy miejsca zamieszkania),
- brak akceptacji społecznej, nietolerancja i izolacja.

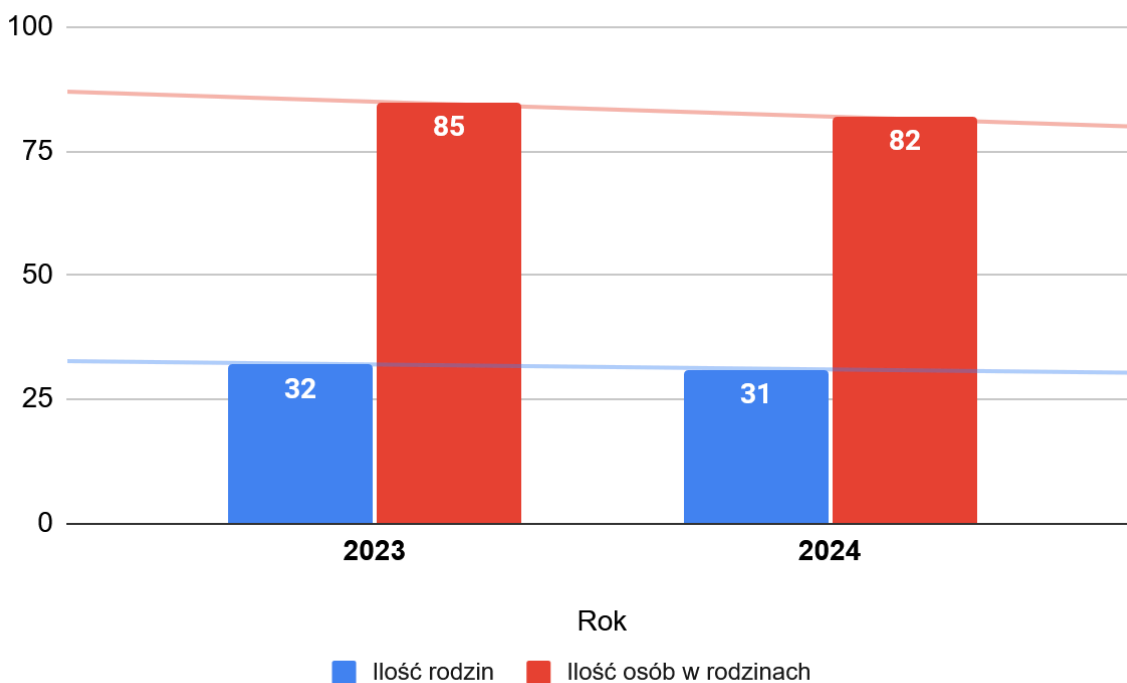
Tabela 23. Liczba rodzin i osób żyjących w rodzinach otrzymujących świadczenia z tytułu niepełnosprawności w latach 2023 - 2024

Przyczyna	rok 2023		rok 2024	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Niepełnosprawność	32	85	31	82

Źródło: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2023 r.; Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2024 r.

Niepełnosprawność to także jeden z głównych problemów społecznych na terenie gminy Serokomla. Liczba rodzin wspieranych poprzez świadczenia finansowe z tego tytułu w roku 2023 wyniosła 32 (liczba osób w rodzinach = 85), a w roku 2024 – 31 (liczba osób w rodzinach = 82). Dane te świadczą o redukcji przyznawanych tego typu świadczeń o 3,13%.

Wykres 13. Ilość rodzin otrzymujących świadczenia finansowe przyznawane przez GOPS w Serokomli z tytułu niepełnosprawności w latach 2023 - 2024

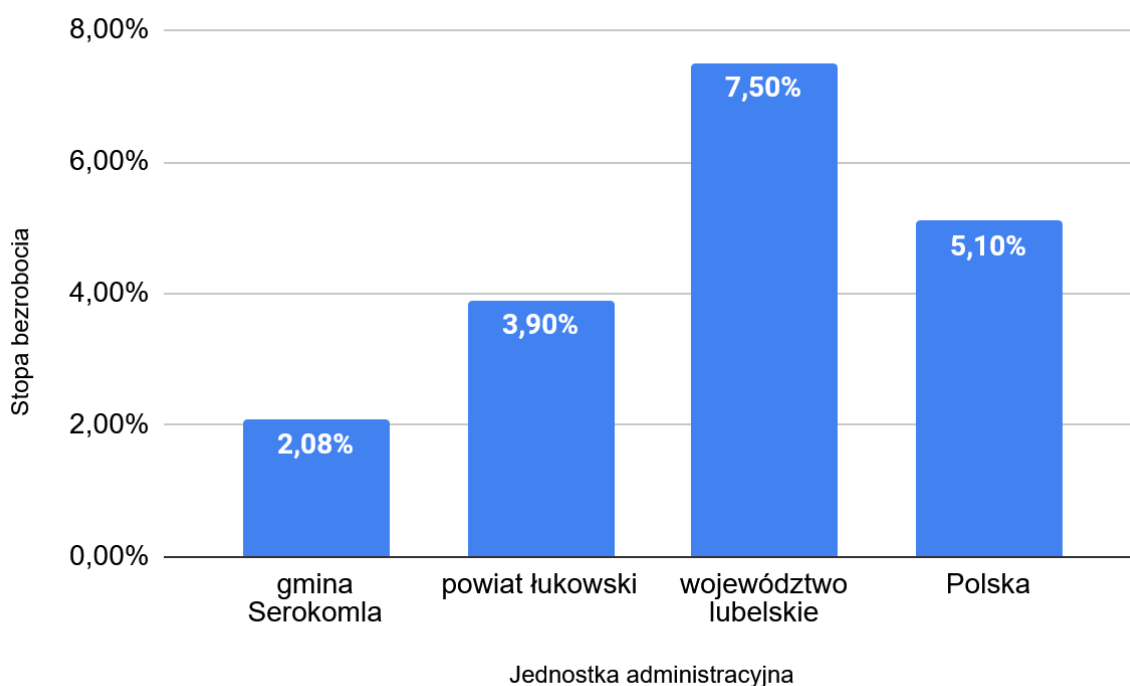

Źródło: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2023 r.; Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2024 r.

4.5. Bezrobocie

Bezrobocie również stanowi poważne wyzwanie dla lokalnej społeczności oraz pośrednie źródło różnorodnych problemów mieszkańców gminy Serokomla. W roku 2023 wsparcie finansowe z tytułu bezrobocia otrzymywało 39 rodzin, w których żyło 100 osób. W roku 2024 było to 26 rodzin (redukcja o 33,33%), w których żyło 58 osób (spadek o 42%).

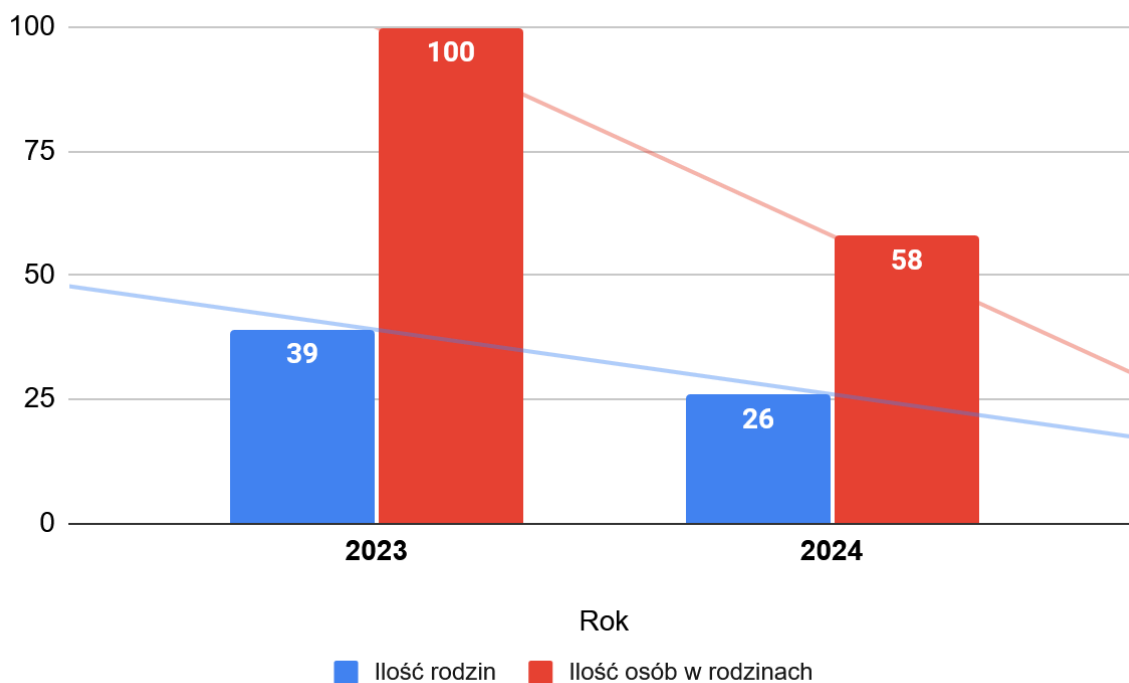
Wykres 14. Stopa bezrobocia w gminie Serokomla na tle wartości w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju (dane według stanu na dzień 31.12.2023 r.)

Źródło: Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Serokomli za 2023 rok

Analiza powyższych danych dostarcza wniosku w postaci relatywnie niskiej stopy bezrobocia w przypadku gminy Serokomla, na poziomie 2,08%. Nadrzędne poziomy podziału administracyjnego odznaczają się wartościami kolejno 3,90% dla powiatu, 7,50% dla województwa i 5,10% dla kraju.

Wykres 15. Ilość rodzin otrzymujących świadczenia finansowe przyznawane przez GOPS w Serokomli z tytułu bezrobocia w latach 2023 - 2024

Źródło: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2023 r.; Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2024 r.

Tabela 24. Liczba rodzin i osób żyjących w rodzinach otrzymujących świadczenia z tytułu bezrobocia w latach 2023 - 2024

Przyczyna	rok 2023		rok 2024	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Bezrobocie	39	100	26	58

Źródło: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2023 r.; Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2024 r.

4.6. Uzależnienia

Uzależnienia, w szczególności uzależnienie od alkoholu, jest także znacznym wyzwaniem zarówno dla społeczności lokalnej i rodzin, jak również systemu opieki społecznej.

Co istotne, obecność problemu uzależnienia decyduje nie tylko o obniżeniu jakości życia samej osoby nim dotkniętej, lecz również wpływa negatywnie na całą rodzinę. Szczególnie niebezpiecznym zjawiskiem jest dziedziczenie uzależnienia przez dzieci. Zapobieganie mu powinno stać się priorytetem w ramach przeciwdziałania nałogom.

Tabela 25. Liczba rodzin i osób żyjących w rodzinach otrzymujących świadczenia z tytułu alkoholizmu w latach 2023 - 2024

Przyczyna	rok 2023		rok 2024	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Alkoholizm	15	27	11	19

Źródło: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2023 r.; Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2024 r.

4.7. Przemoc domowa

Przemoc domową określa się jako "jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej". Definicja ta pochodzi z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy i jest powszechnie przyjętą i obowiązującą definicją tego zjawiska.

Przyjmuje się następującą kategoryzację zjawiska przemocy domowej:

- **przemoc fizyczna** - wykorzystywanie siły fizycznej wobec członka rodziny. Najczęstsze formy to popychanie, bicie, kopanie, szarpanie, duszenie,

- **przemoc psychiczna** - przyjmująca takie formy jak wyśmiewanie się, okazywanie braku szacunku, szydzenie, uniemożliwianie kontaktu z rodziną, przyjaciółmi i znajomymi,
- **przemoc seksualna** - zmuszanie do stosunku seksualnego, do zachowań powszechnie uznanych za nieakceptowalne,
- **pozostałe zachowania** - takie jak przemoc ekonomiczna (wymuszanie oddawania własnych środków finansowych, kontrolowanie budżetu osobistego), odmowa zaspokojenia podstawowych potrzeb osobistych, uniemożliwianie lub utrudnianie podjęcia pracy zarobkowej, zmuszanie do zażywania substancji odurzających, sprzedaż bez pozwolenia bądź niszczenie własności członków rodziny, pozostawienie osoby niezdolnej do samodzielnego funkcjonowania bez wsparcia.

Tabela 26. Liczba rodzin i osób żyjących w rodzinach otrzymujących świadczenia z tytułu przemocy domowej w latach 2023 - 2024

Przyczyna	rok 2023		rok 2024	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Przemoc domowa	1	5	1	5

Źródło: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2023 r.; Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2024 r.

Dostępne dane informują o niewielkim nasileniu zjawiska przemocy domowej w gminie Serokomla. Na przestrzeni analizowanego okresu (lata 2023 - 2024) świadczenie z tytułu przemocy domowej pobierała jedna rodzina, w której żyło 5 osób.

Na terenie gminy Serokomla funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny ds. przemocy domowej powołany przez Wójta Gminy Serokomla Zarządzeniem nr 76/2023 z dnia 14.09.2023 opierając się na podstawie prawnej w postaci nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu

przemocy w rodzinie z 2023 roku⁷. Nadrzędnym celem działalności Zespołu jest podejmowanie działań zmierzających do przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej. Cel ten jest osiągnięty w ramach opracowywania planów działania oraz wdrażania konkretnych działań indywidualnych przez powoływane przez Zespół grupy diagnostyczno-pomocowe..

4.8. Sytuacja seniorów

Seniorzy to kolejna grupa społeczna narażona na dodatkowe trudności w codziennym funkcjonowaniu i szczególnie istotna w kontekście systemu pomocy społecznej. Z uwagi na postępujące zjawisko starzenia się społeczeństwa, grupa będzie sukcesywnie zwiększać swój udział w ogólnej liczbie ludności gminy, jak i całego kraju. W gminie Serokomla osoby w wieku poprodukcyjnym, według danych na 31.12.2024 r. stanowiły 19,51%.

W ramach projektu *“Seniorzy bez barier. Kluby Seniora w Gminie Serokomla”* będącego częścią Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, na terenie gminy Serokomla powołano trzy kluby seniora w miejscowościach Serokomla, Pieńki i Charlejew. Kluby seniora stały się lokalnymi centrami gromadzącymi zainteresowanych seniorów i umożliwiającymi im czynny udział w lokalnych społecznościach przy aktywnym, spontanicznym zaangażowaniu. Wśród aktywności podejmowanych w ramach działalności klubów wyróżnia się zajęcia kreatywne, wspólne spędzanie wspólnego czasu, rozwój umiejętności odnalezienia się w sytuacjach specyficznych dla współczesnego świata, który dotychczas mógł być dla tych osób źródłem wyzwań lub niepewności.

⁷ Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw, poz. 535, Warszawa, 21 marca 2023 r., <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20230000535/O/D20230535.pdf>

Podsumowanie

Tabela 27. Liczba osób i osób w rodzinach korzystających z usług Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Serokomli w latach 2017 - 2023

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2017	192	669
2018	180	605
2019	184	609
2020	163	565
2021	139	468
2022	133	431
2023	111	372

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej gminy Serokomla za rok 2023

Analiza powyższych danych informuje o stabilnej tendencji spadkowej liczby rodzin wymagających różnego rodzaju pomocy od Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Serokomli. Rok 2019 jest jedynym w obrębie badanego okresu, który wykazał nieznaczny wzrost wskaźników. Sukcesywna redukcja osób korzystających z pomocy jest zjawiskiem pozytywnym, informującym o poprawie dobrostanu mieszkańców na wielu płaszczyznach, między innymi w obszarze ekonomicznym, stanu zdrowia czy też doświadczania wyzwań związanych z problemami w domu.

Ukazane dane wskazują na trzy główne przyczyny problemów, z którymi boryka się społeczność lokalna: ubóstwo, przewlekła lub ciężka choroba i brak zaradności w funkcjach opiekuńczo-wychowawczych i zarządzania gospodarstwem domowym. Istotnym jest zwrócenie uwagi na pozostałe problemy, takie jak bezrobocie czy alkoholizm, które nierzadko są katalizatorem negatywnych zjawisk, tworząc sieć wzajemnych powiązań zidentyfikowanych przyczyn i skutków danych patologii.

5. Badanie ankietowe

Dotychczasowe rozdziały koncentrowały się na przeglądzie i analizie danych zastanych pozyskanych z różnorodnych sprawozdań, raportów, czy zestawień. Badanie tego rodzaju danych odznacza się potencjałem generowania wartościowych wniosków, jednak ich użyteczność jest ograniczona. W celu dalszego pogłębienia wartości prowadzonych rozważań dokument został uzupełniony przez zestaw danych wywołanych, zgromadzonych podczas przeprowadzonego wśród mieszkańców gminy Serokomla badania ankietowego.

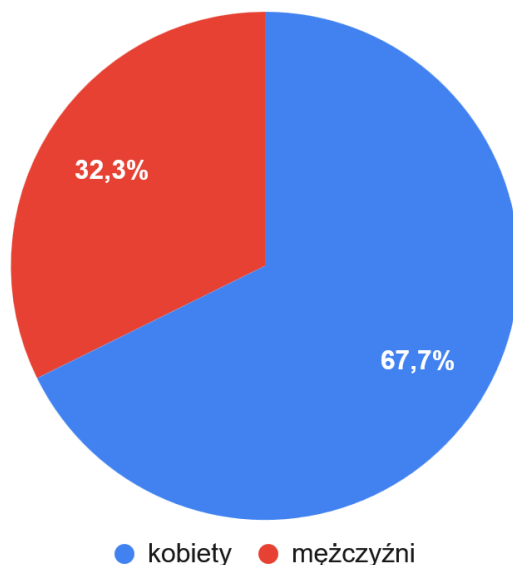
Badanie przeprowadzone zostało z wykorzystaniem metody CAWI - badanie online. Celem pozyskania możliwie różnorodnych i rzetelnych danych, badanie przeprowadzone zostało wśród dwóch grup społecznych - osób dorosłych oraz uczniów klas VIII szkoły podstawowej.

5.1. Badanie dorosłych

Badanie przeprowadzone zostało na reprezentatywnej próbie 96 ankietowanych.

Płeć: w badaniu udział wzięło 65 kobiet (67,7%) oraz 31 mężczyzn (32,3%).

Wykres 16. Podział respondentów według płci

Wiek: Zdecydowana większość ankietowanych zalicza się do dwóch grup wiekowych:

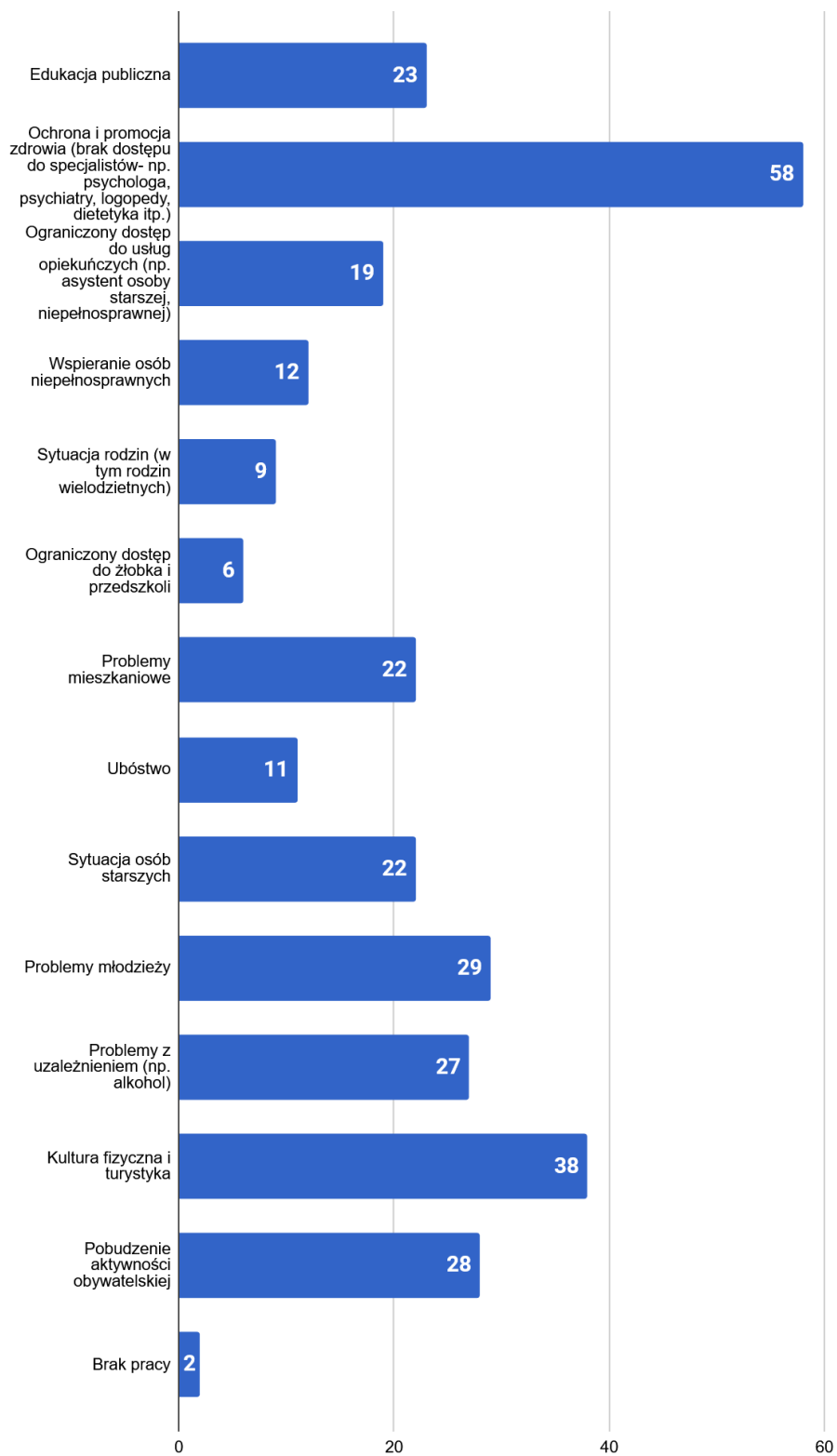
- **41-60 lat** - 38 osób (39,6%),
- **31-40 lat** - 30 osób (31,3%).

Tabela 28. Struktura grup wiekowych respondentów

Wiek	Liczba osób
16-20 lat	2
21-30 lat	14
31-40 lat	30
41-60 lat	38
61-70 lat	10
71 i więcej	2

1. Które z wymienionych obszarów problemów społecznych wymagają Pana/Pani zdaniem pilnego rozwiązania?

Wykres 17. Wskazane przez ankietowanych problemy społeczne wymagające pilnego rozwiązania

Przeważająca większość respondentów wskazała odpowiedź “*Ochrona i promocja zdrowia (brak dostępu do specjalistów - np. psychologa, psychiatry, logopedy, dietetyka itp.)*” jako nadrzędny problem społeczny, z którym borykają się mieszkańcy gminy Serokomla. Takiej odpowiedzi udzieliło **58 ankietowanych**, co stanowi **60,4%** ogółu respondentów.

Dwie kolejne odpowiedzi o największej ilości wskazań to “*Kultura fizyczna i turystyka*” (**38 ankietowanych; 39,6%**) oraz “*Problemy młodzieży*” (**29 odpowiedzi; 30,2%**).

2. Czy Pani/Pana zdaniem na terenie Gminy Serokomla mieszkają rodziny ubogie?

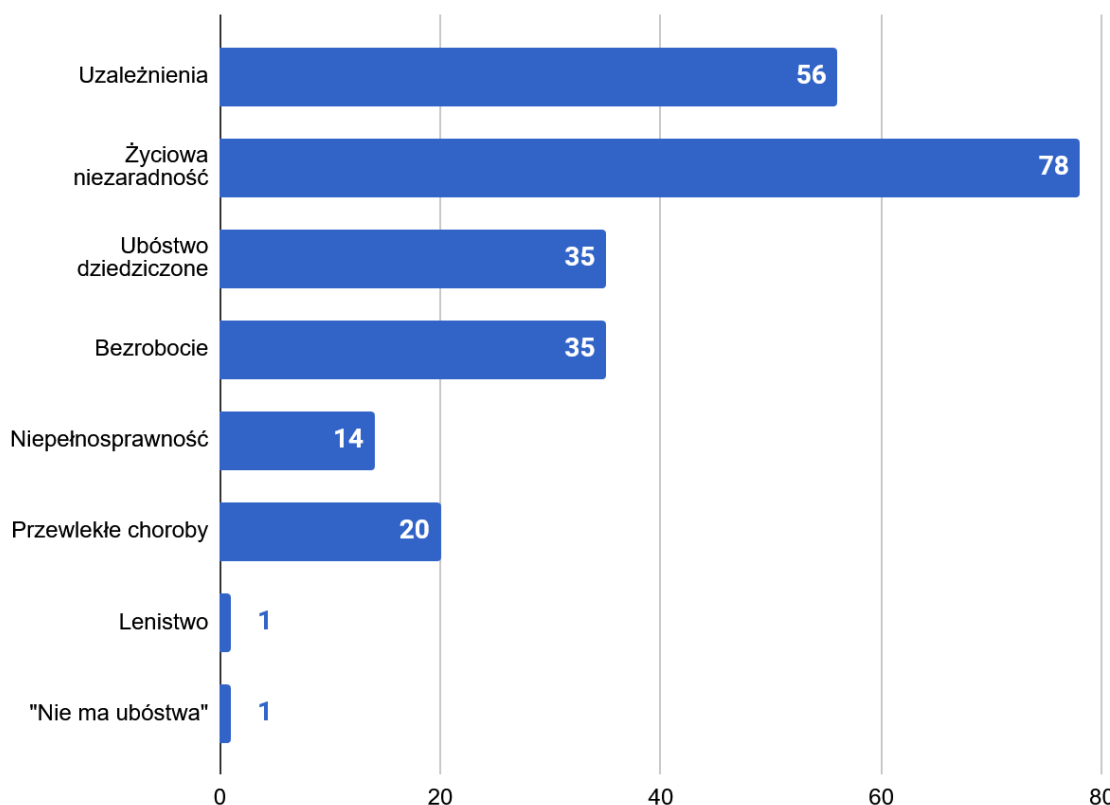
Tabela 29. Struktura odpowiedzi respondentów na pytanie o występowanie ubogich rodzin w gminie Serokomla

Odpowiedź	Liczba osób
Tak	69
Nie	9
Nie wiem	18

Zdecydowana większość ankietowanych na pytanie o fakt występowania rodzin ubogich w gminie udzieliła odpowiedzi twierdzącej (**69 osób, 71,9%**). Odmiennego zdania było **9 osób (9,4%)**, zaś **18 ankietowanych (18,8%)** odpowiedziało “*Nie wiem*”.

3. Jaka jest Pana/Pani zdaniem przyczyna ubóstwa w gminie Serokomla?

Wykres 18. Odpowiedzi respondentów na temat głównych przyczyn zjawiska ubóstwa w gminie

Odpowiedzią, którą ankietowani wybierali najczęściej była „Życiowa niezaradność”. W ten sposób odpowiedziało **78 osób**, co stanowi **81,3% ankietowanych**. Drugą najpowszechniejszą według respondentów przyczyną ubóstwa są uzależnienia (**56 ankietowanych, 58,3%**). Dwie kolejne istotne odpowiedzi, który otrzymały po **35 wskazań (36,5%)** to „Ubóstwo dziedziczne” i „Bezrobocie”.

4. Czy Pana/Pani zdaniem na terenie gminy Serokomla występuje problem uzależnień?

Wykres 19. Struktura odpowiedzi na pytanie o występowanie problemu uzależnień na terenie gminy

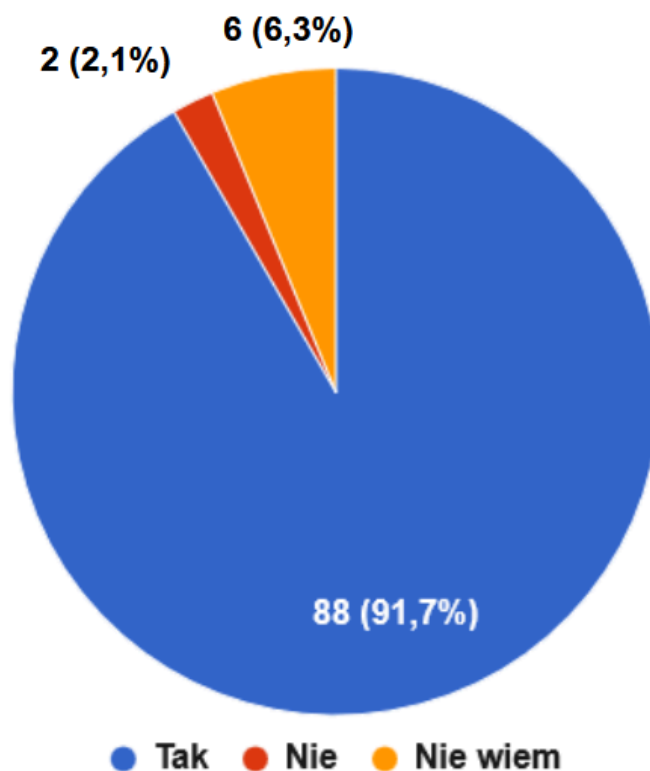

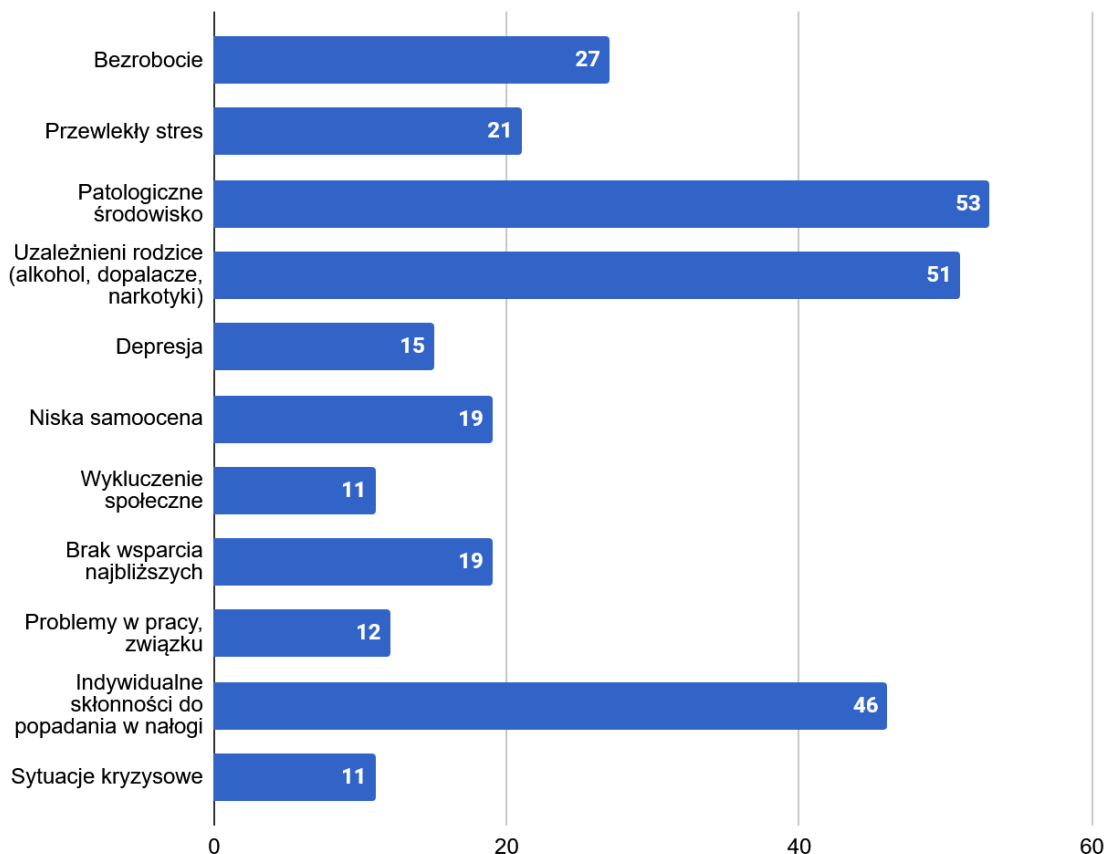
Tabela 30. Struktura odpowiedzi ankietowanych na pytanie o obecność problemu uzależnień w gminie

Odpowiedź	Liczba osób
Tak	88
Nie	2
Nie wiem	6

Mieszkańcy gminy Serokomla zgodnie przyznają istnienie problemu uzależnień w gminie, na co wskazało **91,7% ankietowanych (88 osób)**. Odmiennego zdania są **2 osoby (2,1%)**, zaś **6 ankietowanych (6,3%)**, stwierdziło, iż nie wie, czy gmina zmagą się z problemem uzależnień.

5. Jaki Pan/Pani zdaniem jest powód uzależnień?

Wykres 20. Struktura odpowiedzi na pytanie o występowanie problemu uzależnień na terenie gminy

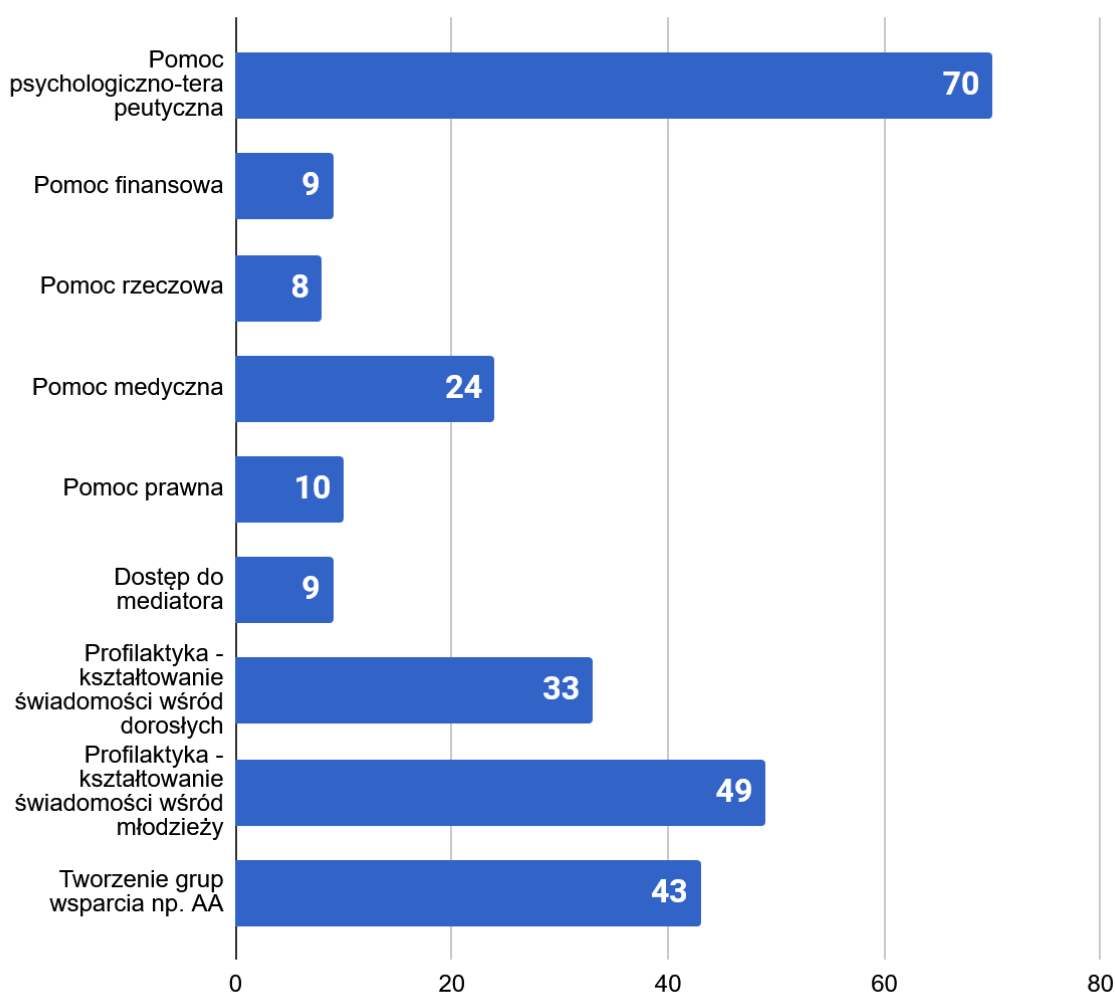

Wśród wskazań ankietowanych dominują trzy odpowiedzi, które respondenci uznali za najpowszechniejsze przyczyny zjawiska uzależnień w gminie:

- *Patologiczne środowisko* - **53 osoby (55,2%)**,
- *Uzależnieni rodzice (alkohol, dopalacze, narkotyki)* - **51 osób (53,1%)**,
- *Indywidualne skłonności do nałogów* - **46 osób (47,9)**.

6. Jakie działania na terenie naszej gminy powinny zostać podjęte w celu pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom?

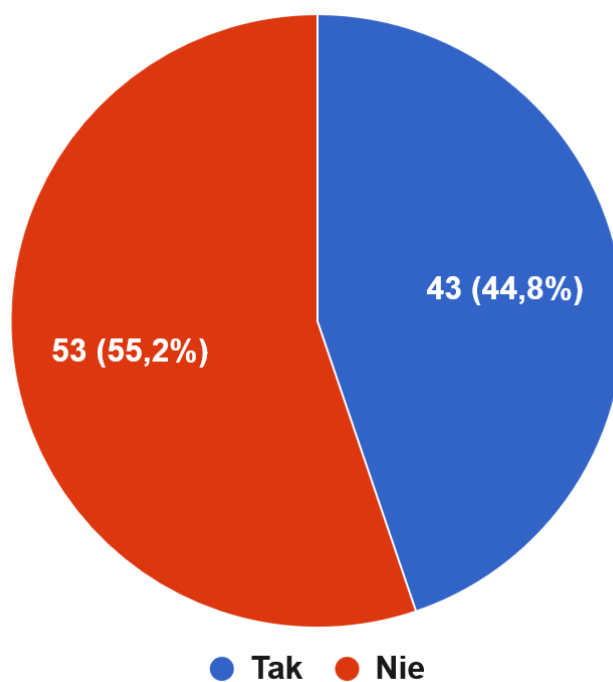
Wykres 21. Odpowiedzi respondentów zapytanych o rekomendowane działania pomocowe dla osób uzależnionych i ich rodzin

Większość respondentów (**70 osób, 72,9%**) przyznała, iż formą pomocy o największym potencjale oddziaływania w zakresie redukcji problemu uzależnień są działania w obrębie pomocy psychologiczno-terapeutycznej. Odpowiedzią o drugiej największej ilości wskazań była “Profilaktyka - kształtowanie świadomości wśród młodzieży” (49 osób, 51%)

7. Czy spotkał(a) się Pan/Pani w najbliższym otoczeniu ze zjawiskiem przemocy domowej?

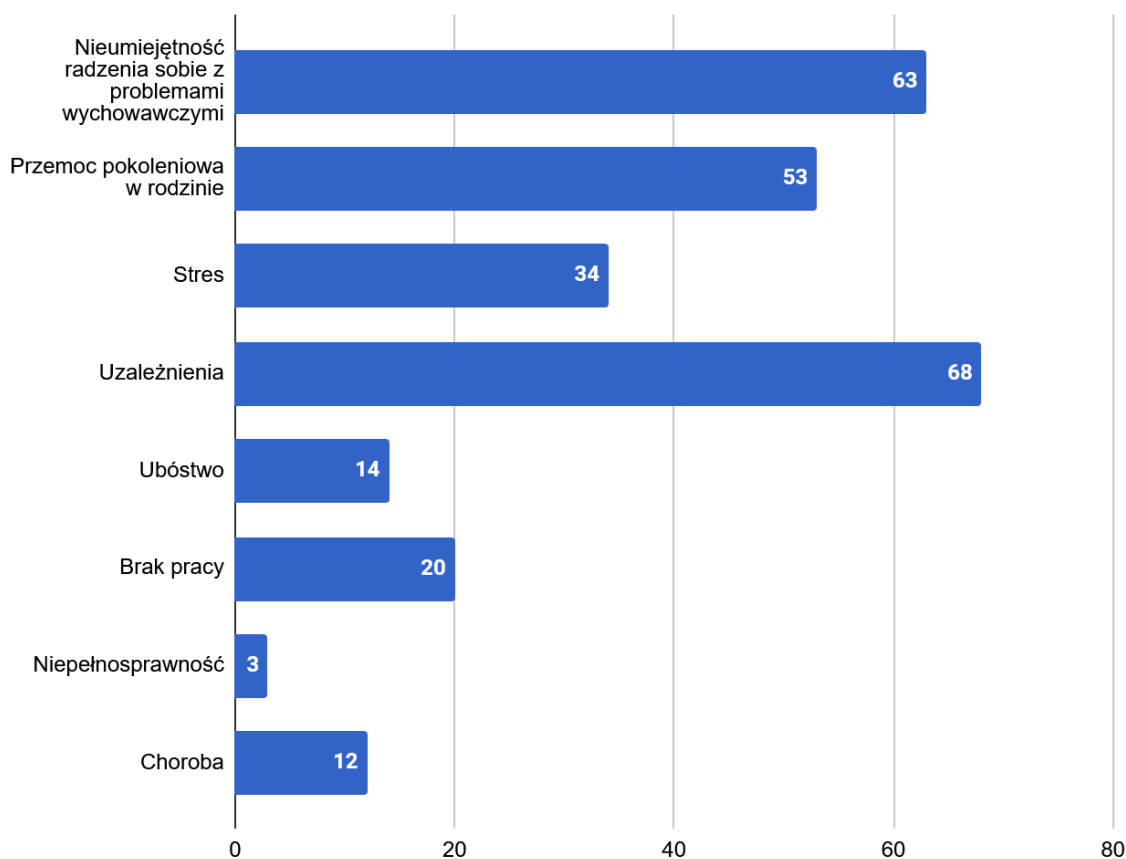
Wykres 22. Odpowiedzi ankietowanych na pytanie o styczność z przemocą domową

Większość respondentów (**53 osoby; 55,2%**) odpowiedziało “*Nie*”. Odpowiedzi twierdzącej udzieliły **43 osoby (44,8%)**.

8. Jakie są Pana/Pani zdaniem najczęstsze przyczyny przemocy domowej?

Wykres 23. Struktura wskazań respondentów w związku z pytaniem o najczęstsze przyczyny przemocy domowej

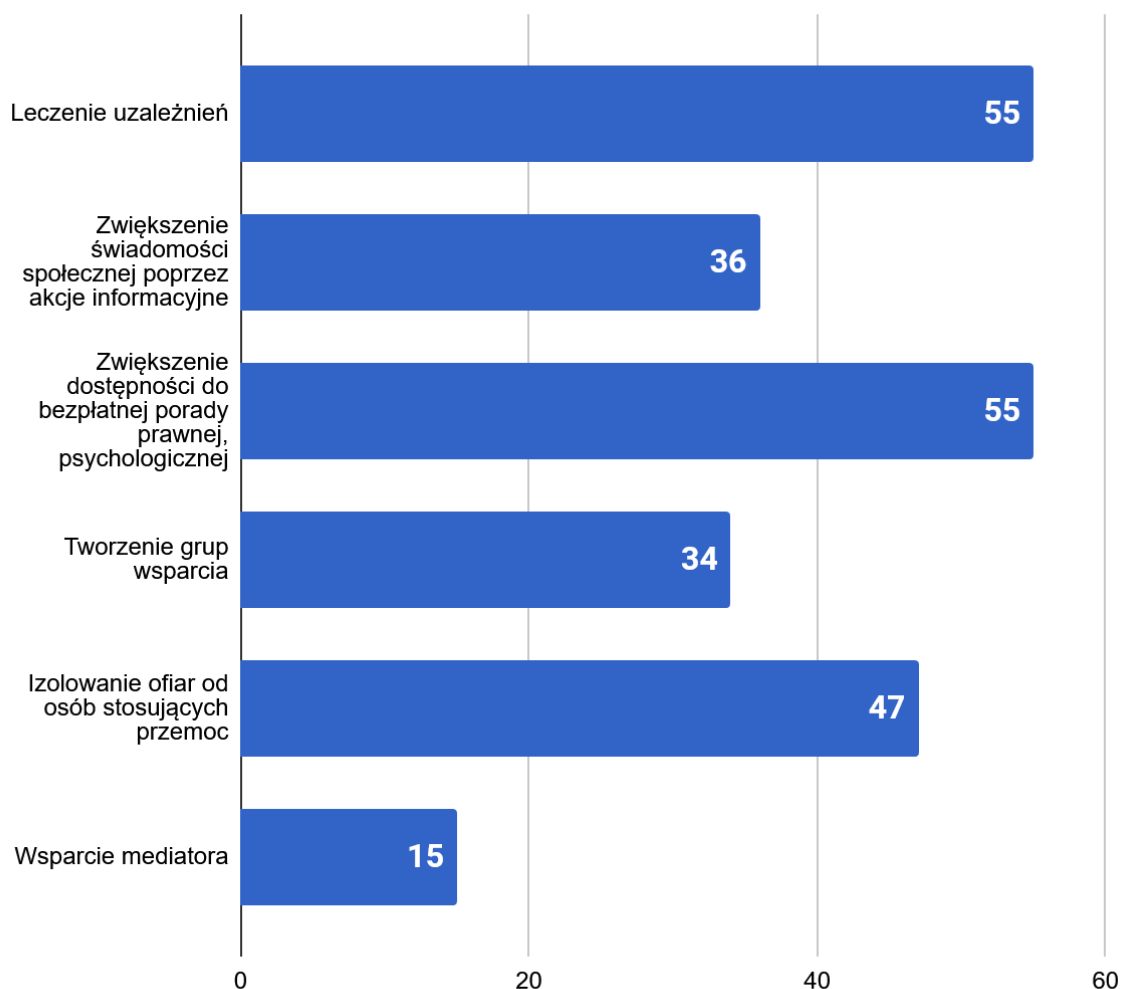

Wskazania ankietowanych przyjęły następującą strukturę:

- *Uzależnienia - 68 osób; 70,8%,*
- *Nieumiejętność radzenia sobie z problemami wychowawczymi - 63 osoby; 65,6%,*
- *Przemoc pokoleniowa w rodzinie - 53 osoby; 55,2%.*

9. Jakie działania powinny zostać wprowadzone, żeby wspierać osoby zagrożone przemocą?

Wykres 24. Odpowiedzi respondentów na temat proponowanych form wsparcia osób zagrożonych przemocą

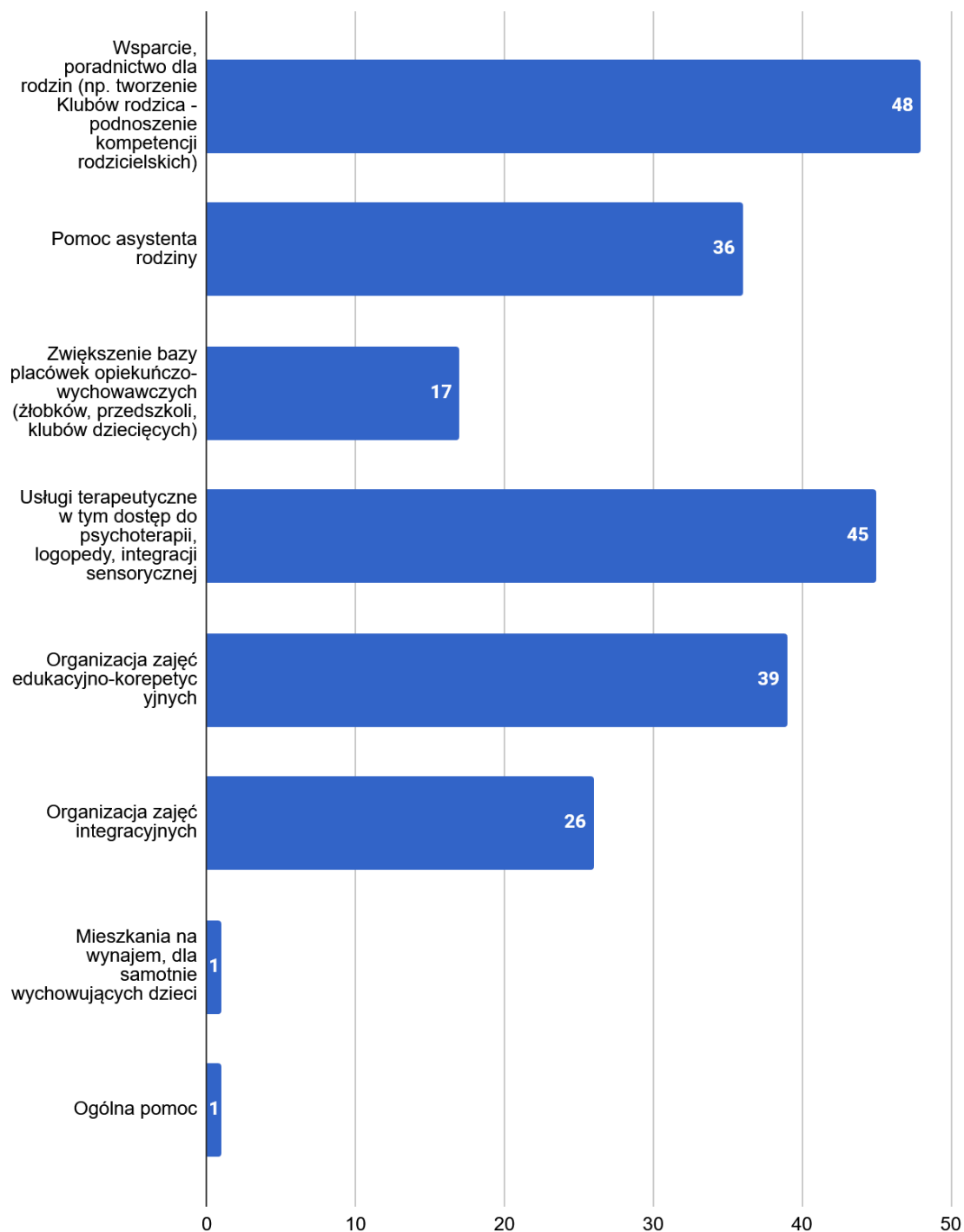

Spośród wariantów zaproponowanych ankietowanym, trzy odpowiedzi uzyskały najwięcej wskazań:

- *Leczenie uzależnień* - **55 osób; 57,3%**,
- *Zwiększenie dostępności do bezpłatnej porady prawnej, psychologicznej* - **55 osób; 57,3%**,
- *Izolowanie ofiar od osób stosujących przemoc* - **47 osób; 49%**.

10. Jakie działania Pana/Pani zdaniem wpłynęłyby pozytywnie na sytuację rodzin niepełnych i wielodzietnych w gminie Serokomla?

Wykres 25. Odpowiedzi respondentów na temat działań pomocowych dla rodzin

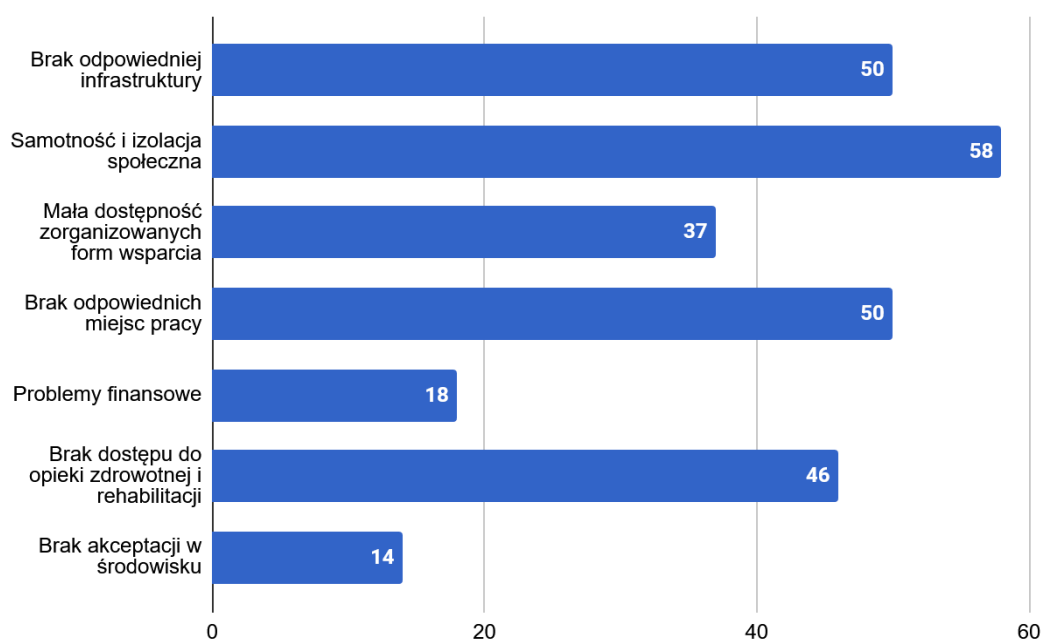

Wśród odpowiedzi respondentów na to pytanie dominują trzy stanowiska:

- *Wsparcie, poradnictwo dla rodzin (np. tworzenie Klubów rodzica - podnoszenie kompetencji rodzicielskich) - 48 osób; 50%,*
- *Usługi terapeutyczne w tym dostęp do psychoterapii, logopedy, integracji sensorycznej - 45 osób; 46,9%,*
- *Organizacja zajęć edukacyjno-korepetycyjnych - 39 osób; 40,6%.*

11. Z jakimi problemami społecznymi najczęściej spotykają się osoby niepełnosprawne?

Wykres 26. Opinie respondentów na temat głównych problemów społecznych, z którymi borykają się osoby niepełnosprawne

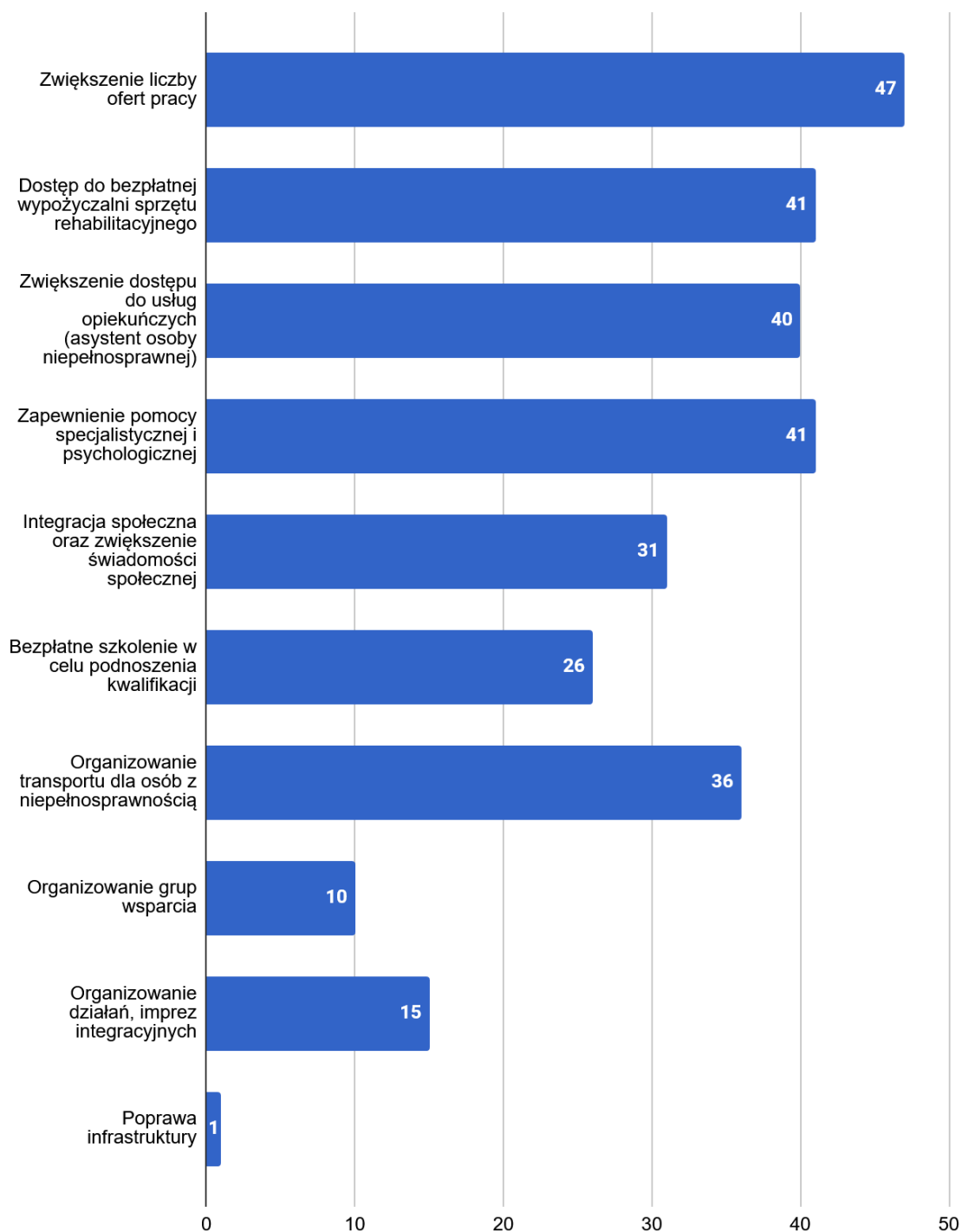

Za najpoważniejsze problemy społeczne seniorów respondenci uznali:

- *Samotność i izolację społeczną - 58 osób; 60,4%,*
- *Brak odpowiedniej infrastruktury - 50 osób; 52,1%,*
- *Brak odpowiednich miejsc pracy - 50 osób; 52,1%,*
- *Brak dostępu do opieki zdrowotnej i rehabilitacji - 46 osób; 47,9%.*

12. Jakie działania Pana/Pani zdaniem ułatwiłyby osobom niepełnosprawnym pełniejszy udział w życiu społecznym na terenie gminy Serokomla?

Wykres 27. Odpowiedzi ankietowanych zapytanych o możliwości włączenia społecznego osób z niepełnosprawnościami na terenie gminy

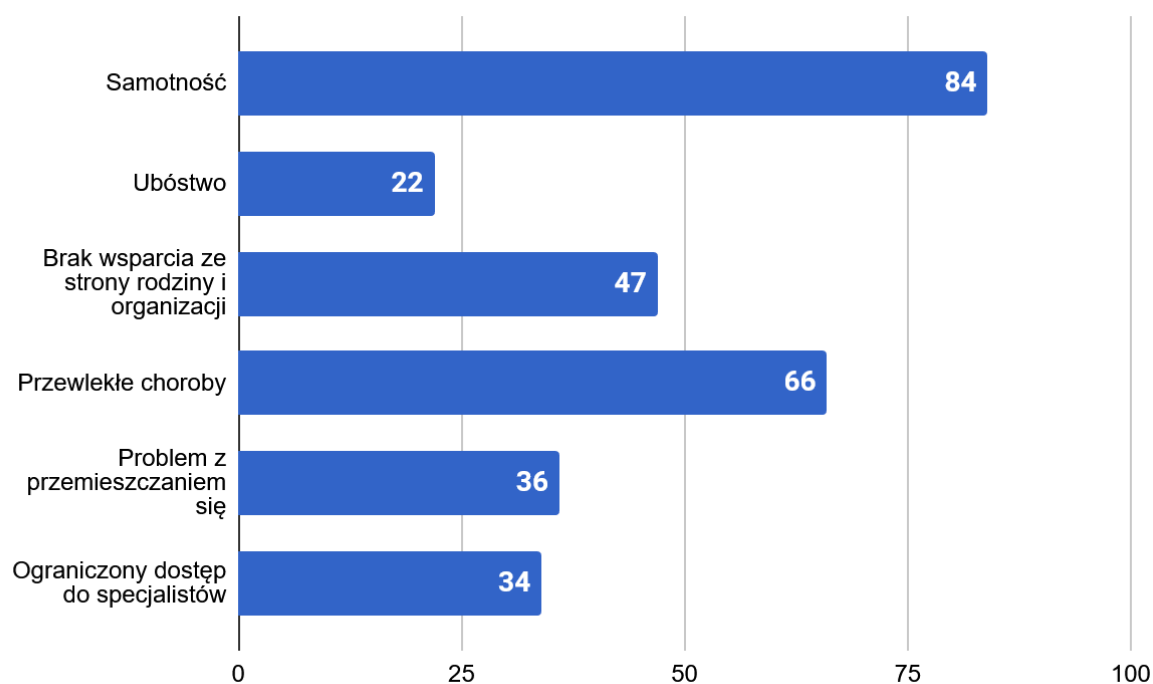

Ilość wskazań odpowiedzi na to pytanie odznacza się niską rozbieżnością, przy czym do najczęściej wybieranych należą:

- *Zwiększenie liczby ofert pracy - 47 osób; 49%,*
- *Dostęp do bezpłatnej wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego - 41 osób; 42,7%,*
- *Zwiększenie dostępu do usług opiekuńczych (asystent osoby niepełnosprawnej) - 40 osób; 41,7%,*
- *Zapewnienie pomocy specjalistycznej i psychologicznej - 41 osób; 42,7%.*

13. Z jakimi problemami społecznymi najczęściej borykają się seniorzy?

Wykres 28. Odpowiedzi ankietowanych dotyczące najczęstszych problemów społecznych, z którymi muszą mierzyć się osoby starsze

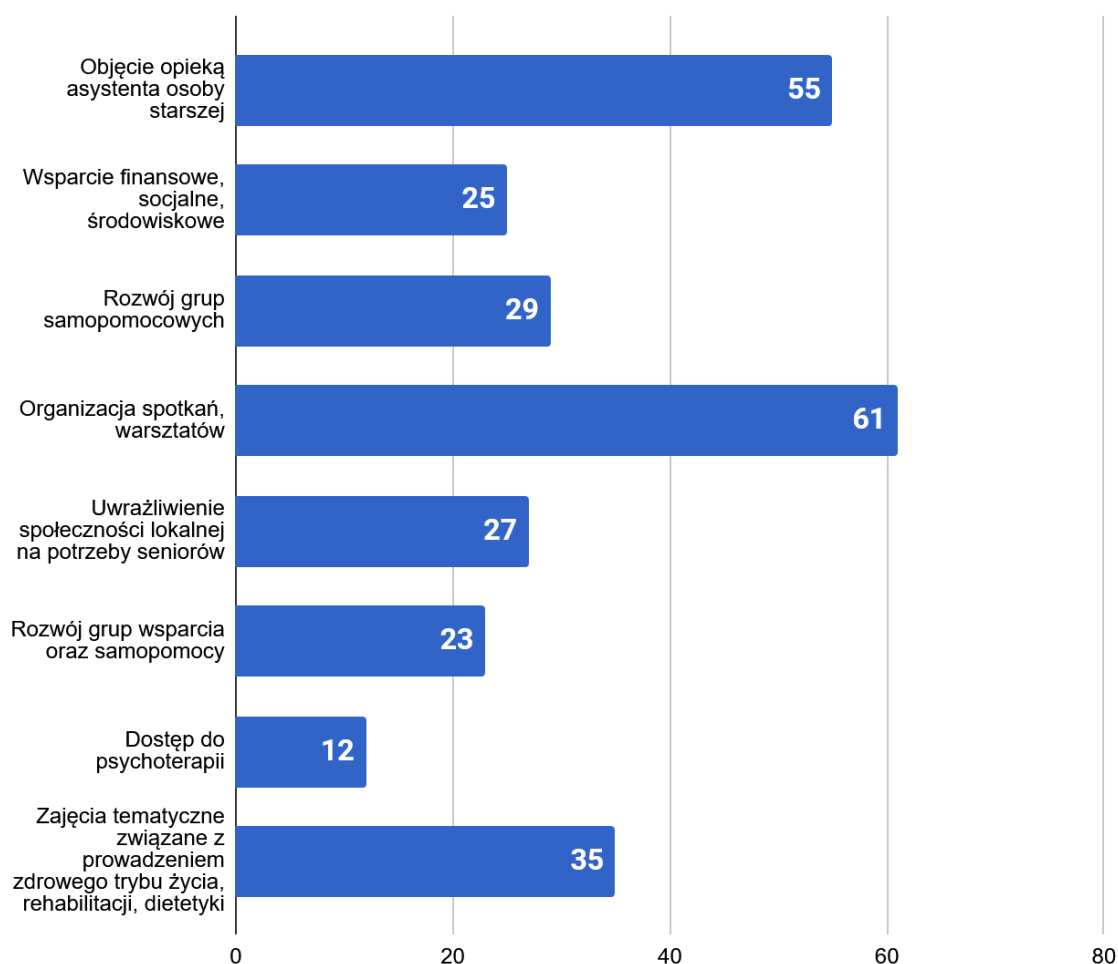

Wśród odpowiedzi ankietowanych, trzy warianty uzyskały największą ilość wskazań:

- *Samotność - 84 osoby; 87,5%,*
- *Przewlekłe choroby - 66 osób; 68,8%,*
- *Brak wsparcia ze strony rodziny i organizacji - 47 osób; 49%.*

14. Jakie działania Pana/Pani zdaniem umożliwiłyby osobom starszym pełniejszy udział w życiu społecznym na terenie gminy Serokomla?

Wykres 29. Odpowiedzi respondentów na temat form wsparcia włączenia społecznego seniorów

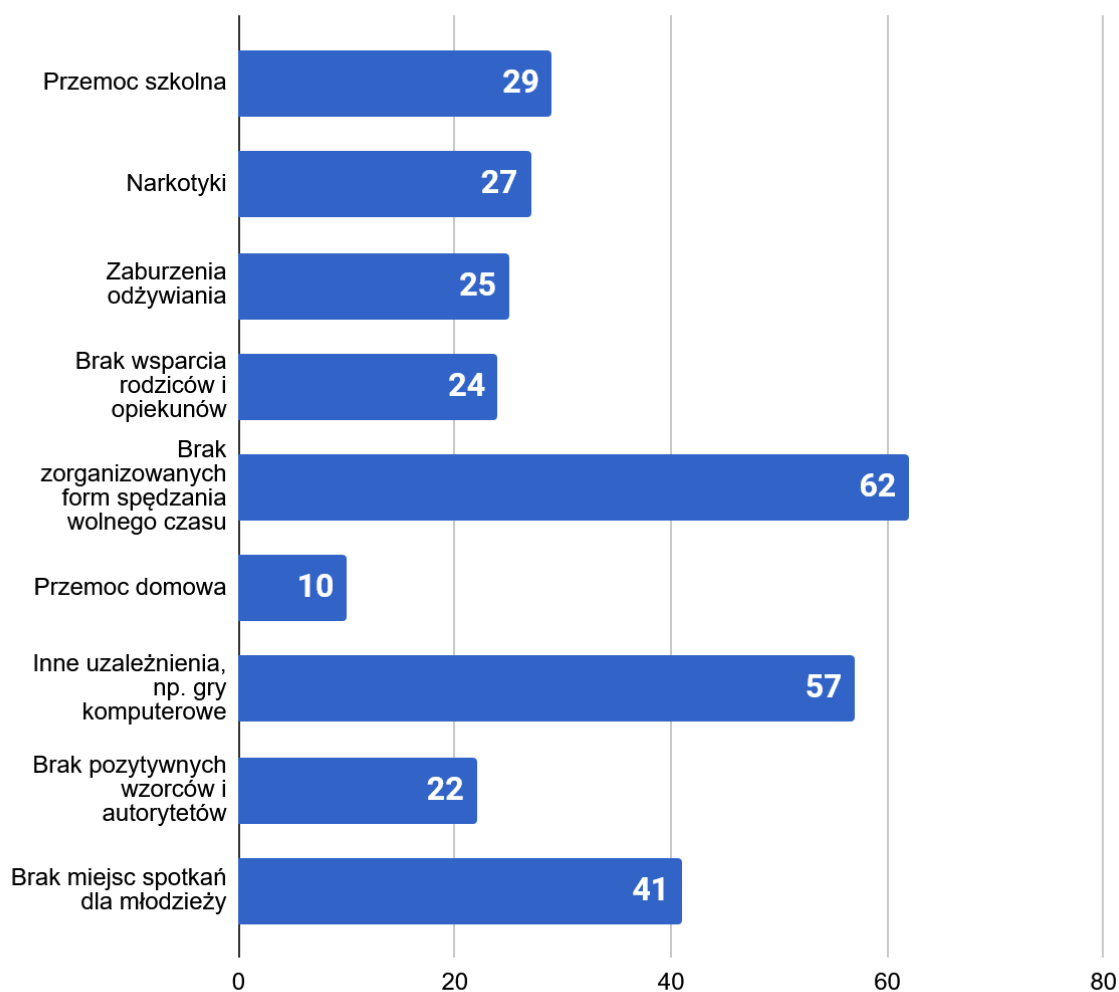

Ankietowani wskazali trzy formy włączenia społecznego seniorów o największym ich zdaniem potencjale:

- *Organizacja spotkań, warsztatów - 61 osób; 63,5%,*
- *Objęcie opieką asystenta osoby starszej - 55 osób; 57,3%,*
- *Zajęcia tematyczne związane z prowadzeniem zdrowego trybu życia, rehabilitacji, dietyki - 35 osób; 36,5%.*

15. Jakie problemy społeczne dzieci i młodzieży uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie gminy Serokomla?

Wykres 30. Odpowiedzi ankietowanych na pytanie o zaobserwowane problemy społeczne dzieci i młodzieży

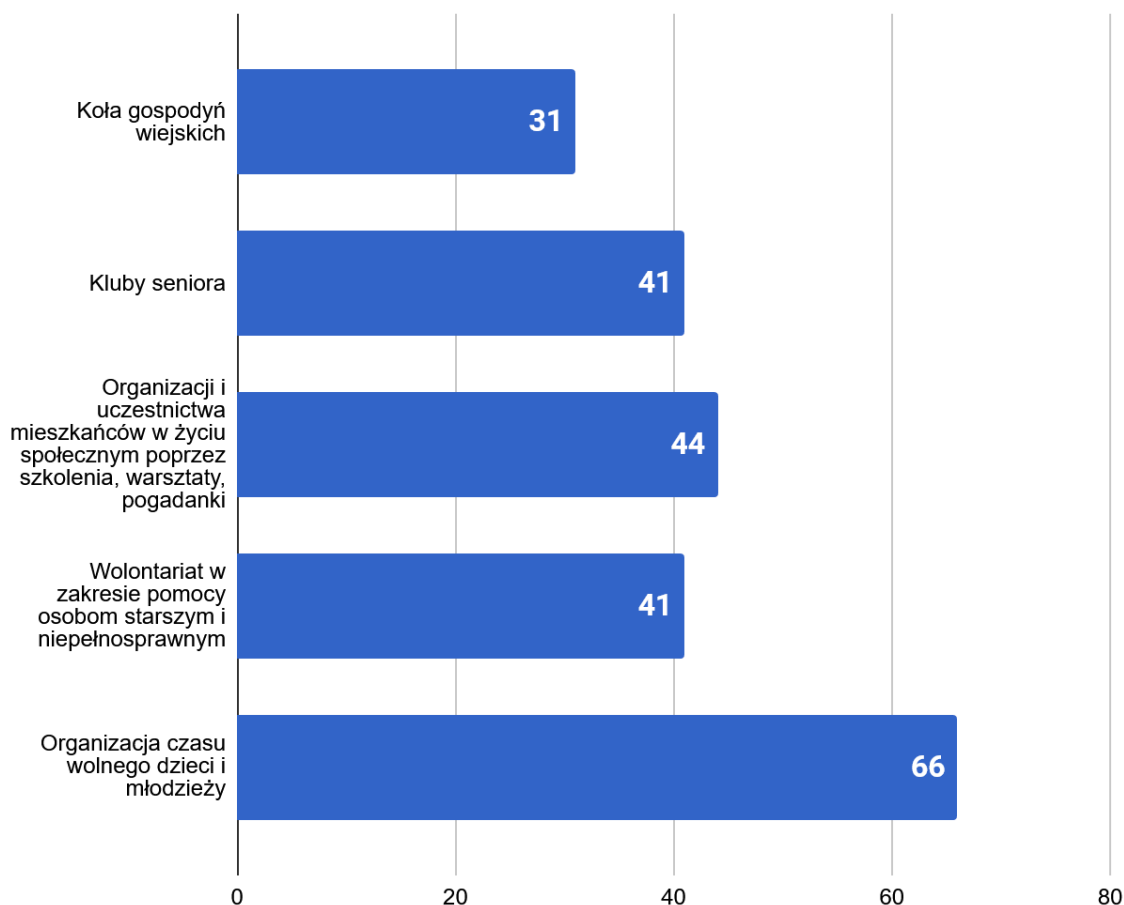

Ponownie, respondenci wskazali trzy główne problemy dzieci i młodzieży:

- *Brak zorganizowanych form spędzania wolnego czasu - 62 osoby; 64,6%,*
- *Inne uzależnienia, np. gry komputerowe - 57 osób; 59,4%,*
- *Brak miejsc spotkań dla młodzieży - 41 osób; 42,7%.*

16. Czy według Pana/Pani na terenie gminy Serokomla konieczna jest pomoc w zakresie pobudzania aktywności lokalnej istniejących lub nowych form działalności lokalnych takich jak:

Wykres 31. Odpowiedzi respondentów na pytanie o pobudzanie lokalnej aktywności społecznej

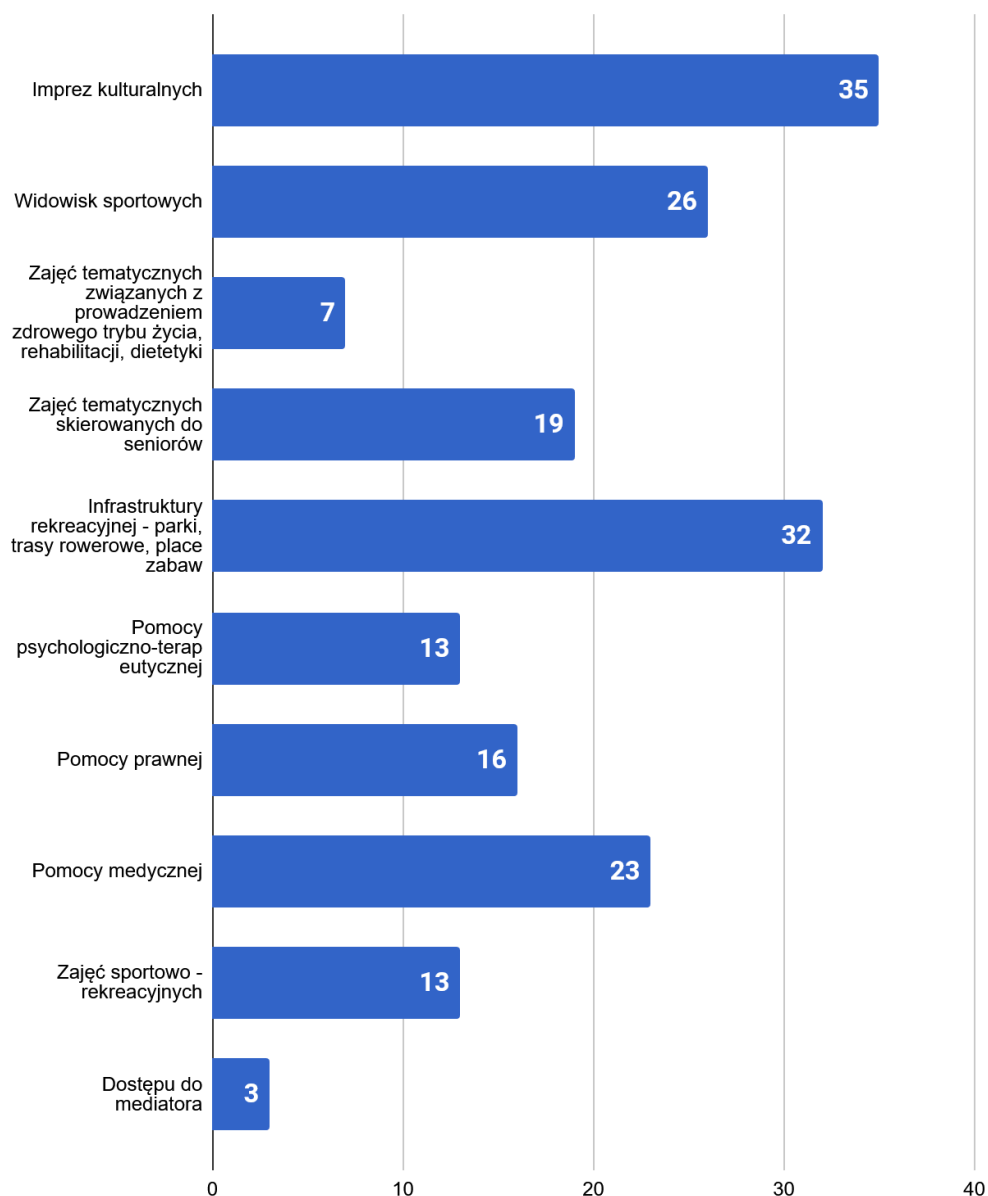
Respondenci uznali działania z zakresu organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży za formę wspierania społeczności lokalnej o największej istotności (**66 osób, 68,8%**). Trzy kolejne odpowiedzi o największej ilości wskazań to:

- *Organizacja i uczestnictwo mieszkańców w życiu społecznym poprzez szkolenia, warsztaty, pogadanki* - **44 osoby; 45,8%**,
- *Kluby seniora* - **41 osób; 42,7%**,

- *Wolontariat w zakresie pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym - 41 osób; 42,7%.*

17. Czy mieszkańcy gminy mają zapewniony dostęp do (można wybrać kilka odpowiedzi):

Wykres 32. Odpowiedzi respondentów na pytanie o dostęp do usług, infrastruktury i różnorodnych form pomocy

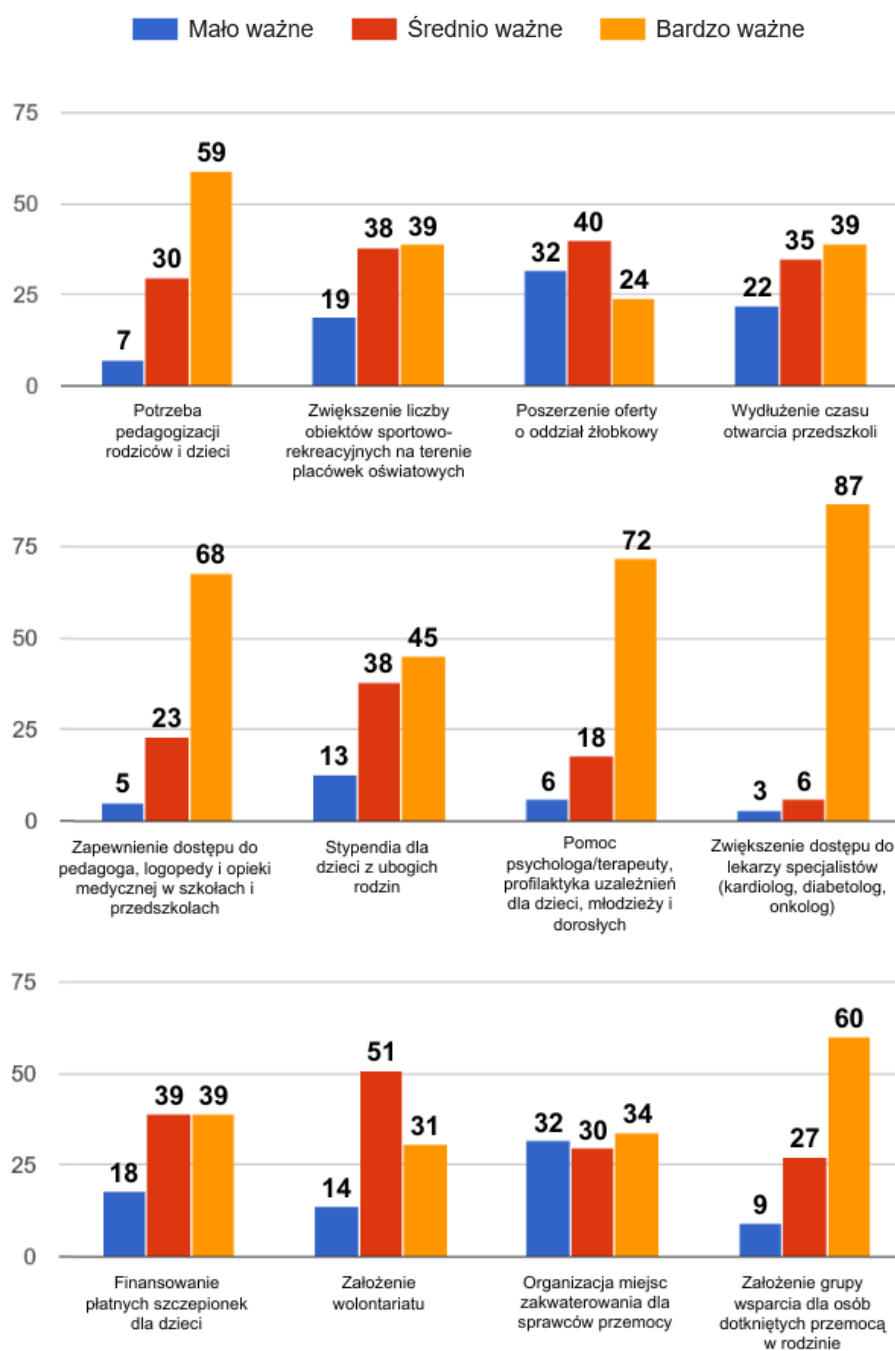
Mieszkańcy zostali zapytani do jakich usług i infrastruktury mają obecnie dostęp. Cztery najpowszechniejsze odpowiedzi to:

- *Imprezy kulturalne - 35 osób; 36,5%,*

- *Infrastruktura rekreacyjna - parki, trasy rowerowe, place zabaw - 32 osoby; 33,3%,*
- *Widowiska sportowe - 26 osób; 27,1%,*
- *Pomoc medyczna - 23 osoby; 24%.*

18. Proszę wskazać w jakim stopniu uważa Pani/Pan wskazane poniżej zadania za ważne (bądź nieważne).

Wykres 33. Odpowiedzi respondentów na pytanie o istotność danych zagadnień z obszaru pomocy społecznej

Analiza powyższych danych pozwala na stwierdzenie, iż trzema zagadnieniami uznanymi przez respondentów za najważniejsze są:

- *Zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów (kardiolog, diabetolog, onkolog) - 87 wskazań jako “bardzo ważne”*
- *Pomoc psychologa/terapeuty, profilaktyka uzależnień dla dzieci, młodzieży i dorosłych - 72 wskazania jako “bardzo ważne”*
- *Zapewnienie dostępu do pedagoga, logopedy i opieki medycznej w szkołach i przedszkolach - 68 wskazań jako “bardzo ważne”.*

19. Jeżeli mają Państwo dodatkowe sugestie to proszę o wpisanie poniżej

Respondenci otrzymali możliwość odpowiedzi otwartej długiej. Poniższe przedstawiono najczęściej powtarzające się zagadnienia:

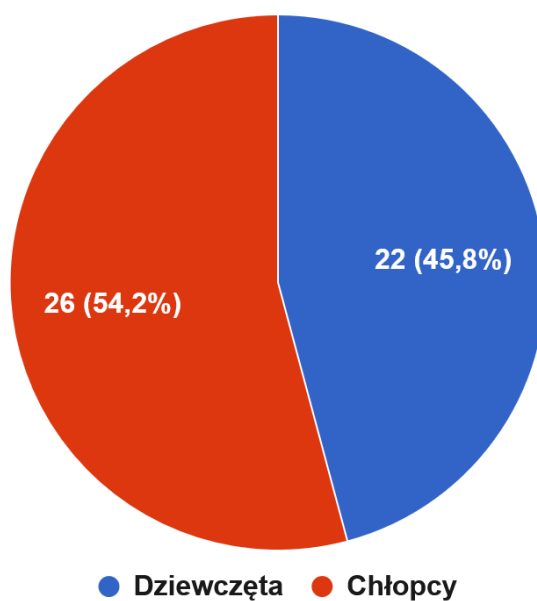
- pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym,
- podniesienie poziomu edukacji i wsparcie dla nauczycieli,
- więcej działań kulturalnych i integracyjnych,
- propozycja stworzenia Gminnego Ośrodka Kultury,
- oferty szkoleń i wsparcie dla lokalnego rynku pracy,
- remont placu zabaw obok apteki.

5.2. Badanie młodzieży

Badanie przeprowadzone zostało na reprezentatywnej próbie 48 ankietowanych wśród uczniów klas ósmych szkoły podstawowej.

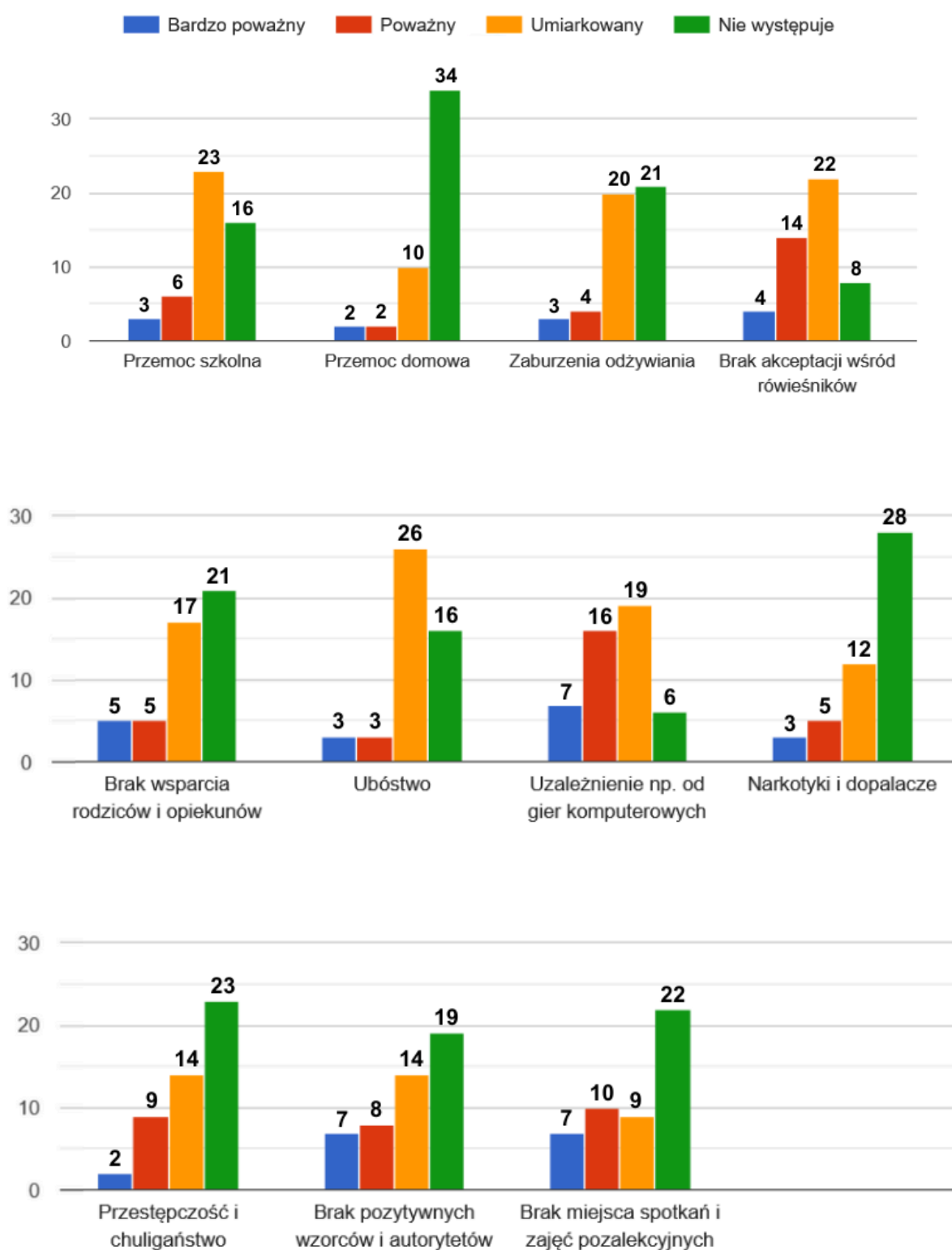
Płeć: w badaniu udział wzięło **22 dziewcząt (45,8)** oraz **26 chłopców (54,2%)**.

Wykres 34. Podział respondentów według płci

1. Jak oceniasz istotność poniższych zagrożeń na terenie naszej gminy?

Wykres 35. Struktura odpowiedzi młodzieży na pytanie o istotność konkretnych problemów społecznych

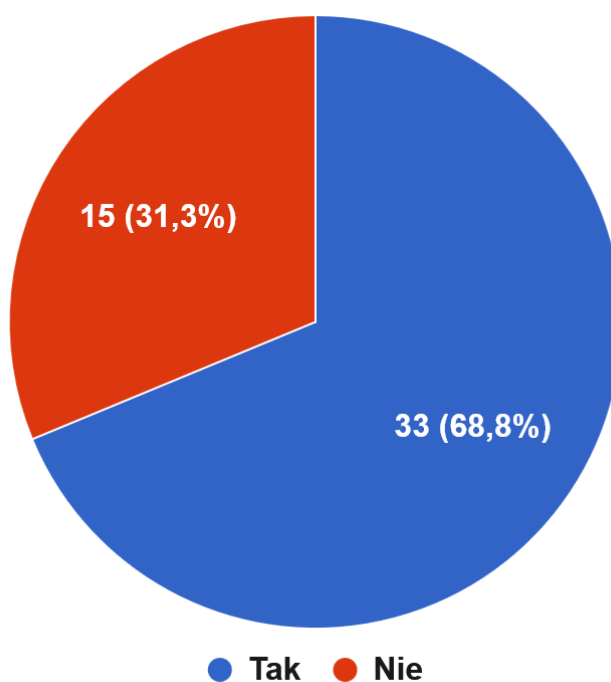

Na podstawie analizy odpowiedzi z powyższego pytania opracowano następujące wnioski:

- najpoważniejszymi problemami (o największej ilości wskazań jako *“Poważny”* są *“Uzależnienie np. od gier komputerowych”* (16 osób) i *“Brak akceptacji wśród rówieśników”* (14 osób),
- istotnymi wyzwaniem (o wysokiej ilości identyfikacji jako *“Umiarkowany”* są ponadto:
 - *“Ubóstwo”* (26 odpowiedzi),
 - *“Przemoc szkolna”* (23 odpowiedzi),
 - *“Zaburzenia odżywiania”* (20 odpowiedzi).

2. Czy spotkałeś się ze zjawiskiem przemocy w Twojej szkole?

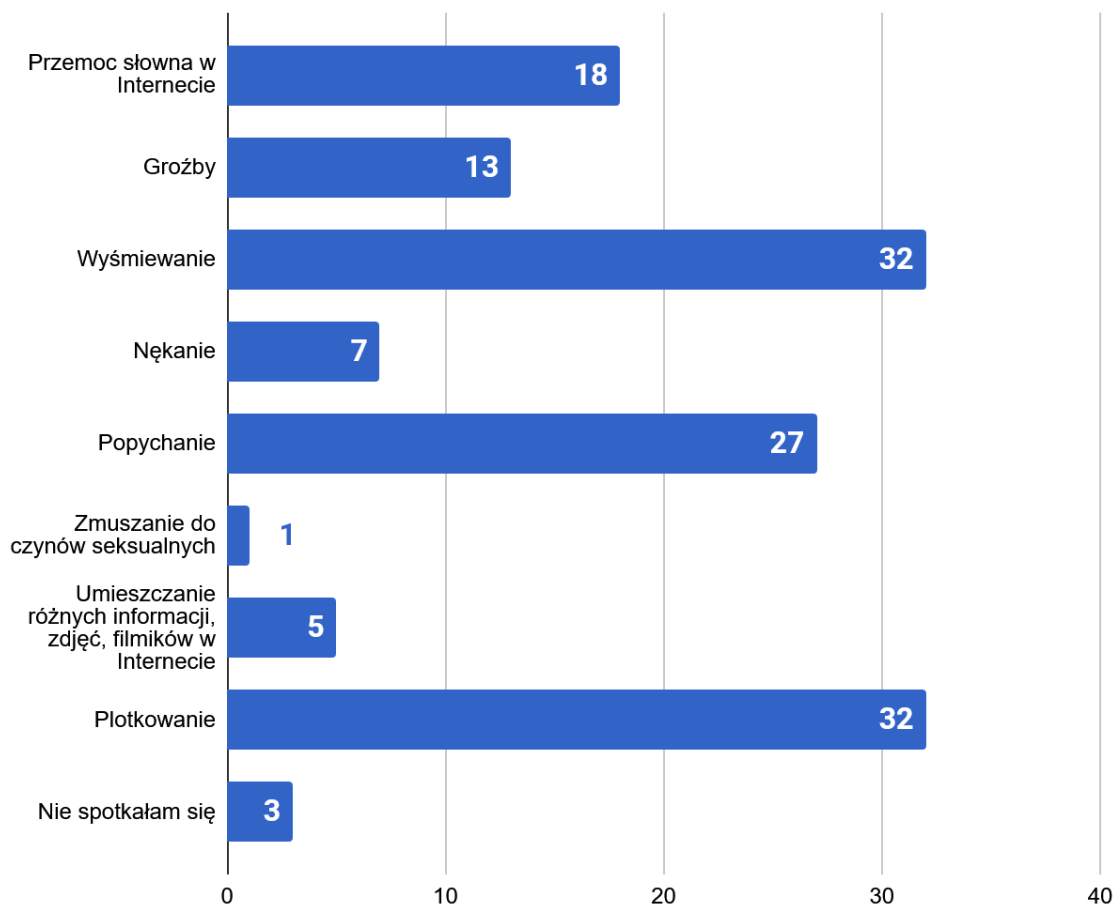
Wykres 36. Struktura odpowiedzi młodzieży na pytanie o ich styczność ze zjawiskiem przemocy w szkole

Większość respondentów (**33 osoby; 68,8%**) przyznała, że doświadczyła zjawiska przemocy w szkole. Odmiennej odpowiedzi udzieliło **15 osób (31,3%)**.

3. Z jakim rodzajem przemocy się spotkałeś?

Wykres 37. Odpowiedzi młodzieży dotyczące danych rodzajów przemocy, jakiej doświadczyli

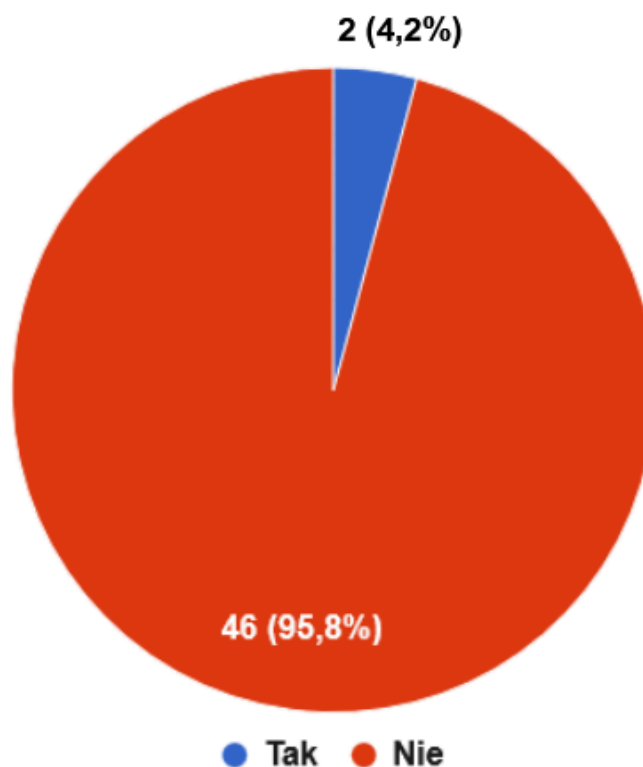

Najczęściej powtarzające się odpowiedzi uczniów na temat formy doświadczonej przemocy to:

- *“Wyśmiewanie” (32 osoby),*
- *“Plotkowanie” (32 osoby),*
- *“Popychanie” (27 osób).*

4. Czy spotkałeś się ze zjawiskiem przemocy domowej?

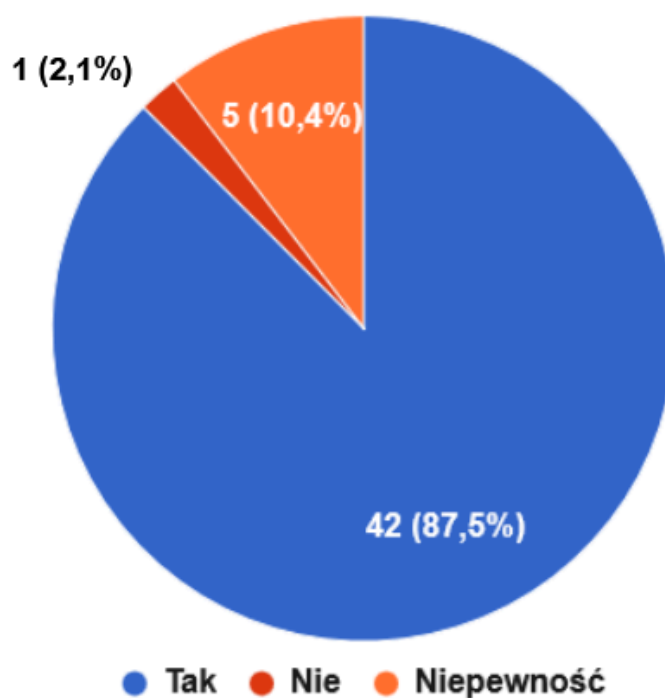
Wykres 38. Odpowiedzi młodzieży na temat doświadczenia przemocy domowej

Zdecydowana większość uczniów (**46 osób; 95,8%**) poinformowała, iż nie doświadczyła zjawiska przemocy domowej. **Dwie osoby (4,2%)** przyznały, iż miały styczność z przemocą domową.

5. Czy istnieje zaufana osoba, do której możesz zwrócić się z problemem?

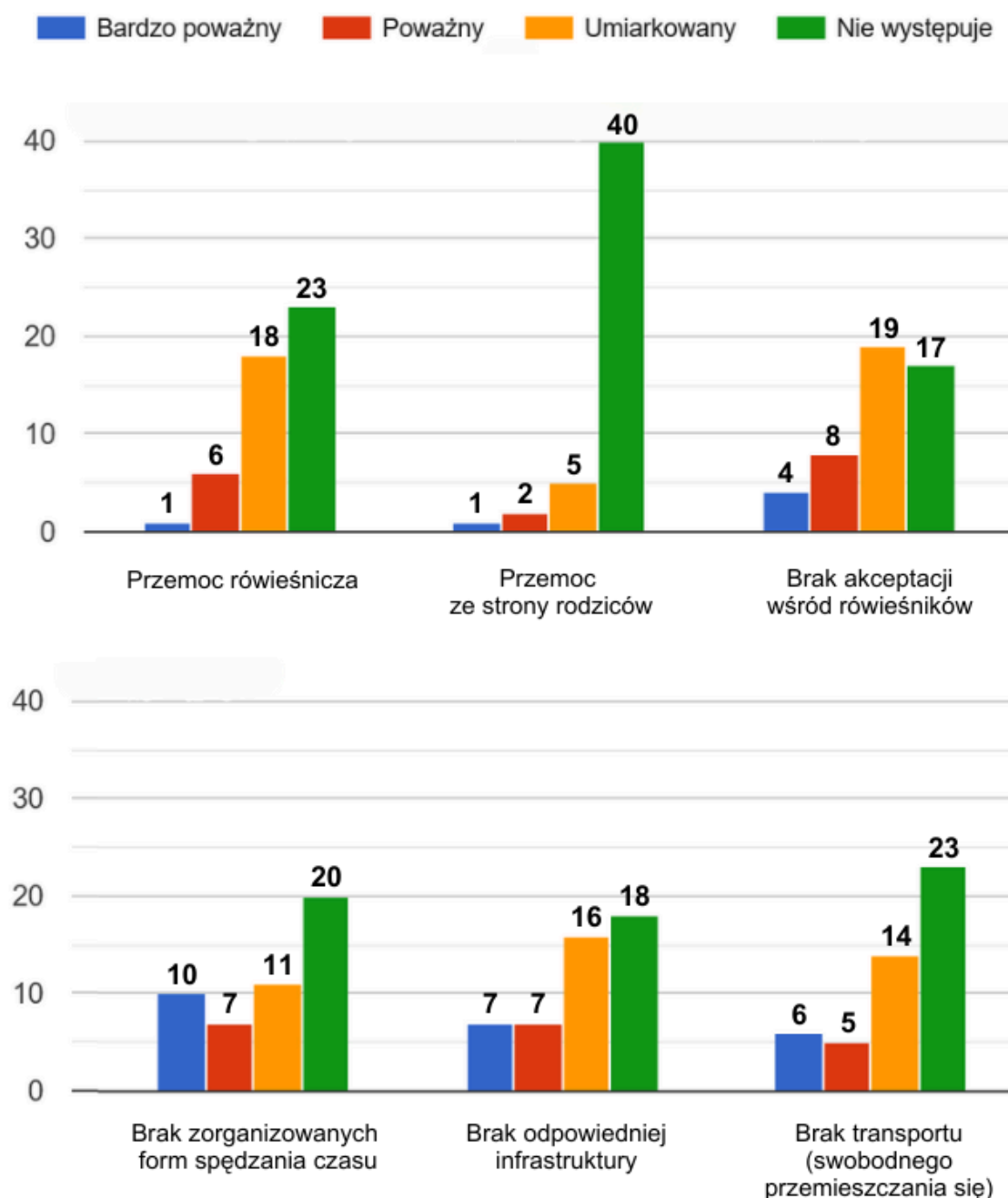
Wykres 39. Odpowiedzi ankietowanych dotyczące dostępności wsparcia innych osób

42 ankietowanych (87,5%) potwierdziło, iż mają dostęp do wsparcia osób, u których mogą szukać pomocy w przypadku problematycznych sytuacji. **Jedna osoba (2,1%)** odpowiedziała, iż nie ma takiej osoby, zaś **5 osób (10,4%)** wyraziło niepewność.

6. Jak oceniasz występowanie problemów dzieci i młodzieży niepełnosprawnej na terenie naszej gminy?

Wykres 40 Struktura odpowiedzi respondentów na pytanie o występowanie problemów dzieci i młodzieży niepełnosprawnej

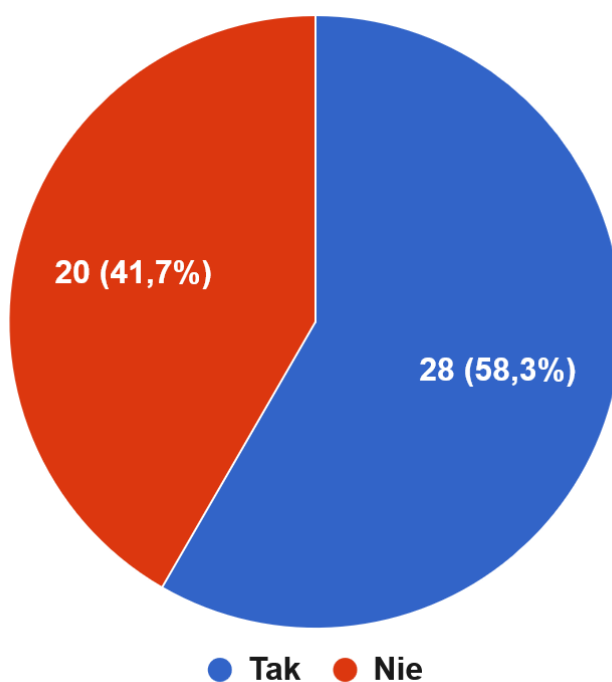

Uczniowie wskazali najpoważniejsze problemy dzieci i młodzieży niepełnosprawnej:

- “Brak zorganizowanych form spędzania czasu” (**10 wskazań** jako “*Bardzo poważne*”),
- “Brak akceptacji wśród rówieśników” (**8 wskazań** jako “*Poważne*”, **19 wskazań** jako “*Umiarkowane*”),
- “Przemoc rówieśnicza” (**6 wskazań** jako “*Bardzo poważne*”, **18 wskazań** jako “*Umiarkowane*”).

7. Czy angażujesz się w życie swojej szkoły, miejscowości?

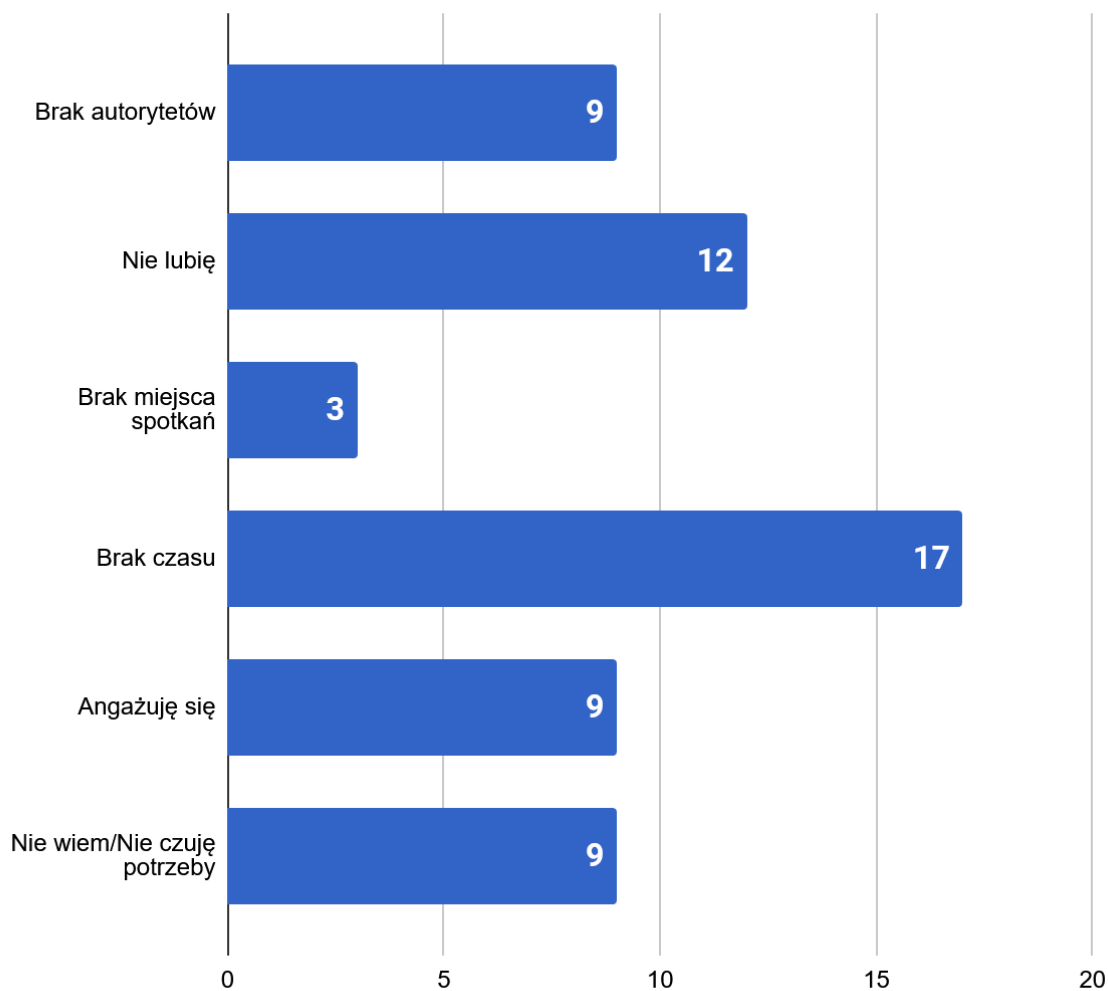
Wykres 41. Odpowiedzi respondentów na pytanie o ich zaangażowanie w życie społeczne miejscowości lub szkoły

Ankietowana grupa uczniów jest podzielona pod względem postaw prospołecznych. Choć większość respondentów (**28 osób; 58,3%**) uczestniczy aktywnie w życiu szkoły i miejscowości, **41,7%** badanych (**20 osób**) udzieliło odpowiedzi przeczącej.

8. Jeżeli NIE, to dlaczego?

Wykres 42. Struktura odpowiedzi uczniów na pytanie o powody ich braku aktywności

Przeważającymi odpowiedziami są “*Brak czasu*” (17 osób; 35,4%) oraz “*Nie lubię*” (12 osób; 25%).

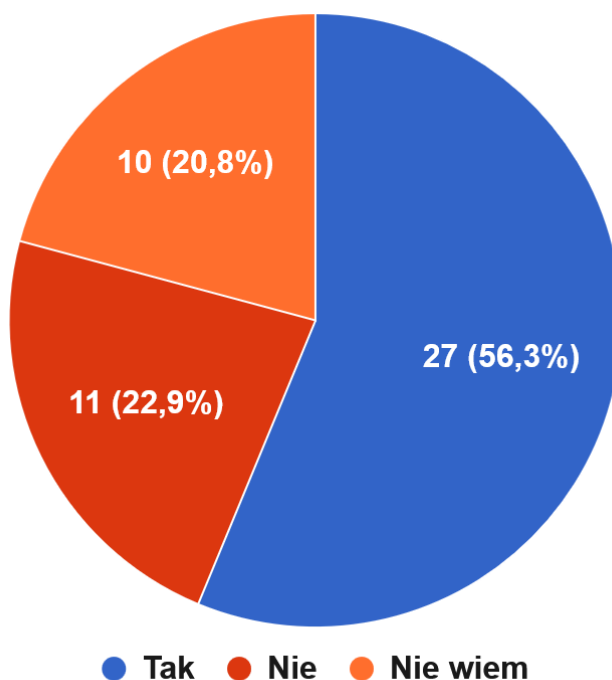
9. Jeżeli TAK, to w co się angażujesz?

Było to pytanie otwarte, na które uczniowie udzieli zróżnicowanych odpowiedzi. Najczęściej powtarzające się motywy to:

- członkostwo w samorządzie szkolnym,
- udział w konkursach,
- uroczystości szkolne (apele, sztandar, pomoc nauczycielom),
- akcje charytatywne (Góra Grosza, Szlachetna Paczka, Caritas),
- ogólna aktywność prospołeczna w szkole,
- chór / sport / turnieje piłkarskie.

10. Czy w gminie Serokomla dostępne jest miejsce spotkań dla młodzieży?

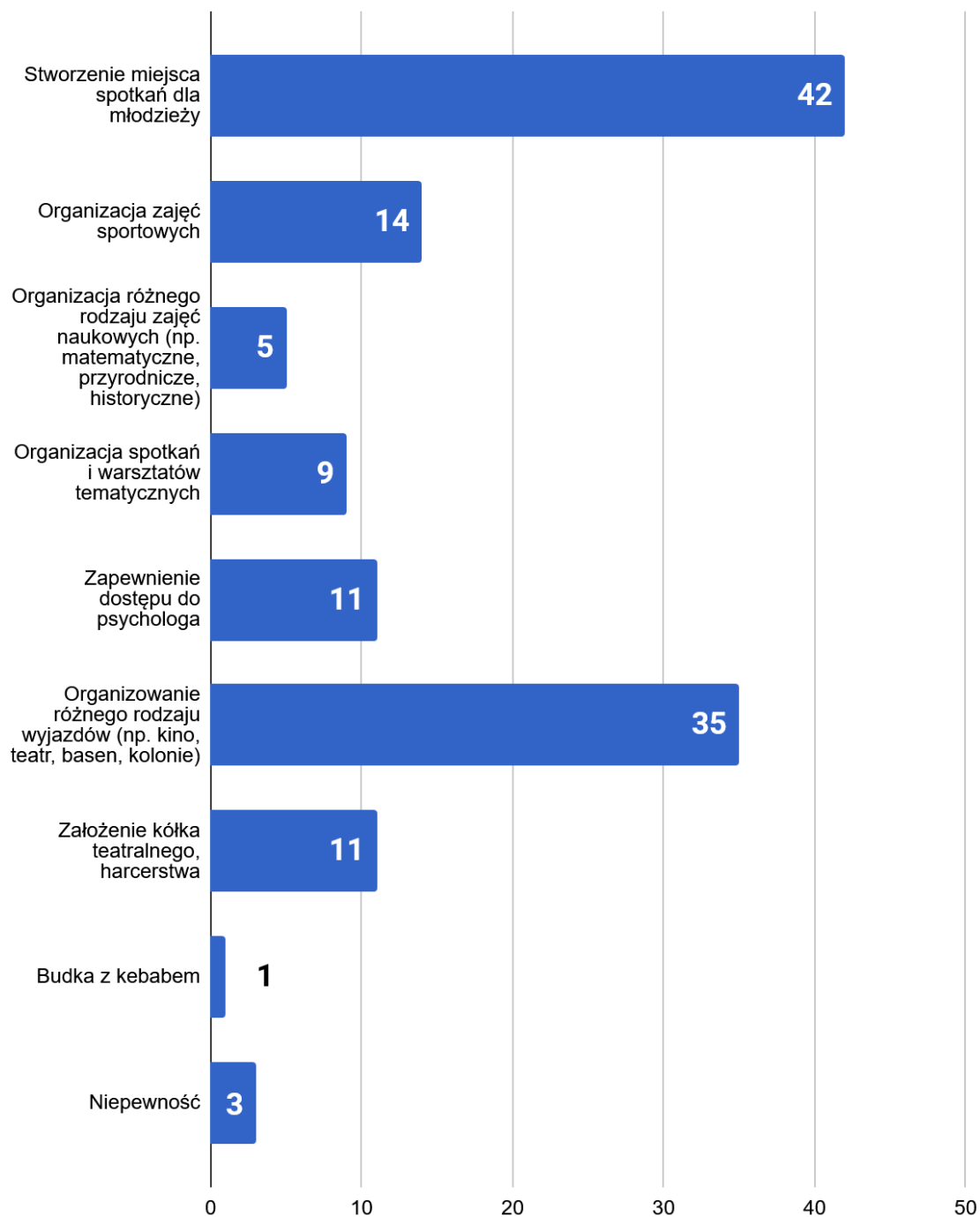
Wykres 43. Struktura odpowiedzi ankietowanych na pytanie o dostępność miejsc spotkań młodzieży

Większość ankietowanych (**27 osób; 56,3%**) przyznaje, iż takie miejsce jest dostępne na terenie gminy Serokomla. **11 osób (22,9%)** twierdzi, że takiego miejsca nie ma, zaś **10 osób (20,8%)** odpowiedziało „Nie wiem”.

11. Jakie według Ciebie są główne potrzeby społeczne dzieci i młodzieży w Gminie Serokomla?

Wykres 44. Odpowiedzi ankietowanych na pytanie o główne potrzeby społeczne dzieci i młodzieży

Dwa warianty odpowiedzi w kontekście potrzeb społecznych dzieci i młodzieży uzyskały największą ilość wskazań:

- *“Stworzenie miejsca spotkań dla młodzieży” (42 osoby; 87,5%),*
- *“Organizowanie różnego rodzaju wyjazdów (np. kino, teatr, basen, kolonie)” (35 osób; 72,9%).*

12. Jakie znasz formy aktywności, które dostępne są na terenie gminy Serokomla?

Uczniowie wymienili następujące formy aktywności dostępne dla nich w gminie Serokomla:

- siłownia (zewnątrzna lub w budynku),
- boisko / stadion / granie w piłkę nożną,
- koszykówka, siatkówka, hokej,
- plac zabaw,
- biegi wolnościowe,
- biblioteka gminna,
- spacer / skwer,
- kółko teatralne, zajęcia dodatkowe,
- spotkania na siłowni / przebywanie w przestrzeni publicznej.

13. Za co lubisz swoją miejscowość?

Ankietowani udzielili zróżnicowanych odpowiedzi, z których najczęściej powtarzające się to:

- cisza i spokój,
- bezpieczeństwo,
- możliwość spotkań ze znajomymi (plac zabaw, boisko),
- niewielkie odległości, mało ludzi, brak zgiełku,
- sklepy (np. Dino, Stokrotka),
- nowe drogi i chodniki,
- boisko, plac zabaw, szkoła,
- biblioteka i przestrzeń do aktywności,
- ludzie i znajoma społeczność,
- nie lubię.

14. Jeżeli masz własne sugestie wpisz je poniżej

Uczniowie poproszeni zostali o wypowiedź dowolną na temat dodatkowych pomysłów.

Najczęściej powtarzające się zagadnienia / potrzeby to:

- stworzenie budki z kebabem,
- ustanowienie miejsca spotkań dla młodzieży,
- budowa pizzerii lub restauracji,
- otwarcie lodziarni,
- budowa restauracji McDonald,
- rozbudowa lub nowa sala gimnastyczna,
- remont boiska (większe, równe, bezpieczne),
- stworzenie siłowni dostępnej dla wszystkich (np. w starej szkole),
- powołanie zastępu harcerskiego,
- budowa galerii handlowej,
- remont dróg polnych.

6. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
- stabilna sieć edukacyjna (Zespół Szkół w Serokomli i SP w Krzówce) z rosnącą liczbą uczniów - dobre warunki przyrodnicze i czyste środowisko - poczucie lokalnej tożsamości i zaangażowanie społeczności w działania o zróżnicowanym charakterze - rozwinięta podstawowa infrastruktura (drogi wojewódzkie, wodociągi) - aktywność samorządu i gotowość do pozyskiwania funduszy zewnętrznych - wzrost liczby podmiotów gospodarczych w sektorze prywatnym - aktywne i skuteczne działania Zespołu Interdyscyplinarnego - doświadczenie oraz dobra praktyka we wdrażaniu lokalnych inicjatyw społecznych - doświadczenie w realizacji	- postępujący spadek liczby ludności i starzenie się społeczeństwa - ograniczona dostępność kanalizacji i sieci gazowej - niski poziom aktywności społecznej młodzieży oraz ograniczone miejsca spotkań - ograniczona liczba ofert pracy - dominacja rolnictwa jako głównego źródła utrzymania - brak zatrudnienia dla osób z niepełnosprawnościami - nierówna jakość boisk i infrastruktury sportowej - brak stałych struktur kultury i niewielka liczba działań dla młodych (brak GOK) - niewystarczające, specjalistyczne wsparcie w placówkach edukacyjnych i społecznych (psycholog, pedagog, logopeda, prawnik) - utrudniony dostęp do lekarzy specjalistów i usług

projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej - wykwalifikowana i zaangażowana kadra instytucji samorządowych i pomocowych	rehabilitacyjnych - słabo rozwinięta infrastruktura turystyczna i kulturalna - niedostateczna sieć połączeń komunikacji publicznej między miejscowościami - słabnące więzi społeczne i niska aktywność obywatelska
Szanse	Zagrożenia
- możliwość pozyskiwania środków z programów UE (np. Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021–2027) - rozwój infrastruktury społeczno - kulturalnej (np. miejsca spotkań młodzieży, kluby seniora) - aktywizacja młodych przez tworzenie przestrzeni do rozwoju (kultura, sport, wolontariat) - współpraca z organizacjami pozarządowymi i wolontariat lokalny - promocja lokalnych produktów rolnych i rozwój agroturystyki	- utrzymujący się odpływ młodego pokolenia do większych ośrodków miejskich - trudności w zapewnieniu odpowiedniej liczby usług społecznych i zdrowotnych dla rosnącej grupy seniorów - pogłębiające się wykluczenie transportowe i cyfrowe części mieszkańców - ryzyko niskiej efektywności wdrażania projektów ze względu na ograniczone zasoby ludzkie i finansowe - utrzymujący się niski poziom integracji społecznej i

- możliwość wdrożenia rozwiązań e-usług i edukacji cyfrowej - wzrost zaangażowania mieszkańców w działania obywatelskie i rozwój społeczeństwa obywatelskiego - rozwój lokalnej przedsiębiorczości i wspieranie nowych inicjatyw gospodarczych - rozwój sektora ekonomii społecznej jako formy aktywizacji zawodowej i integracji społecznej - rozwój grup samopomocowych i społecznych form wsparcia - realizacja skutecznej polityki prorodzinnej wspierającej opiekę, edukację i integrację międzypokoleniową	zaangażowania obywatelskiego - wzrost zjawiska izolacji społecznej i marginalizacji - pasywność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów - starzenie się ludności i postępujące wyludnienie gminy - utrwalona postawa roszczeniowa i bezradność części mieszkańców - coraz częstsze problemy ze zdrowiem psychicznym wśród mieszkańców - spadek norm etycznych i rozluźnienie standardów moralnych

7. Projektowanie działań strategicznych

Ogół proponowanych przyszłych działań może zostać zidentyfikowany jako swoista misja gminy Serokomla sformułowana w następujący sposób:

“Budowanie spójnej i zintegrowanej społeczności poprzez zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa socjalnego, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz tworzenie warunków do godnego życia i wszechstronnego rozwoju.”

Powyższe określenie misji nadchodzących działań gminy Serokomla z zakresu wsparcia społecznego mieszkańców pozwala na odniesienie ich do konkretnych grup społecznych wymagających szczególnie intensywnej opieki.

W celu uznania misji za pomyślnie zrealizowaną konieczne jest osiągnięcie zarówno celów strategicznych, jak i celów operacyjnych. Pomyślnie wykonanie tego planu przyniesie korzyści w postaci poprawy sytuacji materialnej mieszkańców, inwestycji w rozwój osobisty i zawodowy mieszkańców gminy oraz wzmocnienia integracji i poczucia wspólnego dążenia do osiągania zamierzonych rezultatów przez społeczność lokalną. Niniejsza strategia spodziewana jest stać się katalizatorem efektywnego wdrażania opracowanych celów i postanowień w ramach zróżnicowanych kierunków działań i zadań.

Na podstawie przeprowadzonej analizy danych zastanych oraz danych wywołanych w formie rezultatów badań ankietowych, sporządzone zostały cztery nadrzędne **cele strategiczne**:

- I. Wzmacnianie rodzin oraz wspieranie rozwoju i potencjału dzieci i młodzieży,**
- II. Ograniczanie zjawiska ubóstwa, bezrobocia, i uzależnień oraz minimalizowanie ich negatywnych skutków społecznych,**
- III. Wspieranie rozwoju aktywności obywatelskiej i zaangażowania społecznego mieszkańców,**

IV. Umożliwienie osobom starszym i z niepełnosprawnościami pełnego funkcjonowania w środowisku lokalnym oraz aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym

Poniższe tabele zawierają szczegółowe cele operacyjne, kierunki działania, ich realizatorów oraz źródła finansowania.

Cel strategiczny I. Wzmacnianie rodzin oraz wspieranie rozwoju i potencjału dzieci i młodzieży		Czas realizacji: 2025 - 2035
Cele szczegółowe	1. Promocja kultury, sportu, zdrowia i dziedzictwa 2. Prowadzenie działań wychowawczych, edukacyjnych i opiekuńczych 3. Rozwój postaw obywatelskich i wzmocnienie współpracy lokalnej	
Kierunki działań	- wspieranie wielopłaszczyznowego rozwoju dzieci i młodzieży - upowszechnianie kultury i wspieranie lokalnych inicjatyw kulturalnych - wspieranie rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym i przeciwdziałanie dysfunkcjom rodzinnym - promowanie zdrowia i rozwijanie świadomości zdrowotnej mieszkańców - promowanie aktywnego stylu życia poprzez sport i rekreację - kształtowanie postaw prospołecznych i wzmocnianie	

	poczucia bezpieczeństwa - podnoszenie kompetencji rodzicielskich oraz kwalifikacji nauczycieli i specjalistów pracujących z dziećmi i młodzieżą - wzmacnianie rodzin w procesie wychowania dzieci i budowania więzi
Wykonawcy	GOPS, placówki edukacyjne, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, Gminna Biblioteka Publiczna w Serokomli, kluby sportowe
Źródła finansowania	Środki własne i zewnętrzne

Cel strategiczny II. Ograniczanie zjawiska ubóstwa, bezrobocia, i uzależnień oraz minimalizowanie ich negatywnych skutków społecznych	Czas realizacji: 2025 - 2035
Cele szczegółowe	1. Wzmacnianie aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców gminy 2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu 3. Tworzenie optymalnego środowiska społecznego dla poprawy stanu zdrowia, dobrostanu mieszkańców i ich rozwoju
Kierunki działań	- rozwijanie kompetencji i umiejętności niezbędnych na lokalnym rynku pracy, zwłaszcza wśród osób młodych i zagrożonych wykluczeniem

	- wspieranie oddolnych inicjatyw społecznych ukierunkowanych na przeciwdziałanie bezrobociu i aktywizację zawodową mieszkańców - zmniejszanie skali ubóstwa jako czynnika marginalizacji społecznej poprzez działania wspierające samodzielność i integrację społeczną - zapobieganie przemocy w rodzinie poprzez edukację, wsparcie specjalistyczne i wzmocnienie systemu interwencji kryzysowej - ograniczanie zjawiska uzależnień (alkoholowych, behawioralnych, cyfrowych) poprzez działania profilaktyczne, edukacyjne i wspierające leczenie
Wykonawcy	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, GOPS, placówki edukacyjne, jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, Gminna Biblioteka Publiczna w Serokomli
Źródła finansowania	Środki własne i zewnętrzne

Cel strategiczny III. Wspieranie rozwoju aktywności obywatelskiej i zaangażowania społecznego mieszkańców	Czas realizacji: 2025 - 2035
Cele szczegółowe	1. Integracja i aktywizacja społeczna różnych grup mieszkańców w oparciu o wspólne działania lokalne 2. Rozwijanie kompetencji obywatelskich oraz wspieranie oddolnych inicjatyw społecznych i

	organizacji lokalnych
Kierunki działań	- działania integrujące skierowane do różnych grup społecznych (młodzież, seniorzy, osoby samotne) - organizowanie kampanii promujących wolontariat i działania obywatelskie - tworzenie i wspieranie inicjatyw sąsiedzkich i sołeckich - wspieranie działań Kół Gospodyń Wiejskich, OSP i lokalnych stowarzyszeń - rozwijanie oferty zajęć i wydarzeń międzypokoleniowych - powołanie Gminnej Rady Młodzieży lub Młodzieżowego Sejmiku jako narzędzia aktywizacji młodych - prowadzenie szkoleń z zakresu kompetencji obywatelskich (np. budżet obywatelski, konsultacje społeczne)
Wykonawcy	jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, Gminna Biblioteka Publiczna w Serokomli, placówki oświatowe,
Źródła finansowania	Środki własne i zewnętrzne

Cel strategiczny IV. Umożliwienie osobom starszym i z niepełnosprawnościami pełnego funkcjonowania w środowisku lokalnym oraz aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym	Czas realizacji: 2025 - 2035
Cele szczegółowe	1. Poprawa warunków życia i samodzielnego funkcjonowania osób starszych i z niepełnosprawnościami w miejscu zamieszkania 2. Wzmacnianie aktywności społecznej i integracji osób starszych i z niepełnosprawnościami
Kierunki działań	- poprawa funkcjonowania w środowisku lokalnym w ramach wdrażanych usług opiekuńczych i sąsiedzkich - rozwój oferty zajęć edukacyjnych, rekreacyjnych i kulturalnych dla seniorów - świadczenie odpowiedniej pomocy osobom niesamodzielnym: starszym, chorym, z niepełnosprawnościami - przeprowadzanie szkoleń dla rodzin i opiekunów osób starszych i niepełnosprawnych - ułatwienie dostępu do informacji i usług (np. punkt wsparcia, e-pomoc) - likwidacja barier architektonicznych w przestrzeni publicznej i obiektach użyteczności publicznej
Wykonawcy	jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, Gminna Biblioteka Publiczna w Serokomli, placówki oświatowe (szkoły, przedszkola), PFRON, placówki ochrony

	zdrowia,
Źródła finansowania	Środki własne i zewnętrzne

8. Realizacja i ewaluacja strategii

Podmiotem odpowiedzialnym za prowadzenie działań z zakresu monitoringu i ewaluacji efektywności wdrażania aktywności wyszczególnionych w ramach Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Serokomla na lata 2025 - 2035 będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli.

Postanowienia Strategii implementowane będą w ramach działań programowych różnorodnych projektów i programów. Jako najważniejsze z nich zidentyfikowano:

- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- Gminny Program Wspierania Rodziny,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii,
- programy zorientowane na aktywizację zawodową członków lokalnej społeczności i ograniczanie zjawiska bezrobocia,
- programy pomocowe skierowane do najbardziej potrzebujących grup społecznych.

Zadania z zakresu monitorowania strategii prowadzone będą w celu bieżącej obserwacji procesów wdrażania konkretnych celów strategicznych, szczegółowych oraz poszczególnych zadań. Nadrzędnym celem tych działań będzie gromadzenie i kompilacja wiarygodnych, rzetelnych danych, pozwalających na analizę wydajności i efektywności podejmowanych działań. Procesy monitorowania podejmowane będą przez organizacje, jednostki samorządowe i inne podmioty uczestniczące w realizacji celów szczegółowych.

Monitoring spodziewany jest przyjąć dwie podstawowe formy:

- **monitoring społeczny** - prowadzony w ramach wywiadu społecznego, badań opinii publicznej, konsultacji, itp.
- **monitoring wskaźnikowy** - prowadzony poprzez porównanie ustalonych wskaźników sukcesu z informacją na temat obecnego postępu prac.

Rezultaty monitoringu będą mogły również służyć jako podstawa merytoryczna do wprowadzania ewentualnych zmian i poprawek do treści Strategii.

Założeniem przewodnim wszystkich stron zaangażowanych w realizację postanowień Strategii jest implementacja wszystkich działań, celów szczegółowych i celów strategicznych w obrębie ustalonych ram czasowych, z dbałością o maksymalizację ich efektywności, a w efekcie, wykorzystanie ich pełnego potencjału niesienia pomocy i wspierania społeczności lokalnej. Jednakże, skuteczność końcowa stanie się wynikiową różnorodnych czynników wewnętrznych i zewnętrznych, takich jak:

- zabezpieczenie odpowiednich środków finansowych na realizację zaplanowanych działań i programów,
- zaangażowanie lokalnych instytucji i organizacji w działania na rzecz społeczności,
- sprawna koordynacja i współpraca między podmiotami, w tym pomiędzy samorządem, organizacjami pozarządowymi, placówkami oświatowymi i mieszkańcami,
- aktywność społeczna i obywatelska mieszkańców, w tym szczególnie młodzieży.

9. Zakończenie

Niniejsza Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi kluczowy komponent polityki społecznej gminy Serokomla, która spodziewana jest stać się podstawą całości działań podejmowanych z myślą o wsparciu mieszkańców lokalnej społeczności w wymiarze ekonomicznym, społecznym, kulturalnym, czy opiekuńczym. Zadania z tego zakresu są jednym z najważniejszych elementów działalności jednostek samorządu terytorialnego na każdym szczeblu. Celem maksymalizacji potencjału tego typu aktywności jest oparcie świadczonych usług na rzetelnej analizie środowiska lokalnego - diagnozie sytuacji społecznej zawartej w niniejszej Strategii. Przeprowadzone w ramach diagnozy badania ankietowe osób dorosłych i młodzieży pozwoliło na pozyskanie wartościowych danych wywołanych i wzbogacenie nimi danych zastanych, dzięki czemu możliwe było wdrożenie pogłębionego procesu wnioskowania, niemożliwego w sytuacji analizy tylko jednego zestawu danych.

Z biegiem lat charakterystyka ogółu społeczeństwa, jak również potrzeb i oczekiwań jednostki wobec systemu pomocy społecznej uległy zmianie. Stopniowa poprawa sytuacji ekonomicznej oraz pomyślnie zaspokojenie podstawowych potrzeb w wielu przypadkach doprowadziło do spadku popytu na działania pomocowe w formie świadczeń pieniężnych oraz wzrostu zapotrzebowania na usługi społeczne zorientowane na potrzeby wyższego poziomu lub innego rodzaju, takie jak rozwój osobisty, wsparcie młodzieży, pogłębianie integracji społecznej, czy też poprawa sytuacji w rodzinie. Obecnie, udział w programach Europejskich, rządowych i regionalnych umożliwia przygotowanie efektywnej odpowiedzi na te działania mieszkańców, a oferta odpowiadających im usług spodziewana jest rozszerzać się w nadchodzących latach, w znacznej mierze za sprawą wypełniania postanowień tego dokumentu.

Zapisy niniejszej Strategii dostarczają przejrzystych, wykonalnych i określonych w czasie ram prowadzenia konkretnych zadań z obszaru polityki społecznej, zapewniając efektywność podejmowanych aktywności, ich prawidłowość oraz możliwość monitorowania, ewaluacji i dalszego dostosowywania ich w czasie rzeczywistym.

Spis źródeł

Akademia NFZ, „*Formy pomocy dla osób długotrwale lub ciężko chorych (na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej)*”, 16 luty 2024 r., Ministerstwo Zdrowia, s. 2

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, *Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2023 r.*,

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, *Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za I-XII 2024 r.*

Raport o Stanie Gminy za 2024 r., Gmina Serokomla, maj 2025,
<https://gmina.gminaserokomla.pl/download/Raport-o-stanie-gminy-za-2024r-1749194188.pdf>

Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Serokomli za 2023 rok

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, Dz. U. 2004 Nr 64 poz. 593,
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20040640593/U/D20040593Lj.pdf>

Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw, poz. 535, Warszawa, 21 marca 2023 r.,
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20230000535/O/D20230535.pdf>

Spis tabel

Tabela 1. Zasoby mieszkaniowe gminy Serokomla

Tabela 2. Osoby korzystające z instalacji sieciowych według typu w gminie Serokomla

Tabela 3. Objętość wody dostarczana na terenie gminy za pośrednictwem sieci wodociągowej w ciągu doby

Tabela 4. Struktura gospodarstw domowych na terenie gminy Serokomla z podziałem wg źródła dochodu

Tabela 5. Podmioty w sektorze prywatnym wg form prawnych (według rejestru REGON)

Tabela 6. Podsumowanie działalności z zakresu usług zdrowotnych w gminie Serokomla (2021 - 2024)

Tabela 7. Współczynnik skolaryzacji w szkołach podstawowych w gminie Serokomla

Tabela 8. Struktura jednostek oświatowych na terenie gminy Serokomla

Tabela 9. Wykaz etatów kadry pracowniczej w placówkach oświatowych w gminie Serokomla (2024/2025)

Tabela 10. Struktura księgozbioru Gminnej Biblioteki Publicznej w Serokomli według stanu na 2024 rok

Tabela 11. Struktura księgozbioru Filii w Charlejewie

Tabela 12. Podsumowanie wypożyczeń zasobów bibliotecznych Gminnej Biblioteki Publicznej w Serokomli w roku 2024

Tabela 13. Podsumowanie wypożyczeń zasobów bibliotecznych Filii w Charlejewie w roku 2024

Tabela 14. Świadczenia pieniężne wypłacane w roku 2023 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli

Tabela 15. Świadczenia pieniężne wypłacane w roku 2024 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli

Tabela 16. Świadczenia niepieniężne w roku 2022-2023 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli

Tabela 17. Struktura świadczeń rodzinnych i zasiłku rodzinnego wypłacanego przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli w roku 2023

Tabela 18. Kwoty świadczeń alimentacyjnych wypłacanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli w latach 2019 - 2023.

Tabela 19. Struktura świadczeń socjalnych przyznanych w latach 2023 - 2024 przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Serokomli

Tabela 20. Liczba rodzin i osób żyjących w rodzinach otrzymujących świadczenia z tytułu ubóstwa w latach 2023 - 2024

Tabela 21. Liczba rodzin i osób żyjących w rodzinach otrzymujących świadczenia z tytułu ciężkiej lub przewlekłej choroby w latach 2023 - 2024

Tabela 22. Liczba rodzin i osób żyjących w rodzinach otrzymujących świadczenia z tytułu ubóstwa w latach 2023 - 2024

Tabela 23. Liczba rodzin i osób żyjących w rodzinach otrzymujących świadczenia z tytułu niepełnosprawności w latach 2023 - 2024

Tabela 24. Liczba rodzin i osób żyjących w rodzinach otrzymujących świadczenia z tytułu bezrobocia w latach 2023 - 2024

Tabela 25. Liczba rodzin i osób żyjących w rodzinach otrzymujących świadczenia z tytułu alkoholizmu w latach 2023 - 2024

Tabela 26. Liczba rodzin i osób żyjących w rodzinach otrzymujących świadczenia z tytułu przemocy domowej w latach 2023 - 2024

Tabela 27. Liczba osób i osób w rodzinach korzystających z usług Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Serokomli w latach 2017 - 2023.

Tabela 28. Struktura grup wiekowych respondentów

Tabela 29. Struktura odpowiedzi respondentów na pytanie o występowanie ubogich rodzin w gminie Serokomla

Tabela 30. Struktura odpowiedzi ankietowanych na pytanie o obecność problemu uzależnień w gminie

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Serokomla w latach 2019-2024

Wykres 2. Ilość urodzeń żywych i zgonów w gminie Serokomla w latach 2019-2023

Wykres 3. Liczba zameldowań i wymeldowań w gminie Serokomla w latach 2019-2024

Wykres 4. Struktura wiekowa mieszkańców gminy Serokomla w latach 2022-2024

Wykres 5. Podział mieszkańców gminy Serokomla według grup wiekowych (2023 r.)

Wykres 6. Zestawienie dochodów i wydatków budżetu gminy na 1 mieszkańca w latach 2020-2023

Wykres 7. Wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Serokomli w latach 2022-2024

Wykres 8. Ilość osób bezrobotnych zarejestrowanych na terenie gminy Serokomla w latach 2020-2024

Wykres 9. Procentowy udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2020-2024

Wykres 10. Struktura świadczeń finansowych przyznawanych przez GOPS w Serokomli z tytułu ubóstwa w latach 2023 - 2024

Wykres 11. Ilość rodzin otrzymujących świadczenia finansowe przyznawane przez GOPS w Serokomli z tytułu przewlekłej lub ciężkiej choroby w latach 2023 - 2024

Wykres 12. Ilość rodzin otrzymujących świadczenia finansowe przyznawane przez GOPS w Serokomli z tytułu braku zaradności w funkcjach opiekuńczo-wychowawczych i zarządzania gospodarstwem domowym w latach 2023 - 2024

Wykres 13. Ilość rodzin otrzymujących świadczenia finansowe przyznawane przez GOPS w Serokomli z tytułu niepełnosprawności w latach 2023 - 2024.

Wykres 14. Stopa bezrobocia w gminie Serokomla na tle wartości w odniesieniu do powiatu, województwa i kraju (dane według stanu na dzień 31.12.2023 r.)

Wykres 15. Ilość rodzin otrzymujących świadczenia finansowe przyznawane przez GOPS w Serokomli z tytułu bezrobocia w latach 2023 - 2024.

Wykres 16. Podział respondentów według płci

Wykres 17. Wskazane przez ankietowanych problemy społeczne wymagające pilnego rozwiązania

Wykres 18. Odpowiedzi respondentów na temat głównych przyczyn zjawiska ubóstwa w gminie

Wykres 19. Struktura odpowiedzi na pytanie o występowanie problemu uzależnień na terenie gminy

Wykres 20. Struktura odpowiedzi na pytanie o występowanie problemu uzależnień na terenie gminy

Wykres 21. Odpowiedzi respondentów zapytanych o rekomendowane działania pomocowe dla osób uzależnionych i ich rodzin

Wykres 22. Odpowiedzi ankietowanych na pytanie o styczność z przemocą domową

Wykres 23. Struktura wskazań respondentów w związku z pytaniem o najczęstsze przyczyny przemocy domowej

Wykres 24. Odpowiedzi respondentów na temat proponowanych form wsparcia osób zagrożonych przemocą

Wykres 25. Odpowiedzi respondentów na temat działań pomocowych dla rodzin

Wykres 26. Opinie respondentów na temat głównych problemów społecznych, z którymi borykają się osoby niepełnosprawne

Wykres 27. Odpowiedzi ankietowanych zapytanych o możliwości włączenia społecznego osób z niepełnosprawnościami na terenie gminy

Wykres 28. Odpowiedzi ankietowanych dotyczące najczęstszych problemów społecznych, z którymi muszą mierzyć się osoby starsze

Wykres 29. Odpowiedzi respondentów na temat form wsparcia włączenia społecznego seniorów

Wykres 30. Odpowiedzi ankietowanych na pytanie o zaobserwowane problemy społeczne dzieci i młodzieży

Wykres 31. Odpowiedzi respondentów na pytanie o pobudzanie lokalnej aktywności społecznej

Wykres 32. Odpowiedzi respondentów na pytanie o dostęp do usług, infrastruktury i różnorodnych form pomocy

Wykres 33. Odpowiedzi respondentów na pytanie o istotność danych zagadnień z obszaru pomocy społecznej

Wykres 34. Podział respondentów według płci

Wykres 35. Struktura odpowiedzi młodzieży na pytanie o istotność konkretnych problemów społecznych

Wykres 36. Struktura odpowiedzi młodzieży na pytanie o ich styczność ze zjawiskiem przemocy w szkole

Wykres 37. Odpowiedzi młodzieży dotyczące danych rodzajów przemocy, jakiej doświadczyli

Wykres 38. Odpowiedzi młodzieży na temat doświadczenia przemocy domowej

Wykres 39. Odpowiedzi ankietowanych dotyczące dostępności wsparcia innych osób

Wykres 40. Struktura odpowiedzi respondentów na pytanie o występowanie problemów dzieci i młodzieży niepełnosprawnej

Wykres 41. Odpowiedzi respondentów na pytanie o ich zaangażowanie w życie społeczne miejscowości lub szkoły

Wykres 42. Struktura odpowiedzi uczniów na pytanie o powody ich braku aktywności

Wykres 43. Struktura odpowiedzi ankietowanych na pytanie o dostępność miejsc spotkań młodzieży

Wykres 44. Odpowiedzi ankietowanych na pytanie o główne potrzeby społeczne dzieci i młodzieży

Spis map

Mapa 1. Położenie administracyjne gminy Serokomla na tle województwa lubelskiego

Mapa 2. Szczegółowy podział administracyjny gminy Serokomla